ἡ Παιδόπολις



4

ἡ Παιδόπολις

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1950
ΕΤΟΣ Α', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται .	» 10.000

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 Α — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΧΑΡ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ, Κορυζῆ 11



ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾷ:

Μὲ τὴν ἀπεργία τῶν ταχυδρομικῶν, τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Παιδοπόλεως» δὲν στάλθηκαν ἐγκαίρως στοὺς συνδρομητές. Γιὰ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς λόγο δὲν προφθάσαμε νὰ ἐξυπηρετήσωμε ἀμέσως τοὺς φίλους μας ποὺ μᾶς ἔγραφαν ζητώντας διάφορες πληροφορίες. Ἀπὸ σήμερα ποὺ τὸ ταχυδρομεῖο λειτουργεῖ κανονικά, ἐλπίζομε πὼς ἡ ἐπικοινωνία τῆς «Παιδοπόλεως» μὲ τοὺς φίλους της θὰ εἶναι ἀνεμπόδιστη.

* Ἐλπίζουμε νὰ εἶστε... γουρλῆς, σεβαστὲ φίλε κ. **Νῖκο Χαΐνη.** Ἡ συγκινητική σας πρωτοβουλία νὰ γράψετε 5 ἄπορα παιδιὰ τῆς Καλλιθέας συνδρομητὲς στὴν «Παιδόπολι» πρέπει νὰ τύχῃ ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως. Οἱ προστατευόμενοί σας θὰ πάρουν στὴν σειρὰ τοῦ καταλόγου τῶν συνδρομητῶν μας, τοὺς 5 πρώτους ἀριθμούς, γιατὶ μᾶς κάματε «σεφτέ». Τὰ λόγια σας μᾶς κολακεύουν. «Θεωρῶ περιττόν, μᾶς γράφετε, νὰ ἐξάρω τὴν χρησιμότητα, ἣν ἔχει, καὶ τὴν ὠφέλειαν ἣν θὰ παράσχῃ εἰς τὴν νεαρὰν αὐτῶν ἡλικίαν τὸ ἀρτιφανὲς τοῦτο περιοδικόν. Εὔχομαι καὶ ἀναμένω εὐδόκιμον καὶ μακρὰν σταδιοδρομίαν». Μποροῦμε νὰ σᾶς βεβαιώσωμε ὅτι δὲν θὰ παραλείψωμε τίποτα γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὶς εὐχὲς καὶ προσδοκίες σας.

* Ἀγαπητέ μας **Μιλτιάδη Σπύρου** (Νέα Φιλαδέλφεια) διαβάσαμε τὸ γραμματάκι σου καὶ σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ τόσα καλά σου λόγια γιὰ τὴν «Παιδόπολι». Ὅπως καὶ σὲ σένα, ἔτσι καὶ σὲ χιλιάδες παιδιῶν, ἡ «Παιδόπολις» προκάλεσε ἐνθουσιασμό. Σ' εὐχαριστοῦμε ἐπίσης γιὰ τὴν ὑποστήριξη ποὺ ὑπόσχεσαι. Φρόντισε καὶ σὺ καὶ οἱ φίλοι σου νὰ διαδώσετε τὴν «Παιδόπολι». Ἔτσι θὰ μπορέσωμε νὰ τὴν μεγαλώσωμε καὶ σὲ σελίδες καὶ νὰ τὴν κυκλοφοροῦμε ὄχι κάθε 15 μέρες, ἀλλὰ κάθε ἑβδομάδα. Ἐμπρὸς λοιπόν. Τὸ ποιηματάκι σου εἶναι πολὺ καλὸ ἀλλὰ πολὺ ἐπηρεασμένο ἀπὸ κάποιο παληό. Θὰ δημοσιευθῆ ὅμως μὲ τὴν σειρά του.

* Πολὺ συγκινηθήκαμε ὅλοι μας στὸ περιοδικὸ μὲ τὸ διάβασμα τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς γονεῖς σου, ἀγαπητέ μου **Ἰωάννη Χρηστίδη** (Παιδόπολη «Ἁγίου Χαραλάμπους» - Ἰωσηφόγλειον). Πολὺ καλή. Καὶ ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὴν πίστη σου στὸ Χριστὸ καὶ στὶς χριστιανικὲς διδασκαλίες. Μπράβο σου! Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σου θὰ δημοσιεύσωμε.

* Καὶ ἡ δική σου ἐπιστολή, μικρέ μας φίλε **Δαμιανὲ Χριστοφορίδη,** μᾶς συγκίνησε. Ἡ ἔκκλησή σου γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν ἑλληνοπαίδων εἶναι περίφημη. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα γράφεις: «Σύμμαχοι, σᾶς βεβαιῶ πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ πῆραν μὲ τὸ στανιὸ οἱ συμμορίτες μέσα ἀπὸ τὶς γλυκὲς ἀγκάλες τῶν μανάδων τους, δὲν ἔγιναν ἀκόμα γενίτσαροι. Σᾶς τὸ βεβαιώνω ἐγώ. Ὅταν τὰ σέρνανε οἱ ληστοσυμμορίτες μακρυὰ ἀπὸ τὰ χωριά τους, τότε ἔνοιωθα πὼς μέσα ἀπὸ τὴν ψυχή τους δίνανε ὅρκο, πὼς δὲν θὰ ξεχάσουν ποτὲ τὴν Ἑλλάδα. Μὰ πρέπει νὰ τὰ φέρετε πίσω ὅσο μπορεῖτε γρηγορότερα».

* **Χαράλαμπον Ρουμελιώτην** μαθητὴ (Δεληγιάννη 3 (Τρίπολη), **Ἀργυρὼ Παπαρρηγοπούλου** (Κηδαθηναίων 27) Ἀθήνα, **Σόνια Ἀλεξάνδρου Μάνου** (Βασιλίσσης Σοφίας 27) **Σόνια Λάμπρου Ἀπέργη** (Ρούζβελτ 87) Ἀθήνα, **Σοφία Ν. Ἀρκαδίου** (Κοδριγκτῶνος 8) Ἀθήνα, σᾶς γράψαμε συνδρομητὲς γιὰ ἕνα χρόνο. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά.

* Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια γιὰ ἕνα χρόνο, ἀγαπητὴ **Μαρία Καμπάνη** (Παπαδὰμ 9 Σύρος) καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε πολύ. Τὸ αἴνιγμά σου τὸ δώσαμε στὸν συντάκτη τῆς σελίδας τῶν «σπαζοκεφαλιῶν» καὶ πιστεύουμε πὼς θὰ τὸ δημοσιεύσῃ, ἂν καὶ εἶναι ἀρκετὰ γνωστό.

* Διαβάσαμε ὅσα μᾶς ἔστειλες **Νῖκο Παναγιώτου** (Παιδόπολη Λαμίας) καὶ σὲ συγχαίρουμε γιὰ τὴν ἐργασία σου. Οἱ ἐντυπώσεις θὰ δημοσιευθοῦν στὴν σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Τὰ «αἰνίγματα» καὶ «τὰ εὔθυμα», δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ στὴ στήλη του, ἂν καὶ ὁ ἴδιος τὰ ἐγκρίνῃ.

* Δημοσιεύομε **Βασιλάκη Τσιτο,** τὴν ἔκθεσή σου γιὰ τὸ χωριό σου, τὸν ὄμορφο Βουτζαρᾶ τῆς Ἠπείρου, στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Μὰ τὸ διορθώσαμε ἀρκετά. Καὶ σὺ καὶ ὅσα παιδιὰ γράφουν, πρέπει νὰ προσέχετε ὅσο μπορεῖτε νὰ μὴν ἐπαναλαβαίνετε πολλὲς φορὲς τὶς ἴδιες λέξεις. Ἐσύ, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, μέσα σὲ 27 χειρόγραφες ἀράδες ἡ λέξη «χωριὸ» ἐπαναλήφτηκε 15 τόσες φορές. Ἐμεῖς διορθώνοντάς το τὸ περιωρίσαμε σὲ ἑπτὰ μόνο. Ἀλλὰ καὶ πάλι ἔμειναν πολλά. Προσοχὴ λοιπόν. Ἡ ἐπανάληψη, λέει ἕνα γνωμικό, εἶναι ἡ μητέρα τῆς Σοφίας. Ἡ ἐπανάληψη στὸ διάβασμα ὅμως. Ὅσες περισσότερες φορὲς διαβάζεις ἕνα κείμενο τόσο καλύτερα τὸ μαθαίνεις. Ἀλλὰ στὸ γράψιμο ἡ ἐπανάληψη τῶν ἰδίων νοημάτων ἢ λέξεων εἶναι τρομερὸ ἐλάττωμα.

* Καὶ ἡ δική σου ἔκθεση, **Θωμᾶ Δράκο,** (Παιδόπολη Ἀγρινίου) θὰ δημοσιευτῆ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Ἡ δική σου εἶναι κάπως στρωτή. Προσέχετε ὅμως ὅσο μπορεῖτε τὸ γράψιμό σας. Τόσο ὁ προηγούμενος φίλος μας, ὁ Βασιλάκης, ὅσο καὶ σὺ κατάγεστε ἀπὸ μέρη ποὺ γεννοῦν ποιητὲς καὶ λογοτέχνες. Ἔχετε λοιπόν, καλὴ φλέβα. Κοιτάξετε, μόνο νὰ τὴν καλλιεργήσετε, διαβάζοντας καὶ γράφοντας.

* Δημοσιεύουμε καὶ τὴ δική σου τὴν ἔκθεση ἀγαπητὲ **Χρῖστο Στεφανουδάκη,** ὅπως τὴν διόρθωσαν στὴν παιδόπολη «Ἅγιος Γεώργιος» ποὺ μένεις. Ἐπιθυμοῦμε ὅμως νὰ μᾶς στέλνῃς συνεργασίες ἀπευθείας γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ κρίνωμε τί ἀκριβῶς μπορεῖς νὰ γράψῃς. Γιατὶ ὅπως ἔλεγαν οἱ παλαιότεροι καὶ ἡ ἔκθεσή σου «ὄζει ξένης χειρός». Δηλαδὴ μυρίζει ξένο χέρι.

* Ἡ ἔκθεσή σου γιὰ «τὸ χωριό σου» **Δημήτρη Νικολόπουλε** (Ἀγρίνι) εἶναι πολὺ καλή. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὴν δημοσιεύσουμε γιατὶ γιὰ τὸ ἴδιο θέμα προκρίθηκε μιὰ ἄλλη. Πρέπει νὰ ξέρῃς καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μας πὼς ἡ «Παιδόπολις» δὲν θὰ μπορέσῃ γιὰ τὴν ὥρα νὰ διαθέσῃ περισσότερες ἀπὸ μιὰ σελίδα σὲ κάθε φύλλο, γιὰ τὴ συνεργασία τῶν νεαρῶν φίλων της. Καὶ εἶναι φυσικὸ πὼς θὰ γίνεται μεγάλο ξεδιάλεγμα. Αὐτὸ ὅμως νὰ μὴ σὲ ἀπογοητεύσῃ. Γράφε καὶ στέλνε μας. Καὶ θὰ ἔρθῃ καὶ ἡ σειρὰ ἡ δική σου. Γιατὶ φαίνεται πὼς δὲν τὰ καταφέρνεις ἄσχημα στὸ γράψιμο.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

... Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γράμματα μαθαίνω νὰ ἐργάζωμαι στὰ συνεργεῖα τῆς «ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ». Βοηθῶ ὅλους καὶ μαθαίνω λίγα ἀπ' ὅλα. Στὸ μηχανουργεῖο ἔμαθα νὰ κάνω σωλῆνες γιὰ σόμπες καὶ νὰ τὶς περνῶ. Πέρασα πολλὲς μέσα στὸ ἵδρυμά μας μέχρι σήμερα. Ἀκόμη βοήθησα καὶ βάλαμε μαζὶ μὲ ὅλα τὰ μεγάλα ἀγόρια ὅλη τὴν καινούργια ἐγκατάσταση τῶν ὑπονόμων. Περνῶ μόνος μου ὅλα τὰ τζάμια καὶ κάνω πολλὲς ἄλλες δουλειές. Ἔτσι ὅταν ἔρθω στὸ χωριὸ μὲ τὸ καλὸ θὰ μπορῶ νὰ δείχνω καὶ νὰ βοηθῶ τὸν καθένα σ' ὅλες αὐτὲς τὶς δουλειές.

(Ἀπὸ γράμμα τοῦ Κωνσταντίνου Κατσανίδη, ἀπ' τὴν παιδόπολη «Ἁγίας Εἰρήνης» Θεσσαλονίκης στὸ θεῖο του Μιχ. Ρότσιο στὸν Λευκώνα Φλώρινας).

ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΠΡΟΘΥΜΙΑ

Στὸ περασμένο φύλλο τῆς «Παιδοπόλεως» μιλήσαμε γιὰ τὸ πρόγραμμα ποὺ μελετᾶ ὁ «Ἔρανος Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος» καὶ ποὺ ὅπως ἐλπίζομε θὰ ἐφαρμοσθῆ ἀργὰ ἢ γρήγορα στὸ ἑλληνικὸ χωριό, σὰν συνέχεια τῆς δουλειᾶς ποὺ γίνηκε στὶς παιδοπόλεις.

Κι' ἀνάμεσα στ' ἄλλα, εἴπαμε πὼς ὅλο τὸ ἔργο θὰ βασιστῆ, πρῶτα ἀπ' ὅλα σὲ σένα ἀγαπητό μας παιδί. Καὶ σὲ σένα, ποὺ ζῆς ἀκόμη στὶς παιδοπόλεις, καὶ σὲ σένα, ποὺ ἔχεις ξαναγυρίσει στὸ χωριό σου, στὸ γεμάτο ζεστασιὰ καὶ στοργὴ πατρικό σου σπίτι, καὶ σὲ σένα, ποὺ μεθαύριο θὰ προσκληθῆς νὰ ἀπολαύσης ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ ποὺ θὰ προσφέρη στὴ Νεολαία τοῦ χωριοῦ σου ὁ Ἔρανος.

Θὰ πρόσεξες, σίγουρα, αὐτὰ ποὺ γράψαμε στὸ σημείωμα τοῦ προηγούμενου φύλλου. Καὶ δοκίμασες ἴσως τὸν πολὺ φυσικὸ φόβο ποὺ γεννιέται σὲ κάθε ἄνθρωπο, ὅταν τοῦ μιλοῦν γιὰ «καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις».

Μὰ μὴν ἀνησυχῆς. Δὲν θὰ σοῦ ζητήσωμε νὰ κάνης τίποτα, ποὺ νὰ μὴν εἶναι εὔκολο ἢ νὰ μὴν εἶναι εὐχάριστο. Τὰ «καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις» σου δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ βαραίνουν τοὺς ὤμους μας. Ἀντίθετα. Κι' ἐσὺ καὶ κάθε παιδὶ θὰ ἐκπληρώση αὐτὲς τὶς ὑποχρεώσεις του μὲ χαρά!

Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα θέλουμε ἀπὸ σένα, παιδὶ τῆς παιδοπόλεως, μόλις ξαναγυρίσης στὸ χωριό σου νὰ γίνης τὸ καμάρι καὶ ἡ περηφάνεια τῶν συγχωριανῶν σου. Ὅσα ἔμαθες στὴν παιδόπολη πρέπει νὰ τὰ χρησιμοποιήσης γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χωριοῦ σου! Γιὰ τὸ τί θὰ κάνης δὲν ἔχομε καμμιὰ ἀμφιβολία ἐμεῖς ποὺ σὲ γνωρίσαμε ἀπὸ κοντὰ καὶ νοιώσαμε τοὺς πόθους σου καὶ ξέρουμε τὴν ἀπόφασή σου!



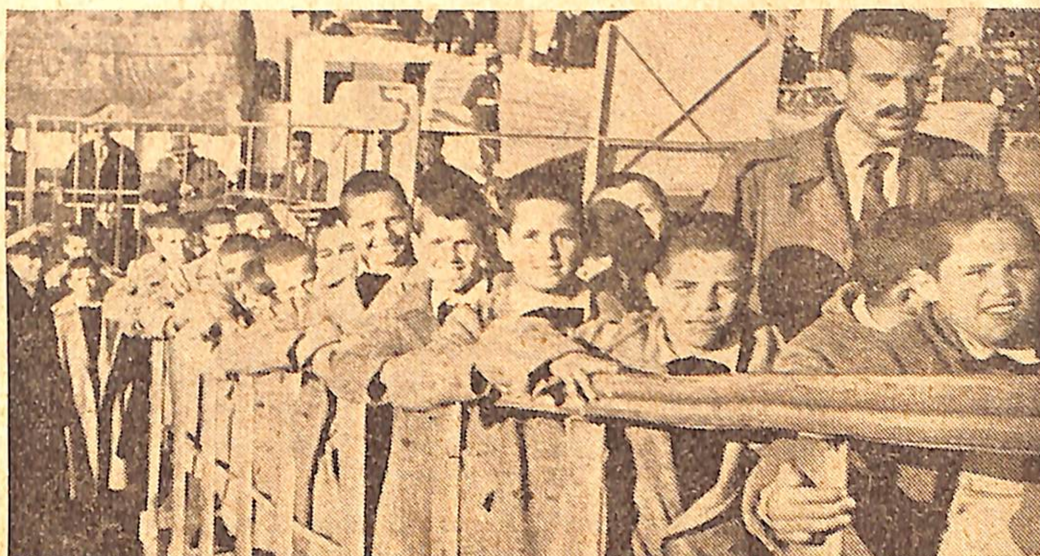
Ἕνας συγκινητικὸς ἀποχαιρετισμός...

Ἔτσι θὰ κάνης τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ προγράμματος ποὺ μελετάει ὁ Ἔρανος. Θὰ ξεκαθαρίσης τὸ ἔδαφος ἐπάνω στὸ ὁποῖο θὰ χτιστῆ τὸ οἰκοδόμημα ποὺ ὁραματίζεται ἡ Βασίλισσα γιὰ τὰ ἑλληνικὰ νειάτα. Κι' ἔπειτα, ὅταν μὲ τὸ καλὸ—ἀργὰ ἢ γρήγορα—θ' ἀρχίση τὸ χτίσιμο τοῦ οἰκοδομήματος αὐτοῦ, δὲν θὰ ζητήσουν ἀπὸ σένα μπροστὰ στὶς ὑπεράνθρωπες προσπάθειές τους, παρὰ λίγη «προθυμία» καὶ μπροστὰ στὴ δική τους στοργὴ λίγη ἀγάπη γιὰ τὸ ἔργο ποὺ θὰ γίνη.

Σ' αὐτὲς τὶς δύο λέξεις, «ἀγάπη καὶ προθυμία» — τὴ δική σου ἀγάπη καὶ προθυμία — θὰ στηριχθῆ ὅλη ἡ προσπάθεια, ποὺ θὰ καταβάλη ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ Βασίλισσά μας καὶ ὅλοι ὅσοι θὰ συσπειρωθοῦν γύρω της γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν εὐτυχία σου. Καὶ φυσικὰ ἡ δική σου εὐτυχία θὰ εἶναι καὶ εὐτυχία ὅλων μας.

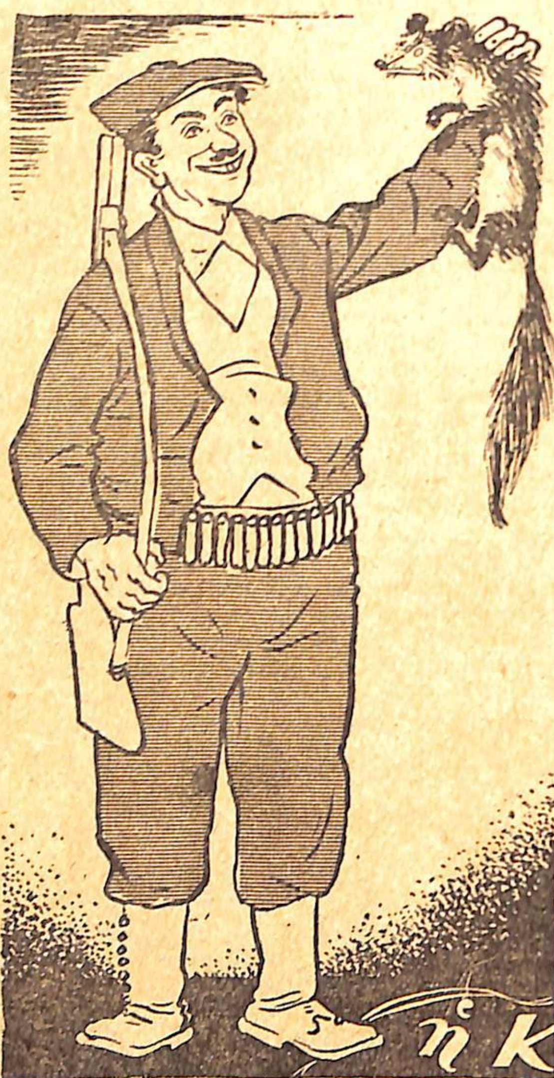
Χωρὶς τὴν προθυμία σου, οἱ προσπάθειες οἱ δικές μας εἶναι καταδικασμένες σὲ ἀποτυχία. Ἂν δὲν ἀγαπήσης τὴν «Ἑστία» σου καὶ ἂν δὲν περνᾶς ἐκεῖ τὶς ὧρες ποὺ σοῦ περισσεύουν, ἂν δὲν πυκνώσης μὲ τὴ συμμετοχή σου τὶς τάξεις τῶν σχολῶν, ποὺ ὅπως ἐλπίζουμε θὰ περιοδεύουν γιὰ νὰ σὲ μάθουν διάφορες τέχνες, ἂν δὲν ἱκανοποιηθῆς ἀπὸ τὴ ψυχαγωγία ποὺ θὰ σοῦ χαρίζη ἡ Ἑστία σου — τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ὅπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο φύλλο — τότε ὅλο τὸ οἰκοδόμημα θὰ καταρρεύση σὲ συντρίμματα καὶ ὅλοι οἱ κόποι θὰ πᾶνε χαμένοι!...

Μὰ ἡ Βασίλισσά μας ποὺ θέλει νὰ συνεχίση τὸ ἔργο της γιὰ νὰ σοῦ ἐξασφαλίση μιὰ εὐτυχισμένη ζωή, τρέφει μεγάλη γιὰ σένα ἐμπιστοσύνη. Εἶναι βέβαιη, ὅπως καὶ ὅλοι μας, πὼς ὅπως ἀγάπησες τὴν παιδόπολή σου, ἔτσι καὶ μεθαύριο, στὸ χωριό σου θὰ μαζευτῆτε ὅλοι μὲ μιὰ ψυχή, μὲ μιὰ καρδιά, γιὰ νὰ σφιχταγκαλιάσετε ἕνα ἔργο τόσο χρήσιμο καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ τὴν οἰκογένειά σου καὶ γιὰ τὸ χωριό σου καὶ τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη.





Συμμοριόπληκτα παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων Ρόδου καὶ Καστριοῦ ἐνῶ ἐπιβιβάζονται στὸ πλοῖο ποὺ θὰ τὰ μεταφέρη στὴν Ἀλεξανδρούπολη ἀπ' ὅπου θὰ ξαναγυρίσουν στὰ ἀγαπημένα τους χωριά.



Γιὰ κοίτα Νίκο, μὴν ἔρχεται ὁ πατέρας...

— Ὄχι Ἑλενίτσα δὲν τὸν βλέπω. Σὰν φτάση θ' ἀκούσωμε τὴν καραμούζα τοῦ αὐτοκινήτου...

— Μὴν ἀνησυχῆς, εἶπε ἡ Φωτεινή. Ἔτσι ἀργοῦν πάντα στὸ κυνήγι. Κι' ἐγὼ θυμᾶμαι πὼς ὅταν πήγαινε κυνήγι ὁ πατέρας, ἡ μητέρα ἀνησυχοῦσε καὶ κοίταζε ἀπ' τὸ παράθυρο. Ἀργὰ - γρήγορα ὅμως γύριζε. Καὶ μᾶς ἔφερνε λαγοὺς καὶ μπεκάτσες.

— Στὸ χωριὸ εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ γυρίσουν. Συλλογίσου ὅμως πὼς ὁ πατέρας πῆγε γιὰ κυνήγι στὴν Πελοπόννησο μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Μπορεῖ νἄπαθαν τίποτα στὸ δρόμο...

— Οὔ! Κουταμάρες εἶπε ὁ Νίκος. Γιατί τὰ κορίτσια βάζουν πάντα τὸ κακὸ στὸ νοῦ τους;

Ἡ Φωτεινὴ εἶχε γεννηθῆ κι' εἶχε μεγαλώσει στὸ χωριό. Σ' ἕνα χωριὸ τῆς Πελοποννήσου. Δὲν εἶχε φύγει ποτὲ ἀπὸ κεῖ. Ὅταν ὅμως ὁ πατέρας της πῆγε στρατιώτης, ὁ θεῖος της ὁ Νώτης ποὺ ἦταν ἀδερφὸς τῆς μητέρας της κι' ἔμενε στὴν Ἀθήνα μὲ τὴ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του, τὴν πῆρε νὰ τὴ φιλοξενήση σπίτι του. Ἕνα χρόνο εἶχε μείνει μαζί τους ἡ Φωτεινή. Καὶ τὰ ξαδέρφια της — ὁ Νίκος ποὺ ἦταν ἕντεκα χρονῶν κι' ἡ Ἑλενίτσα ποὺ ἦταν ἐννιὰ — τὴν ἀγαποῦσαν πολύ, κι' ἔπαιζαν μαζί της ἂν κι' αὐτὴ ἦταν μονάχα ὀχτὼ χρονῶν.

— Τὸ ἀποζητᾶς τὸ χωριό, Φωτεινή; τὴ ρωτοῦσαν.

— Τὸ ἀποζητῶ, ἀπαντοῦσε. Καὶ πιὸ πολὺ τὴ μητέρα καὶ τὸν Ἀντωνάκη μας ποὺ μόλις περπατάει.

— Στὴν Ἀθήνα ὅμως εἶναι καλύτερα, δὲν εἶν' ἔτσι;

Ἡ Φωτεινὴ ξεροκατάπινε:

— Ναί... Εἶναι καλύτερα...

Ἦταν μονάχα ὀχτὼ χρονῶν, ἀλλὰ καταλάβαινε πολλὰ πράγματα. Καταλάβαινε πὼς τώρα ποὺ εἶχε φύγει ὁ πατέρας της γιὰ νὰ κάνη τὸ χρέος του στὴν πατρίδα, στὴ μητέρα της εἶχε πέσει πολλὴ δουλειά, μὲ τὸν Ἀντωνάκη ποὺ ἦταν μωρό. Καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ χρωστάη μεγάλη χάρη στὸ θεῖο Νώτη ποὺ τὴν πῆρε στὴν Ἀθήνα, τῆς χάρισε ὡραῖα ροῦχα καὶ τὴν ἀγαποῦσε περισσότερο κι' ἀπ' τὰ παιδιά του. Καὶ ἡ θειὰ Μαρία — ἡ γυναίκα τοῦ θείου Νώτη — ἦταν καλὴ καὶ τὰ παιδιὰ — τὰ ξαδερφάκια της ποὺ τόσο τὴν ἀγαποῦσαν ἦταν κι' αὐτὰ καλά. «Ἀγαπητή μου μαμά» ἔγραφε στὴ μητέρα της ἡ Φωτεινή, «εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη στὴν Ἀθήνα, μόνο ποὺ σᾶς ἀποζητῶ πολύ, τὸν Ἀντωνάκη καὶ σένα».

Κι' ἡ μητέρα ἀπαντοῦσε: «Χρυσό μου παιδί. Ἀφοῦ εἶσαι καλὰ στὴν Ἀθήνα, νὰ μείνης»...

Καὶ οἱ μῆνες κυλοῦσαν.

Χειμῶνας εἶχε ἔρθει ἡ Φωτεινὴ στὸ σπίτι τοῦ θείου Νώτη κι' ἦταν πάλι χειμῶνας. Ὁ ἄλλος χειμῶνας..

Κι' ὁ θεῖος Νώτης, πῆγε κυνήγι στὴν Πελοπόννησο. Ἔλειπε δυὸ μέρες, καὶ τὰ παιδιὰ εἶχαν ἀρχίσει ν' ἀνησυχοῦν...

Ἐπὶ τέλους τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα, τὸ κουδοῦνι χτύπησε καὶ σε λίγο ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ θείου Νώτη στὴ σκάλα.

— Φωτεινή! Νίκο! Ἑλενίτσα! Μαντέψτε τί σᾶς φέρνω!

— Λαγούς! Μπεκάτσες! φώναξε ἡ Ἑλενίτσα.

— Ὄχι! Μιὰ.. ἀλεποῦ! Μιὰ ζωντανὴ ἀλεποῦ! Τὴν ἔπιασαν μὲ δόκανο ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ τῆς Φωτεινῆς. Τὸ δικό μου τὸ χωριὸ δηλαδή. Τὴν ἀγόρασα καὶ τὴν ἔφερα!

— Καὶ τί θὰ τὴν κάνωμε; ρώτησε ἡ θεία Μαρία.

— Ἀλήθεια! Αὐτὸ δὲν τὸ σκέφτηκα, εἶπε ὁ θεῖος Νώτης. Ἂς εἶναι θὰ δοῦμε αὔριο. Τὴν ἔφερα γιὰ νὰ διασκεδάσουν τὰ παιδιά. Θὰ τὴν βάλωμε στὸ γκαρὰζ ἐκεῖ ποὺ ἔχουμε τὸ αὐτοκίνητο. Καὶ θὰ τὴν ταΐζουμε ὠμὸ κρέας...

— Ποῦ εἶναι μπαμπᾶ; φώναξε ὁ Νίκος. Ποῦ τὴν ἔχεις;

— Κάτω. Τώρα θὰ τὴν ἀνεβάσω νὰ τὴ δῆτε.

Ἦταν μιὰ μικρὴ ἀλεποῦ, μὲ κοκκινωπὸ τρίχωμα καὶ φουντωτὴ οὐρά. Τὰ μάτια της ἦταν φοβισμένα κι' ἀνήσυχα. Τῆς εἶχαν δεμένα τὰ πόδια. Ἡ Φωτεινὴ ἀκούμπησε τὸ χέρι της ἐπάνω στὰ πλευρά της κι' αἰσθάνθηκε τὴν καρδιὰ τοῦ ἀγριμιοῦ νὰ χτυπάη γοργὰ κι' ἀκανόνιστα.

— Τὴν κακομοίρα...., ψιθύρισε.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλεποῦ; εἶπε μ' ἀπογοήτευση ἡ Ἑλενίτσα. Ἐγὼ τὴ φανταζόμουν πιὸ μεγάλη!

— Μὲ πιὸ ἔξυπνα μάτια, συμπλήρωσε ὁ Νίκος.

— Εἶναι πολὺ ἔξυπνο ζῶο ἡ ἀλεποῦ, εἶπε ὁ πατέρας. Δὲ θυμᾶστε τὶς ἱστορίες ποὺ διηγοῦνται γιὰ τὶς ἀλεποῦδες; Πάντα ἡ «κερὰ Μαριὰ» κατορθώνει νὰ ξεγελάη τὸ λύκο!

«Κερὰ Μαριὰ» λένε τὴν ἀλεποῦ, μπαμπά; ρώτησε ἡ Ἑλενίτσα.

— Πῶς; δὲν τὄξερες; Ντροπή! Φωτεινή, εἶπε ὕστερα στὴν ἀνηψιά του. Πέρασα ἀπ' τὸ χωριὸ κι' εἶδα τὴ μητέρα σου. Μετάνοιωσα ποὺ δὲν σὲ πῆρα καὶ σένα μαζί, νὰ δῆς τοὺς δικούς σου...

— Θά... μ' ἔπαιρνες; Ἀλήθεια, θεῖε;

— Καὶ γιατί ὄχι; Ἡ μαμὰ κι' ὁ Ἀντωνάκης εἶναι καλά... Νὰ δῆς πῶς μεγάλωσε! Σοῦ στέλνουν χαιρετίσματα. Ἡ μητέρα σοῦ λέει νὰ μείνης μαζί μας ὅσο σοῦ ἀρέσει!

— Εὐχαριστῶ πολύ, θεῖε!

Ὁ θεῖος Νώτης εἶναι πλούσιος. Ὁ πατέρας τῆς Φωτεινῆς εἶναι φτωχός. Ὁ θεῖος Νώτης εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ μπορεῖ νὰ φιλοξενήση τὴ Φωτεινὴ στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ τῆς δώση ὅλα τὰ καλά. Τὴν ἀγαπάει πολὺ τὴν ἀνηψούλα του καὶ θέλει κιόλας ν' ἀλαφρώση τὴν ἀδερφή του ἀπὸ τὴν ἔγνοια ἑνὸς παραπάνω παιδιοῦ, τώρα ποὺ λείπει ὁ πατέρας. Ἡ Φωτεινὴ τὰ ξέρει ὅλ' αὐτὰ πολὺ καλά...

***

Ὅταν ἡ Φωτεινὴ ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ ἐκεῖνο τὸ βράδυ, νόμιζε ὅτι θ' ἀργήση νὰ τὴν πάρη ὁ ὕπνος. Νά ὅμως ποὺ ἀποκοιμήθηκε ἀμέσως! Ὡς ποὺ...

Κάποιος χτυποῦσε ἐλαφρὰ στὴν πόρτα τῆς κάμαρας της... Τόσο ἐλαφρά, ποὺ μόλις ἀκουγόταν.

Ἡ Φωτεινὴ ξύπνησε καὶ σηκώθηκε ν' ἀνοίξη. Ἦταν σκοτάδι στὸ δωμάτιο καὶ μόλις φωτιζόταν ἡ πόρτα ἀπ' τὸ φεγγάρι. Ἄνοιξε καί...

Ποιὸν νομίζετε πῶς εἶδε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα; Τὴ μικρὴ κοκκινωπὴ ἀλεποῦ μὲ τὴ φουντωτὴ οὐρά, ποὺ τὴν εἶχαν κλείσει στὸ γκαράζ, δεμένη ἀπ' τὸ ἕνα πόδι! Ὁ θεῖος Νώτης εἶχε πῆ πῶς θὰ τὴν ἡμέρωναν σιγὰ-σιγὰ κι ὅτι θὰ περνοῦσε πολὺ καλύτερα κοντά τους, παρὰ στὸ λόγγο ὅπου πεινοῦσε...

Ἡ Φωτεινὴ δὲν ἀπόρησε ποὺ τὴν εἶδε... Λὲς καὶ τῆς φαινόταν φυσικό.

— Σούτ! Σιγά! ἔκανε. Πῶς κατάφερες νὰ λυθῆς;

— Κατάφερα νὰ λυθῶ γιατὶ δὲν εἶμαι διόλου κουτή, τῆς ἀπάντησε ἡ μικρὴ ἀλεποῦ μέ... ἀνθρώπινη λαλιά! Ἄδικα θαρρεῖς μὲ λένε «κερὰ Μαριά»; Πέρασα νὰ σὲ πάρω νὰ πᾶμε στὸ χωριό!

— Στὸ χωριό μου; Μονάχες μας ἐμεῖς οἱ δυό;

— Ναί. Γιατί; Τόσο δύσκολο σοῦ φαίνεται; Μὰ δὲν ἀποζήτησες ἐσὺ τὸ χωριό σου;

—Ἄχ! ναί, πολύ, ἀναστέναξε τὸ κοριτσάκι. Τὸ ἀποζητάω πολύ, ἀλλὰ δὲν τὸ λέω γιὰ νὰ μὴ κακοκαρδίσω τὸ θεῖο Νώτη, τὴ θεία Μαρία καὶ τὰ ξαδερφάκια μου. Μ' ἔντυσαν μ' ὄμορφα ροῦχα, μοῦ χάρισαν παιχνίδια καὶ βιβλία, μοῦ ἔδωσαν τοῦτο τὸ ὡραῖο κρεββατάκι ποὺ κοιμᾶμαι. Μὲ στέλνουν μὲ τὴν Ἑλενίτσα στὸν κινηματογράφο καὶ πᾶμε καὶ περίπατο μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Ἐγὼ ὅμως ἀποζητάω τὸ χωριό μου... Ἀποζητάω τὴν ἐκκλησούλα μας, τὸν Ἄη Δημήτρη μὲ τὸ ψηλὸ καμπαναριό... Καὶ τὸ σχολεῖο μας, ὅπου εἶχα τελειώσει τὴν πρώτη τάξη.

— Μόνο τὴν πρώτη; ρώτησε ἡ ἀλεπού.

— Μὰ εἶμαι μικρή, εἶπε ἡ Φωτεινή. Ὅτι ἔκλεινα τὰ ὀχτώ! Κι' ἀκόμα ξέρεις ἀλεπού μου, ἀποζητάω τὸ δρόμο πρὸς τὴ βρύση ποὺ μ' ἔστελνε ἡ μητέρα νὰ φέρω νερό. Εἶχε κάτι φράχτες μ' ἀγκάθια, μὰ τὴν ἄνοιξη ἄνθιζαν κι' ἦταν χαρὰ θεοῦ νὰ τὰ κοιτάζης... Κι' ἀπ' ὅλα πιὸ πολύ, ἀποζητάω τὸ σπίτι μας, τὸ μικρό μας τὸ σπιτάκι, μὲ τὴν καρυδιὰ στὸν κῆπο καὶ τὶς δυὸ συκιές... Ἐκεῖ ἔβγαινα νὰ παίξω, μὲ τὸν Ἀράπη, τὸ σκύλο μας. Ἦταν ὁ πιὸ μεγάλος σκύλος τοῦ χωριοῦ κι' εἶχα ἕνα καμάρι, ὅταν τὸν ἔπαιρνα ἔξω νὰ σεργιανίσουμε!

—Ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ τὰ σκυλιά, εἶπε ἡ ἀλεπού.

— Τὸν Ἀράπη μας ἂν τὸν ἤξερες θὰ τὸν ἀγαποῦσες... Καὶ τὴν κατσικούλα μας τὴν Περδίκω! Τὴν ἔβγαλε Περδίκω ὁ πατέρας, γιατὶ ἦταν τὸ μαλλί της παρδαλό... Μὲ γνώριζε κι' ὅταν ἄνοιγα τὸ στάβλο νὰ τῆς πάω χορτάρι, βέλαζε κι' ἐγὼ καθόμουν κοντά της κι' ἡ Περδίκω ἔκανε ἔτσι σ'ἀστεία πὼς μὲ κουτουλάει... Νὰ ἤξερα τί γίνεται ἡ Περδίκω μας! Εἶμαι σ'ίγουρη πὼς θὰ μ' ἀποζητάη! Κι' ἀκόμη, ἀλεπού μου, πρέπει νὰ σοῦ πῶ πὼς μέσα στὴν καλὴ κασσέλα, ἄφησα τὴν κούκλα μου, τὴν Ἀσήμω!... Ἡ μητέρα δὲ μ' ἄφησε νὰ τὴ φέρω στὴν Ἀθήνα, γιατὶ δὲν ἦταν καλὰ-καλὰ κούκλα. Ἐγὼ τὴν εἶχα φτιάσει μὲ πανιά, ποὺ τάχα ράψει σ' ἕνα ροκόξυλο... Εἶχε πολὺ λερωθῆ ἡ κακομοίρα ἡ Ἀσήμω κι' ἡ μητέρα μου ἔλεγε πὼς ε'χε καταντήσει ἕνα ... σίχαμα! Μὰ ἐγὼ τὴν ἀγαποῦσα τὴν Ἀσήμω. Ἦταν ἡ κούκλα μου!

—Ἀποζητᾶς πολλὰ πράγματα καὶ μὲ μπέρδεψες, εἶπε ἡ ἀλεπού...

—Ἄχ! ναί! Ἀποζητάω πολλὰ πράγματα, ἀναστέναξε ἡ Φωτεινή. Τὸ κρεββατάκι μου μὲ τὰ ὑφαντὰ χράμια... Τὴν κούνια τοῦ Ἀντωνάκη ποὺ τὴν εἶχε φτιάσει ὁ πατέρας μὲ τὰ χέρια του... Τὰ στρωμνίδια μπροστὰ στὸ παραγώνι... Ἐδῶ στὴν Ἀθήνα, τ' ἀγοράζουν ὅλα ἕτοιμα, ἀλλὰ ἐμεῖς στὸ χωριό, τὰ φτιάνουμε μὲ τὰ χέρια μας καὶ γι' αὐτὸ τ' ἀγαποῦμε ὅλα τόσο!

— Κι' ἐγὼ τὴ φωλιά μου μόνη μου τὴν ἔφτιασα, ἔκανε περήφανα ἡ ἀλεπού... Διάλεξα τὸν τόπο καὶ τὴν ἔσκαψα...

— Γι' αὐτὸ ἐσὺ μὲ νοιώθεις, εἶπε ἡ Φωτεινή. Σὲ κανέναν δὲ μποροῦσα ν' ἀνοίξω τὴν καρδιά μου. Ὅμως ἐσὺ εἶσαι ἀπ' τὸ χωριό μου.

—Ἀπὸ τὸ λόγγο τοῦ χωριοῦ σου, εἶπε ἡ ἀλεπού.

— Τὸ ἴδιο κάνει! Εἴμαστε πατριωτάκια! Μόνο καϋμένη Μαριά...

— Κερὰ Μαριὰ νὰ μὲ λὲς παρακαλῶ...

— Κερὰ Μαριά μου, γιατὶ μᾶς ρήμαξες τὸ κοτέτσι;

— Δὲν εἶν' ὥρα γιὰ τέτοιες κουβέντες, εἶπε ἡ ἀλεπού. Φεύγω γιὰ τὸ χωριό μας. Ἑτοιμάσου νἄρθης μαζί μου.

— Καὶ δὲ θ' ἀνησυχήσουν οἱ δικοί μου;

— Οὔτε θὰ τὸ πάρουν εἴδηση, τὴ βεβαίωσε ἡ ἀλεπού.

—Πᾶμε λοιπόν!



Περνοῦσαν σὰν ἀέρας μέσα ἀπὸ δάση κι' ὁλοένα προχωροῦσαν...

Πῶς βγῆκαν ἀπ' τὸ σπίτι; Πῶς ταξίδεψαν; Ἦταν ἀδύνατο νὰ καταλάβη ἡ Φωτεινή. Περνοῦσαν σὰν ἀέρας μέσα ἀπὸ δάση, γλυστροῦσαν πάνω στὸ χιόνι τὸ γαλαζωπὸ ποὺ ὡστόσο δὲν ἦταν κρύο, καὶ ὁλοένα προχωροῦσαν...

— Φτάνουμε φώναξε ξαφνικὰ ἡ ἀλεπού. Σὲ πειράζει νὰ πᾶμε πρῶτα στὴ φωλιά μου;

—Ὄχι! Καθόλου, εἶπε ἡ Φωτεινή.

Σταμάτησαν μπροστὰ σὲ μιὰ τρύπα ποὺ ἄνοιγε στὸ χιόνι. Καὶ χωρὶς νὰ νοιώσουν πῶς, ἡ Φωτεινὴ βρέθηκε μέσα στὴν ἀλουπότρυπα. Ἐκεῖ ἦταν δυὸ τόσο δὰ μικρά, χαριτωμένα ἀλεπουδάκια, ποὺ σὰν εἶδαν τὴν κερὰ Μαριά, ἄρχισαν νὰ κάνουν τοῦμπες ἀπ' τὴ χαρά τους.

— Μητέρα! φώναζαν. Γύρισες! Τί καλά! Τί καλά!

— Πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ μὴ γυρίσω; Κουτιάνατε παιδάκια μου;

— Ὄχι μητέρα, μονάχα πεινάσαμε!

— Τώρα θὰ βγοῦμε στὸ κυνῆγι!

Κι' ἡ κερὰ Μαριὰ μὲ τὰ ἀλούπια της καὶ μὲ τὴ Φωτεινή, βγῆκαν στὸν λόγγο γιὰ κυνήγι.

Δὲν εἶχε δῆ ποτὲ (τὸ λόγγο νύχτα, ἡ Φωτεινή. Μὰ ποτὲ δὲν εἶχε φανταστῆ ὅτι ἦταν στὸν κόσμο τόση ὀμορφιά... Ἔγερναν τὰ δέντρα, φορτωμένα χιόνι καὶ σὲ κάθε κλωνάρι τους, ἔφεγγαν κρυστάλλινες ἀναλαμπὲς ἔτσι καθὼς καθρεφτιζόταν τὸ φεγγάρι. Τὸ χιόνι ἦταν διάφανο, γαλάζιο καὶ καθὼς στοιβαζόταν στὸν κάθε μικρὸ θάμνο, τὸν ἔκανε νὰ παίρνη τὸ πιὸ ἀλλόκοτο σχῆμα. Ἥσυχος κι' ἀπέραντος ἦταν ὁ λόγγος κι' ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους φεγγοβολοῦσε καὶ στραφτάλιζε τὸ μέγα πολυκάντηλο τῶν οὐρανῶν, μ' ὅλα του τ' ἀστέρια ἀναμένα...

— Κι' ἔλεγαν στὴν Ἀθήνα πὼς θὰ εἶμαι καλύτερα μέσ' στὸ γκαρὰζ τοῦ αὐτοκινήτου, γέλασε ἡ κερὰ Μαριά.

Ἦταν τόσο ἀστεία, ἔτσι καθὼς σερνόταν πρώτη μὲ τὴν κοιλιὰ καὶ τὰ δυὸ ἀλούπια της τὴν ἀκολουθοῦσαν τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπὸ τ' ἄλλο, προσπαθώντας νὰ κάνουν τὶς ἴδιες κινήσεις ποὺ ἔκανε ἡ μάνα τους.

Ξαφνικὰ ἡ κερὰ Μαριὰ ἔκανε ἕνα ἀπότομο πήδημα καὶ σταμάτησε. Τ' ἀλεπουδάκια, ἔκαναν ἀκριβῶς τὸ ἴδιο πήδημα.

—Ἔπιασες τίποτα μαμά; ρώτησε τὸ πρῶτο.

—Ἕναν τυφλοπόντικα! Ἐλᾶτε νὰ σᾶς τὸν μοιράσω...

Ἐνῶ τ' ἀλούπια ἔτρωγαν, ἡ ἀλεπού ἀναστέναξε.

— Χιόνι... Χιόνι... πάλι χιόνι, εἶπε. Τί νὰ κάνουμε; Τί νὰ φᾶμε; Ἂν πάη ἔτσι ὁ χειμώνας, θὰ ψοφήσωμε. Ἄλλοτε, ὁ λόγγος ἦταν γιὰ τ' ἀγρίμια. Ἄλλοτε, δὲ ζύγωνε ἄνθρωπος κατὰ δῶ. Τώρα ὅμως εἶναι παντοῦ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ σκυλιά τους καὶ μὲ τὰ τουφέκια τους...

—Τὸν ἀγαπᾶς πολὺ τὸ λόγγο; ρώτησε ἡ Φωτεινή.

—Ὅσο ἀγαπᾶς ἐσὺ τὸ χωριό σου. Ἐμεῖς τ' ἀγρίμια δὲ ζοῦμε μακριὰ ἀπὸ τὸ λόγγο. Ὅση καλοπέραση καὶ νἄχουμε, ἀποζητᾶμε τὶς φωλιές μας!

— Τότε κι' ἐγὼ θὰ πρέπει νἆμαι ἀγρίμι, συλλογίστηκε ἡ Φωτεινή. Γιατὶ κι' ἐγὼ μόνο στὸ χωριό μου εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη. Καὶ γέλασε.

— Λίγο τὸ κυνῆγι, κλάφτηκε ἕνα ἀλεπουδάκι.

—Ἔγνοια σου ψιθύρισε ἡ Φωτεινὴ στὴν ἀλεπού, θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ μιὰ κότα ἀπ' τὸ κοτέτσι μας! Μόνο ἔλα μαζί μου σπίτι!

Ἡ ἀλεποὺ τὴν κοίταξε καὶ τὸ βλέμμα τοῦ ἀγριμιοῦ ἦταν τόσο λυπημένο, τόσο βαθειὰ θλιμμένο!

— Δὲν τὸ θέλουμε ποὺ κλέβουμε τὶς κότες, εἶπε. Ἀλλὰ πρέπει νὰ φᾶ-

με... Καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲ μᾶς ἄφησαν μήτε τὸ λόγγο... Τί νὰ κάνουμε;

Ἡ Φωτεινή, ἄνοιξε σιγὰ τὴν πόρτα καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν, βρέθηκαν μπροστὰ στὸ σπίτι τῆς Φωτεινῆς. Νὰ ἡ κάμαρα... Νὰ τὸ κρεββάτι της. Νὰ ἡ κασσέλα ποὺ μέσα ἦταν ἡ κούκλα της ἡ Ἀσήμω! Ἄχ! Πόσο τὰ εἶχε νοσταλγήσει ὅλ' αὐτά! Πόσο πονοῦσε ὅταν συλλογιζόταν τὴ ζωὴ μέσα στὸ σπιτάκι της, τὶς νύχτες τοῦ χειμώνα, ὅταν χαλοῦσε ἔξω ὁ κόσμος κι' ἐκείνη τὴ νανούριζαν οἱ χαμηλὲς φωνὲς τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας ποὺ κουβέντιαζαν σιγά, κοντὰ στὴ φωτιά. Πρῶτος πήδησε νὰ τὴν ὑποδεχτῇ ὁ Ἀράπης... Τί χαρὲς ποὺ τῆς ἔκανε! Τί χαρές!

— Ἐσύ 'σαι Φωτεινή μου; ἄκουσε ξαφνικὰ μιὰ γλυκειὰ φωνή... Ἡ μάνα της ἦταν, ἡ μανούλα της, ποὺ τὴν ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά της.

— Καλῶς μοῦ ξαναγύρισες, παιδάκι μου, τῆς ἔλεγε, χαϊδεύοντας τὰ καστανὰ μαλλιά της...

— Ἄχ! μανούλα, ψιθύρισε ἡ Φωτεινή. Κράτα με γιὰ πάντα κοντά σου!

— Ἔγνοια σου, παιδάκι μου, κι' ἐδῶ κοντά μου θὰ μείνης πάντα!

— Δὲν εἶμαι μοναχή μου, μητέρα, εἶπε ἡ Φωτεινή. Ἔξω στὸ δρόμο, καρτεράει ἡ φίλη μου ἡ κερὰ Μαριά... Δὲν ἀπόσωσε τὴν κουβέντα της, ποὺ ἕνα «μπὰμ» ἀκούστηκε ἔξω!

— Σκότωσαν τὴν ἀλεπού μου! ἔβγαλε μιὰ φωνὴ ἡ Φωτεινή καὶ ...ξύπνησε!...

Ξύπνησε στὸ κρεββάτι της, στὴν Ἀθήνα... Καὶ κατάλαβε πὼς ὅλα ἦταν ὄνειρο...

Τότε ἡ Φωτεινὴ ποὺ εἶχε ταραχτῆ ἀπ' τὸ ὄνειρό της καὶ ποὺ τὴν εἶχε ξυπνήσει τὸ σπάσιμο ἑνὸς λάστιχου ἀπὸ αὐτοκίνητο στὸ δρόμο, ἄρχισε νὰ κλαίη μὲ λυγμοὺς στὸ κρεββατάκι της. Κι' ὅταν ὁ θεῖος Νώτης κι' ἡ θειά Μαρία ποὺ ἔτρεξε νὰ τοὺς φέρη ἡ Ἑλενίτσα ποὺ κοιμόταν στὸ ἴδιο δωμάτιο, ἦρθαν νὰ δοῦν τί ἔχει, ἡ παιδούλα μέσα στ' ἀναφυλλητά της μιλοῦσε γιὰ τὸ σπίτι της στὸ χωριό, γιὰ τὴν ἀλεπού, γιὰ τὴ μητέρα της γιὰ τὴν Περδίκω καὶ γιὰ τὸν Ἀράπη γιὰ τὴν κασσέλα ποὺ μέσα ἦταν κλεισμένη ἡ Ἀσήμω. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη, φανέρωσε τὴ λαχτάρα γιὰ τὸ χωριὸ της, γιὰ τὸ σπίτι της, γιὰ ὅλα ὅσα εἶχε ἀφήσει ἐκεῖ... Καὶ τὸ πόσο πονοῦσε χωρὶς νὰ λέη τίποτα ποὺ ἦταν μακριά...

Γι' αὐτό, τὴν ἄλλη μέρα κιόλας, τὸ αὐτοκίνητο τοῦ θείου Νώτη ξαναπῆρε τὸ δρόμο πρὸς τὸ χωριό, μὲ δυὸ παραπάνω ἐπιβάτες: Τὴν Φωτεινὴ καὶ τὴν ἀλεπού.

Γιατὶ ἂν ὁ θεῖος Νώτης ἀποφάσισε νὰ πάη τὴ Φωτεινὴ στὴ μητέρα της — φροντίζοντας νὰ μὴ λείψη πιὰ τίποτα στὸ σπιτικὸ τῆς ἀδερφῆς του — εἶχε κιόλας πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ γυρίση στὸ χιονισμένο λόγγο του τὸ δυστυχισμένο τὸ ἀγρίμι ποὺ δεμένο μέσα στὸ γκαρὰζ δὲν ἤθελε μήτε νὰ φάη μήτε νὰ πιῇ...

Ἄραγες θὰ κατόρθωνε νὰ τελειώση τὴ ζωή του, ἥσυχα, στὴ φωλιά του, χωρὶς νὰ τὸ βροῦν οἱ κυνηγοί;

Ἡ Φωτεινὴ κάθε βράδυ στὴν προσευχή της, δὲν ξεχνοῦσε ποτὲ νὰ παρακαλέση τὸ Θεὸ γι' αὐτό...

Ε. Κ.—

ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Δύο γεγονότα τοῦ τελευταίου δεκαπενθημέρου εἶχαν γιὰ μᾶς ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιατὶ σχετίζονται μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐπιστροφῆς τῶν παιδιῶν μας ποὺ ζοῦν κάτω ἀπὸ δραματικὲς συνθῆκες στὶς χῶρες τοῦ παραπετάσματος.

Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ ὑποβολὴ στὸ Ἀμερικανικὸ Κογκρέσσο ἀπὸ τὸν βουλευτὴ Γιάβιτς σχεδίου ψηφίσματος μὲ τὸ ὁποῖον ἐξουσιοδοτεῖται ὁ πρόεδρος Τρούμαν νὰ χρησιμοποιήση ὅλες του τὶς ἐξουσίες γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὸν ἐπαναπατρισμὸ τῶν ἀπαχθέντων παιδιῶν.

Τὸ δεύτερο εἶναι ἡ ἀπόφαση τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ποὺ ἐκάλεσε τοὺς Ἐρυθροὺς Σταυροὺς τῆς Γιουγκοσλαυΐας, Οὐγγαρίας, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας στὴ Γενεύη γιὰ νὰ συσκεφθοῦν γιὰ τὸν τρόπο ποὺ θὰ γίνη ὁ ἐπαναπατρισμὸς τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Στὸ μεταξὺ τὰ παγκόσμια τηλεγραφικὰ πρακτορεῖα, σὲ ἀνταποκρίσεις τους ποὺ στάλθηκαν σ' ὅλες τὶς χῶρες, μετέδωσαν ἄρθρο Ἰταλοῦ δημοσιογράφου στὸ ὁποῖον περιγράφονται οἱ τραγικὲς συνθῆκες ζωῆς τῶν ἑλληνοπαίδων στὴν Οὐγγαρία. Ὁ ξένος δημοσιογράφος, ποὺ ἐπεσκέφθη τὸ στρατόπεδο συγκεντρώσεως τῶν ἑλληνοπαίδων εἰς τὸ Μπαλαντοφουρὲντ γράφει, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ὅτι τὰ ἀπαχθέντα ἀπὸ τοὺς συμμορῖτες παιδιά, ὑποφέρουν πολὺ καὶ γιατὶ βρίσκονται μακρυὰ ἀπὸ τὶς οἰκογένειές τους, ἀλλὰ καὶ γιατὶ ὑποβάλλονται σὲ χίλιους δυὸ περιορισμούς. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ μιλοῦν τὴ μητρική τους γλῶσσα, καὶ ὑποχρεώνονται νὰ μαθαίνουν καὶ νὰ μιλοῦν μόνον ρωσσικά, καί, βέβαια, ὅλα αὐτὰ κάτω ἀπὸ τὸ μαστίγιο τοῦ παιδονόμου τῆς «Ἑστίας» τους, ποὺ στὴν πραγματικότητα εἶναι ἕνα ἀπαίσιο κάτεργο.

Δὲν μπορεῖ, φυσικά, νὰ προμαντέψη κανεὶς ποιὰ θὰ εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῶν δύο αὐτῶν διεθνῶν ἐνεργειῶν. Βέβαια τὸ ψή-

(Συνέχεια στὴ σελ. 94)

★

Μερικὰ ἀπ' τὰ ὀρφανὰ συμμοριόπληκτα παιδάκια ποὺ μὲ τὴν φροντίδα τῆς Λαίδης Νόρτεν, συζύγου τοῦ Πρέσβεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ἀνεχώρησαν γιὰ τὴν Ἀγγλία, ὅπου θὰ φιλοξενηθοῦν ἀπὸ βρεταννικὲς οἰκογένειες.

★



* Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἀποτελεῖται ἀπὸ 236 ὀστᾶ καὶ 323 μῦς.
* Μιὰ καμήλα κανονικοῦ ἀναστήματος, μπορεῖ νὰ σηκώση βάρος 500 ὀκάδων.
* Μεταξὺ Μαδαγασκάρης καὶ Ἰνδιῶν ὑπάρχουν γύρω στὶς 10 χιλιάδες νησιὰ ἀκατοίκητα.
* Ἡ μύγα γεννάει τέσσερις φορὲς στὸ διάστημα τοῦ καλοκαιριοῦ, ἀπὸ 80 αὐγὰ κάθε φορά.
* Οἱ πρῶτοι φάκελλοι φάνηκαν μετὰ τὸ 1839. Ὡς τότε οἱ ἐπιστολὲς καὶ τὰ ἔγγραφα διπλώνονταν ἁπλῶς καὶ σφραγίζονταν μὲ ἱσπανικὸ κερί.
* Ἡ πιὸ ψηλὴ σκάλα τοῦ κόσμου βρίσκεται στὴν Κίνα, ἐπάνω στὸ ἱερὸ ὄρος Ζαϊσάν. Τὸ ὕψος της φτάνει τὰ 1800 μέτρα καὶ τὰ σκαλοπάτια της εἶναι 6000.
* Ἡ ἀγριόπαπια ἀναπτύσσει ταχύτητα 90 μιλλίων τὴν ὥρα.
* Τὸ δελφίνι εἶναι τὸ ταχύτερο ψάρι τοῦ κόσμου. Κάνει 25 μίλλια τὴν ὥρα.
* Τὸ γεράκι πετάει ψηλότερα ἀπ' ὅλα τὰ πουλιά.
* Ἡ τίγρη εἶναι πολὺ δυνατώτερη ἀπ' τὸ λιοντάρι.

Παροιμίες

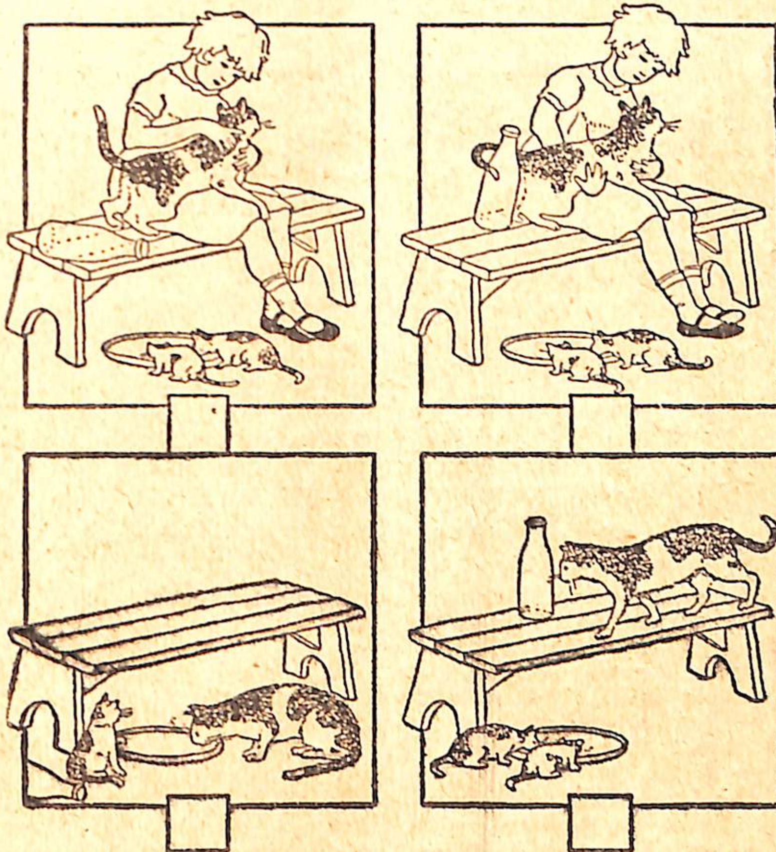
* Τὰ λίγα λόγια εἶν' ζάχαρι καὶ τὰ καθόλου μέλι.
* Ἄδειο σακκὶ ὀρθὸ δὲν στέκεται.
* Χωράφι ξέφραγο τοῦ κόσμου χτῆμα.
* Γιὰ κόμπο ποὺ λυέται μὲ τὰ χέρια εἶναι περιττὰ τὰ δόντια.
* Τὸν τοῖχο ἂν κλωτσᾶς τὰ πόδια σου θὰ σπάσης.
* Ὁ θάνατος στὸν πόλεμο εἶναι ζωὴ αἰώνια.
* Καθένας τὸ σπιτάκι του γι' ἀρχοντικὸ τὸ ἔχει.
* Πουλήσανε τὸ γάϊδαρο νὰ φτιάσουνε σαμάρι.
* Κατὰ τὸ πάπλωμά σου ἅπλωνε τὰ πόδια σου.
* Ἔκατσες στραβὰ καὶ λὲς σοῦ φταίει ὁ τόπος.
* Ὅταν χτυπιοῦνται δυὸ σταμνιὰ ἕνα ἀπ' τὰ δυὸ θὰ σπάση.
* Βέργα ποὺ λυγᾶ δὲν τσακίζεται.
* Ποὺ ἀγάλια ἀγάλια περπατᾶ μακρυὰ μπορεῖ νὰ πάη.

* Δανεικὸ προσάναμμα ἀναδεμὸ δὲν ἔχει.

Κινέζικο γνωμικὸ

Ἂν εἶναι τίμια καὶ σωστὴ ἡ καρδιά,
θὰ εἶναι κι' ὀμορφιὰ στὸ χαρακτήρα.
Σὰν εἶναι ἡ ὀμορφιὰ στὸ χαρακτήρα,
θὰ εἶναι ἁρμονία μὲς στὸ σπίτι.
Σὰν εἶναι ἁρμονία μὲς στὸ σπίτι,
θὰ εἶναι τάξη σὲ ὅλο τὸ ἔθνος.
Σὰν εἶναι τάξη σὲ ὅλο τὸ ἔθνος,
θὰ εἶναι καὶ στὸν κόσμο εἰρήνη.

Ἔχετε παρατηρητικότητα;



Ἡ Ἀννούλα κάθε μέρα δίνει στὰ γατάκια της τὸ γάλα τους. Μιὰ μέρα ὁ πατέρας της ἦρθε καὶ τράβηξε τέσσερις φωτογραφίες. Τὴν πρώτη φωτογραφία τὴν τράβηξε ἀφοῦ ἡ Ἀννούλα ἔχυσε στὸ πιάτο τὸ γάλα κι' ἀκούμπησε τὴν μπουκάλα στὸν μπάγκο. Ἔπειτα ὅμως οἱ φωτογραφίες μπερδεύτηκαν. Κανένας δὲν ἤξερε νὰ πῆ ποιὰ ἦταν πρώτη καὶ ποιὰ δεύτερη. Μήπως μπορεῖτε ἐσεῖς νὰ βρῆτε τὴ σειρά τους, (πρώτη, δεύτερη, τρίτη, τέταρτη) ὅπως τὶς τράβηξε ὁ πατέρας τῆς Ἀννούλας;

Νὰ θυμᾶστε ὅτι κανένας ἄλλος δὲν πλησίασε τὸν πάγκο καὶ τὰ γατάκια, ἐκτὸς ἀπ' τὴν Ἀννούλα. Ἀφοῦ βάλετε τὸν σωστὸ ἀριθμὸ σὲ κάθε φωτογραφία, προσπαθῆστε νὰ βρῆτε τὴ σωστὴ ἀπάντηση σ' αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις:

1. Ἡ Ἀννούλα πλησίασε τὸν πάγκο ἀμέσως ὕστερα ἀπ' τὴν πρώτη φωτογραφία, πῆρε τὴ γάτα στὰ χέρια της καὶ κάθησε; Πλησίασε τὸν πάγκο ἀπὸ ἐμπρὸς ἢ ἀπὸ πίσω;
2. Τί λάθος ὑπάρχει στὴ φωτογραφία ποὺ δείχνει τὴν Ἀννούλα νὰ χαϊδεύη τὴ γάτα;
3. Τὸ μικρότερο ἀπ' τὰ δυὸ γατιά, δὲν φαίνεται σὲ μιὰ φωτογραφία. Γιατί; Τί τὸ φόβησε καὶ τὸ ἔκανε νὰ τὸ βάλη στὰ πόδια;

Ἂν σκεφθῆτε λιγάκι, θὰ βρῆτε εὔκολα καὶ τὴ σειρὰ τῶν φωτογραφιῶν καὶ τὶς σωστὲς ἀπαντήσεις. Ἂν πάλι δὲν τὰ καταφέρετε, κοιτᾶχτε στὴ σελίδα 94.

Ἡ θεία Περμαθούλα

Δυὸ μικροὶ συζητοῦν:
— Γιατὶ ἄραγες τρέμουν τ' ἀστέρια;
— Κουτὸς πού εἶσαι! Καὶ σὺ ἂν βρισκόσουν ἐκεῖ πάνω, θἄτρεμες ἀπ' τὸ φόβο σου, μὴ πέσης!

★

— Ἀπὸ ποῦ θὰ καταλάβης Καιτούλα ὅτι τὸ σίδερό σου καίει πολύ;
— Ἀπὸ τὴν μυρωδιά, μαμᾶ.
— Ποιὰ μυρωδιά;
— Τῶν ρούχων ποὺ θὰ καίγωνται!

✱

Ὁ Γιαννάκης βρῆκε στὸ τραπέζι δυὸ ἀχλάδια καὶ ἀρχίζει νὰ τὰ τρώη. Ὅταν ἔφαγε τὸ ἕνα, ἄρχισε νὰ καθαρίζη τὸ δεύτερο.
— Γιαννάκη, τοῦ λέει ἡ μητέρα του, τὸ ἕνα ἀχλάδι εἶναι δικό μου.
— Κρῖμα! ἀπαντᾶ ὁ Γιαννάκης. Δὲν τὸ ἤξερα κι' ἔφαγα πρῶτα τό... δικό σου!

✱

Ὁ Τάκης πῆγε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ σχολεῖο.
— Πῶς σοῦ φάνηκε ὁ δάσκαλος; τὸν ρωτάει ὁ πατέρας του.
— Τίποτα δὲν ξέρει καλὲ μπαμπᾶ. Ὅλο ρωτάει ἐμᾶς νὰ τοῦ τὰ ποῦμε!

✱

Ὁ Μίμης κι' ὁ Γιαννάκης χαζεύουν μπροστὰ σὲ μιὰ βιτρίνα ζαχαροπλαστείου.
— Γιατὶ ἔχουν βάλει στὴ μέση τῆς βιτρίνας ἕνα δοχεῖο μὲ νερό; ρωτάει ὁ Μίμης.
— Γιὰ νὰ πλένουν οἱ μύγες τὰ πόδια τους πρὶν καθήσουν στὸ γλυκό, ἀπαντᾶ ὁ Γιαννάκης.

✱

Ἡ Μαρία ἔχασε τὸ σκυλάκι της κι' εἶναι ἀπαρηγόρητη.
— Γιατὶ δὲ βάζεις μιὰν ἀγγελία στὶς ἐφημερίδες; τὴν συμβουλεύει ἡ φίλη της.
— Τὶ λὲς καϋμένη; Μήπως ξέρει νὰ διαβάζη ἡ Λουλοῦ;

★

— Χάρηκε Γιῶργο ἡ θεία σου ποὺ σὲ εἶδε ἔτσι ξαφνικά;
— Πάρα πολύ. Μόλις μὲ εἶδε, φώναξε; «Ἐσὺ μᾶς ἔλειπες ;ώρα!»

★

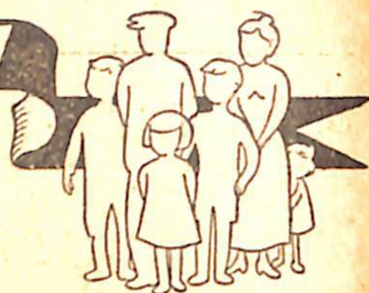
Ἡ μητέρα; — Γιατὶ Τάκη εἶπες τὸν Κώστα βλάκα; Πήγαινε ἀμέσως νὰ τοῦ πῆς ὅτι λυπᾶσαι πολὺ γι' αὐτό.
Ὁ Τάκης (στὸν Κωστάκη):
— Λυποῦμαι πολύ... ποὺ εἶσαι βλάκας!

★

Ὁ Τοτὸς βγαίνει περίπατο μὲ τὸ ποδήλατο.
— Πρόσεξε πολύ, τοῦ λέει ἡ μητέρα του, νὰ μὴ πατήσης κανέναν ἄνθρωπο.
Κι' ὁ Τοτός:
— Μὰ καλὲ μαμά, πῶς θὰ τὸν πατήσω ἀφοῦ τα πόδια μου θ' ἀκουμποῦν στὰ πετάλια;



ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ



Ο ΘΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Ὁ Θάνος, ὕστερα ἀπ' τὸ σχολεῖο, ροβόλησε κατὰ τὴν πλατεία νὰ πάρη τὸν παπού του καὶ ν' ἀνέβουν, ὅπως κάθε ἀπόγευμα, συντροφιὰ στὸ σπίτι...

— Νὰ μὲ συμπαθᾶς, παπούλη, ἄργησα, εἶπε λαχανιασμένος. Ἀλλὰ λογοφέραμε λιγάκι μὲ τὸ Δημήτρη καὶ γι' αὐτό...

— Ἄ! διόλου δὲ μ' ἀρέσει νὰ λογοφέρνης μὲ τοὺς συμμαθητές σου, ἔκανε ὁ παποὺς αὐστηρά. Εἴτε δίκηο ἔχεις εἴτε ἄδικο, θυμωμένος λόγος δὲν πρέπει νὰ βγαίνη ἀπ' τὸ στόμα σου ποτέ!

— Μὰ δὲν τοῦ μίλησα ἄσχημα παπού, εἶπε στενοχωρημένο τὸ παιδί. Ἔχω τάξει τοῦ Νώτη ἕνα κουτάβι ἀπὸ τὴ σκύλα μας, τὴ Φλόγα. Καὶ τί νομίζεις πὼς τοῦ εἶπε ὁ Δημήτρης σήμερα; «Κουτέ, σὲ γελάει! Ἅμα σοῦ δώσει ἐσένα κουτάβι, μοῦ τὸ λές!» Καὶ ξέρεις γιατί παπού; Γιατί ἔχουμε ψυχραθῆ μὲ τὸ Νώτη τελευταῖα! Ὅμως ὁ λόγος, λόγος. Γι' αὐτὸ εἶπα τοῦ Δημήτρη —λιγάκι θυμωμένα, τ' ὁμολογῶ— πὼς ἐμεῖς οἱ Τέληδες ἕνα λόγο ἔχουμε κι' ἄς πάη νὰ ρωτήση ὅποιον θέλει!

— Καὶ τί σοῦ ἀπάντησε ὁ Δημήτρης;

— Ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ δὲν εἶπε τίποτα... Τί νὰ πῆ;

Ὁ παποὺς κοντοστάθηκε κι' ἀκούμπησε βαρὺ τὸ χέρι του πάνω στὸν ὦμο τοῦ παιδιοῦ.

— Θάνο, εἶπε σιγά. Αὐτὴ ἡ κουβέντα ποὺ μοῦ εἶπες, μὲ κάνει νὰ θυμηθῶ πὼς ἔχω νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ κάτι ποὺ ἀπὸ καιρὸ γυρεύω τὴν εὐκαιρία νὰ στὸ πῶ. Ἕνας φίλος σου, τόλμησε νὰ σοῦ δείξη πὼς δὲν εἶχε πεποίθηση στὸ λόγο σου. Καὶ τὸν ἀποστόμωσες μὲ τὸ νὰ τοῦ θυμίσης τ' ὄνομα ποὺ ἔχουμε ἐμεῖς οἱ Τέληδες στὸ χωριό. Γιὰ νὰ μπορέσης ἐσύ, τὸ μικρὸ παιδί, νὰ πῆς αὐτὴν τὴ κουβέντα, γενιὲς καὶ γενιὲς ἀπὸ Τέληδες, δὲν πάτησαν τὸ λόγο τους ποτέ. Μιλοῦσες ἐσύ, ἀλλὰ πίσω σου, εἶχες γιὰ μάρτυρες τὸν προπαπούλη σου, ἐμένα, τὸν πατέρα σου... Ὅλους ἐμᾶς τοὺς Τέληδες ποὺ ὅπως ξέρει τὸ χωριό, κρατοῦμε πάντα τὸ λόγο ποὺ δώσαμε μιὰ φορά. «Ρώτα ὅποιον θέλεις»! εἶπες στὸ Δημήτρη. Κι' ὅποιον καὶ νὰ ρωτοῦσε, ξέρεις ἀπὸ πρὶν τί θὰ τοῦ ἔλεγε: Πὼς ὁ λόγος ἑνὸς Τέλη εἶναι ὅρκος γραμμένος στὸ χαρτί. Καὶ γι' αὐτὸ καὶ σὺ μίλησες περήφανα, σὰν ἐγγονὸς δικός μου, ποὺ οὔτε μπορεῖ νὰ τοῦ περάση ἀπὸ τὸ μυαλὸ ἡ ἰδέα νὰ μὴν κάνη ὅτι ἔταξε.

— Μοῦ φάνηκε τόσο ἁπλὸ παπούλη σὰν τὸ εἶπα, ἔκανε τὸ παιδί. Τώρα ὅμως βλέπω πὼς εἶναι πιὸ σπουδαῖο ἀπ' ὅτι νόμισα!

— Σοῦ ἔχω πῆ Θάνο, συνέχισε ὁ παπούς, πὼς στὸ σπίτι πρωτοδίνει ἐξετάσεις ὁ καλὸς πολίτης. Ἦρθε ὅμως ἡ μέρα νὰ σοῦ πῶ, πὼς τὸ σπίτι φτιάνει τὸν πολίτη καὶ τὸν δίνει ἕτοιμο στὸ χωριό, στὴν κοινότητα, στὴν πατρίδα! Ἄν δὲν ἦταν ἔτσι, τί θὰ ἦταν τὸ σπίτι Θάνο; Ἕνα κλειστὸ κουτί, ποὺ μέσα ζοῦν ἐγωϊστικὰ μερικοὶ ἄνθρωποι ὅσο μποροῦν πιὸ καλὰ καὶ πιὸ εὐχάριστα, χωρὶς νὰ γνοιάζονται γιὰ τίποτα ἄλλο. Δὲν εἶναι ὅμως αὐτὸ τὸ σπίτι — ἡ οἰκογένεια!... Εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, Θάνο... Κι' αὐτὸ τὸ ἔνοιωθες καὶ σύ, κι' ἄς μὴ τὸ καταλάβαινες ὅταν ἔλεγες τοῦ Δημήτρη: «Ρώτα ὅποιον θέλεις νὰ σοῦ πῆ γιὰ τοὺς Τέληδες». Μιλοῦσες γιὰ μιὰ οἰκογένεια — τὴ δική μας — ποὺ πάντα ἔζησε περήφανα καὶ τιμημένα. Ποὺ ἀπὸ παπποὺ σ' ἐγγόνι, κράταγε πάντα τὸ λόγο της, ἔκανε πάντα τὸ χρέος της μὲ τὸ παραπάνω κι' εἶχε πάντα «τὸ μέτωπο ψηλά». Κι' αὐτὸ Θάνο μου, εἶναι ἡ **παράδοση**. Ὅταν ἕνας ἄνθρωπος ὅλη του τὴ ζωὴ ἦταν καλὸς πολίτης, χρήσιμος στοὺς ἄλλους, τίμιος καὶ ἠθικός, ὅταν ἔδειξε ὅταν ἔπρεπε παλληκαριὰ κι' αὐταπάρνηση καὶ γνώση, τότε τὰ παιδιά του καὶ τὰ ἐγγόνια του καὶ τὰ παιδιὰ τῶν ἐγγονιῶν του, τὸ θεωροῦν χρέος τους ἱερὸ νὰ μὴ φανοῦν κατώτεροι ἀπὸ ἐκεῖνον. Νὰ μὴ χαλάσουν τ' ὄνομα ποὺ τοὺς ἄφησε. Αὐτὸ εἶναι ποὺ λέμε «**οἰκογενειακὴ παράδοση**». Μέσα στὸ σπίτι, στὴν οἰκογένεια, καλλιεργεῖται αὐτὴ ἡ παράδοση, ποὺ κάνει τὸν καθένα τοῦ σπιτιοῦ, νὰ θέλη νὰ μοιάση τοῦ προεστοῦ ποὺ τὸν ἔχουν ὅλοι γιὰ παράδειγμα καὶ νὰ θέλη νὰ γίνη κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του, παράδειγμα γιὰ τοὺς κατοπινούς.

Μέσα στὸ σπίτι, καμμιὰ ἀρετὴ δὲ χάνεται: Μένει παράδειγμα γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ γιὰ τὰ ἐγγόνια. Κι' ἄν κανένα τους πάει νὰ παραστρατήση, ἀμέσως συλλογίζεται πὼς χαλάει ἕνα ὄνομα ποὺ ὡς τότε ἦταν τιμημένο κι' ἀμέσως βάζει γνώση. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος χάνεται, μὰ τὸ καλὸ του ὄνομα μένει ὅσο ὑπάρχει ἡ οἰκογένεια, ὅπως μένει ὁ πλάτανος κι' ἀφοῦ πέσουν τὰ φύλλα του. Εἶδες τὸν πλάτανο πῶς θεριεύει; Πιάνονται οἱ ρίζες του βαθειὰ στὸ χῶμα κι' ἡ κορυφή του φτάνει στὰ σύννεφα.

Χοντρὸς ὁ κορμός του, στέρεος κι' ἀπὸ ἐκεῖ ξεπετάγονται τὰ κλαριὰ κι' ἀπὸ κεῖ πέρνουν ζωὴ τὰ φύλλα. Ξεραίνονται μὲ τὰ χρόνια τὰ κλαριά, πέφτουν κάθε φθινόπωρο τὰ φύλλα. Ὅμως ὁ πλάτανος μαυροσαλεύει, ἕνας κι' ἀκέριος. Ἔτσι στεριώνουν, Θάνο μου, οἱ οἰκογένειες. Σὰν τὸ γερὸ κορμὸ τοῦ πλάτανου. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὰ φύλλα. Κάθε τόσο, καινούργια φύλλα βγαίνουν, θρεμμένα ἀπὸ τὶς ρίζες του. Κι' ὁ πλάτανος μένει ὁ ἴδιος, ὅπως ἴδιο μένει πάντα τὸ ὄνομα ὅταν τὸ τιμοῦν παιδιὰ κι' ἐγγόνια. Κι' ἡ πατρίδα μας, τὸ ἔθνος, εἶναι σὰν ἕνα περήφανο δάσος φυτεμένο μὲ κατοχρονίτικα πλατάνια. Κάθε πλάτανος καὶ σπίτι. Κάθε πλάτανος καὶ ὄνομα. Κι' ὅπως κάθε πλατάνι λαχταράει νὰ φτάση ὅλο καὶ πιὸ ψηλά, ἔτσι καὶ ἡ κάθε οἰκογένεια πρέπει νὰ ἔχη γιὰ μοναδικὸ σκοπό της νὰ δώση στὴν κοινότητα, στὸ ἔθνος, στὴν πατρίδα, ὅσο γίνεται πιὸ τέλειους πολίτες. Γιατὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο παίνεμα, εἶναι νὰ σὲ ποῦν καλὸ καὶ χρήσιμο πολίτη. Ξέρεις ὅμως, πότε ὁ πλάτανος, ποὺ εἶναι ἡ οἰκογένεια, σωριάζεται, σὰ νὰ τὸν χτύπησε ἀστροπελέκι; Ὅταν ἔστω κι' ἕνας ἀπ' τὸ σπίτι, βγῆ κακός. Ὅταν ἔστω κι' ἕνας ἀπ' τὸ σπίτι, παραστρατεῖ, παύει νὰ κάνει τὸ σωστό...

— Ἐσεῖς ὅλοι, πάντα κάνετε τὸ σωστό. Ἄν ἐγὼ ὅμως χωρὶς νὰ τὸ θέλω δὲν σᾶς μοιάσω; ρώτησε ὁ Θάνος.

— Μέσα στὸ σπίτι μας, θὰ μάθης νὰ μᾶς μοιάζεις, εἶπε ὁ παπούς. Σοῦ μίλησα γιὰ οἰκογενειακὴ παράδοση, Θάνο μου. Μὴ φανταστῆς ὅμως πὼς θέλησα νὰ σοῦ μιλήσω μόνο γιὰ τὰ προτερήματα ποὺ κάνουν τὸν ἄνθρωπο καλὸ γιὰ τὴν οἰκογένειά του ἢ γιὰ τὸ χωριὸ ἢ τὴν πολιτεία ποὺ γεννήθηκε.

Μέσα στὴν οἰκογένεια, στὸ σπίτι, ζοῦν ὅλες οἱ μεγάλες παραδόσεις τῆς φυλῆς. Ἀσήμαντο φυλλαράκι τοῦ μεγάλου δέντρου, ὁ ἄνθρωπος, μαθαίνει ἐκεῖ μέσα ἀπὸ μικρός, ὅλο τὸ μεγαλεῖο τοῦ δάσους ποὺ ἕνα κομμάτι του εἶναι κι' αὐτός. Ψελλίζοντας, μαθαίνει τὴ γλῶσσα του, τὴν πανάρχαια γλῶσσα του ποὺ εἶναι δεμένη μὲ τὴν ἱστορία τῆς χώρας του. Ἀπὸ τὸν πρῶτο του κιόλας ἀδέξιο σταυρὸ ποὺ κάνει λέγοντας τὰ λόγια τῆς παιδικῆς του προσευχῆς, ποτίζεται βαθειὰ ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ πίστη τῶν πατεράδων του. Κι' ἐπειδὴ ὅλ' αὐτὰ εἶναι πατρίδα, μέσα στὸ σπίτι του πρωτομαθαίνει ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ θυσιάση τὰ πάντα γιὰ τὴν πατρίδα...

Κάποτε, ὅταν ἔπεσε μαυ-



— Θάνο αὐτὴ ἡ κουβέντα ποὺ μοῦ εἶπες μὲ κάνει νὰ θυμηθῶ...

Ἡ θρησκευτική μας στήλη

ΤΕΛΕΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Τὸ πρότυπο τὸ ἔχομε πιὰ ἐμπρός μας. Ὅπως εἴπαμε καὶ στὸ προηγούμενο ἄρθρο, ὅσο πιὸ πολὺ Τὸν γνωρίζομε τὸν Χριστό, τόσο πιὸ πολὺ θὰ θέλωμε νὰ Τὸν μιμηθοῦμε καὶ ὅσο πιὸ πολὺ θὰ θέλωμε νὰ Τὸν μιμηθοῦμε, τόσο εὐκολώτερη θὰ γίνεται ἡ γνωριμία μας.



Ἐμπρός, λοιπόν, ἄς ἀρχίσωμε !

Ἀπὸ τί θὰ θέλατε νὰ κάνωμε τὴν ἀρχή ;

Πολλοὶ θὰ ἔχετε βάλει στὸ μυαλό σας ὅτι θὰ πάρωμε πρῶτα-πρῶτα, κάποια μεγάλη ἀρετὴ τοῦ Κυρίου μας. Τὴν ἁγιότητά Του, τὴ θυσία Του, ἢ κάτι τὸ ὅμοιο. Δὲν θὰ πρέπει ὅμως ν' ἀρχίσωμε ἀπ' αὐτό. Ἂς συζητήσωμε πρῶτα γιὰ κάτι πολὺ ἁπλό. Γιὰ τὶς πιὸ στοιχειώδεις ἀνθρώπινες ἀνάγκες.

Καθὼς ἔχομε πλάσει στὸ μυαλό μας τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου, δὲν μποροῦμε νὰ Τὸν φαντασθοῦμε ὅτι κι' Αὐτὸς ἀντιμετώπιζε ἀνάγκες ἀνθρώπινες, ὅπως ὅλοι μας. Φαντασθήκατε, παραδείγματος χάρη, τὸν Κύριο πεινασμένο ; Κι' ὅμως, καὶ πεινοῦσε, καὶ διψοῦσε καὶ τοῦ ὕπνου τὴν ἀνάγκη αἰσθανόταν καὶ τὴν ξεκούραση ζητοῦσε καὶ κάθε τί ποὺ εἶναι ἀναγκαῖο σὲ μᾶς.

Φαντασθήκατε τὸν Κύριο νὰ κάθεται σὲ τραπέζι ; Τὸ πολὺ-πολὺ ἔχομε συνηθίσει νὰ Τὸν βλέπωμε στὸ τραπέζι τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ἀλλ' αὐτό, ὅπως καὶ πραγματικὰ εἶναι, τὸ θεωροῦμε πιὸ πολὺ σὰν ἱεροτελεστία, παρὰ σὰν τραπέζι ποὺ γίνεται γιὰ φαγητό.

Ἀλλὰ δὲν ἔχομε δίκηο. Τὰ Εὐαγγέλια πολλὲς φορὲς ἀναφέρουν ὅτι ὁ Κύριος, πηγαίνοντας στὸν δρόμο, πεινᾶ καὶ ζητᾶ νὰ φάγη. Σημειώνουν ὅτι στέλνει τοὺς Μαθητάς Του ν' ἀγοράσουν τρόφιμα, ἢ ὅτι λαβαίνει μέρος σὲ γεύματα. Φαίνεται, μάλιστα, ὅτι δὲν ἐδίσταζε νὰ ἐκδηλώση καὶ τὴν εὐχαρίστησή Του γιὰ τὸ φαγητὸ καὶ γιὰ τὸ κρασί. Γι' αὐτὸ οἱ ἐχθροί Του, ποὺ ζητοῦσαν ἀφορμὴ νὰ Τὸν κατηγορήσουν τὸν ἀποκαλοῦν «φάγο καὶ οἰνοπότη».

Δὲν περιοριζόταν ὅμως ὁ Κύριος στὴν ἀπόλαυση τοῦ φαγητοῦ. Χρησιμοποιοῦσε κι' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία γιὰ κάτι ἀνώτερο. Ἐκεῖνο ποὺ ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, φαίνεται ὅτι Τοῦ ἄρεσε ἰδιαιτέρως, ἦταν ἡ εὐχάριστη συντροφιά. Πόσες, ἀλήθεια, διδασκαλίες δὲν εἶχαν γίνει στὴν ξεκούραστη ὥρα τοῦ φαγητοῦ, σὰν μιὰ ἀβίαστη συνομιλία ; Μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες διδασκαλίες Του γιὰ τὴν ἰδιαίτερή Του ἀγάπη πρὸς τοὺς μεγάλους ἁμαρτωλούς, σ' ἕνα δεῖπνο ἔχει γίνει. Ὁ Κύριος κατώρθωνε καὶ τὰ πιὸ ἀσήμαντα πράγματα τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς καὶ τὶς πιὸ ἀνθρώπινες ἐκδηλώσεις νὰ τὶς ὀμορφαίνη καὶ νὰ τὶς ἐξυψώνη.

Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη. Ὅταν τὸ φαγητὸ θὰ ἐμπόδιζε κάτι τὸ ἀνώτερο, τότε δὲν ἐκοίταζε τὴν ὑλικὴ τροφή, ἀλλὰ προσπαθοῦσε νὰ ἐκτελέση πρῶτα τὸ ἀνώτερο καθῆκον. Ὅλοι παραδείγματος χάρη, θὰ θυμᾶστε τότε ποὺ κατακουρασμένος ξεκουραζόταν στὸ πηγάδι τοῦ Ἰακώβ. Περίμενε νὰ Τοῦ φέρουν οἱ Μαθηταὶ τρόφιμα ἀπὸ τὴν γειτονικὴ κωμόπολη. Στὸ μεταξύ, παρουσιάσθηκε ἡ Σαμαρεῖτις. Σὲ λίγο ἔφθαναν ἐκεῖ οἱ συμπατριῶτες της. Ἡ ὥρα ἦταν περασμένη. Ἔπρεπε ὅλοι νὰ φάγουν. Οἱ Μαθηταί Του Τὸν παρακινοῦν. Ἐκεῖνος, ὅμως, ἀρνεῖται : «Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε», ἔχω ἐγὼ φαγητὸ ποὺ ἐσεῖς δὲν τὸ γνωρίζετε. Γιατὶ ἐκείνη τὴν ὥρα, τὸ ἀνώτερο καθῆκον Τὸν ἀνάγκαζε νὰ ἀναβάλη τὸ φαγητό. Ἔπρεπε ἡ ἀνάγκη αὐτὴ νὰ ὑποχωρήση ἐμπρὸς σὲ κάτι ὑψηλότερο.

Τὸ ἴδιο γινόταν καὶ μὲ τὸν ὕπνο καὶ μὲ τὴν ξεκούραση. Τὸ σῶμα Του αἰσθανόταν τὴν ἀνάγκη καὶ νὰ ξεκουρασθῆ καὶ νὰ κοιμηθῆ. Τί κρίμα ποὺ οἱ ζωγράφοι μας δὲν ἔχουν παραστήσει τὸν Κύριο καθὼς εἶναι ξαπλωμένος στὴν πρύμνη τῆς ψαρόβαρκας καὶ κοιμᾶται ἕναν μακάριο ὕπνο ! Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνάγκες αὐτὲς προσωρινῶς ὑποχωροῦσαν ὅταν ἔπρεπε τὴν ὥρα Του αὐτὴ νὰ τὴν ἀφιερώση σὲ μιὰ ὑψηλότερη ἀσχολία. Πολλὲς φορὲς σηκωνόταν πρωΐ-πρωΐ, ἢ καὶ ξενυχτοῦσε ὁλόκληρη τὴ νύχτα γιὰ νὰ προσευχηθῆ. Ἦταν κι' αὐτὸ μιὰ ἀνάγκη.

Ἀλλά, ἂς σταματήσωμε ἐδῶ. Ἀρκετὰ γι' αὐτὴν τὴ φορά, Θὰ προχωρήσωμε, σὲ ἄλλο σημείωμά μας.

Πάτερ Ἱερώνυμος.

ροσκότεινη ἡ σκλαβιὰ καὶ σκέπασε τὸν τόπο, βουβάθηκαν οἱ καμπάνες ἀπ' τὶς μεγάλες Βυζαντινὲς ἐκκλησίες καὶ κρύφτηκαν τὰ λάβαρα μὲ τὸ σταυρὸ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Ὁ Ἑλληνισμὸς, ὅμως, ἀθάνατος ὅπως καὶ ἡ χριστιανική μας πίστη, ἔμεινε κλεισμένος στὰ σπίτια τῶν Ἑλλήνων! Καὶ τὸ κάθε ἑλληνικὸ σπίτι τότε, ἔγινε καὶ μιὰ μικρὴ ἐλεύθερη πατρίδα, ἕνα κρυφὸ σκολειό, ἕνα μυστικὸ ἱερὸ ὅπου ἔμενε ἀναμμένη ἡ φλόγα τῆς ὀρθοδοξίας. Καὶ σὰν ἔφτασε ὁ καιρὸς καὶ ἦρθε τὸ 21, ἀπὸ τὸν τοῖχο ἑνὸς τέτοιου ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ ξεκρέμασε τ' ἅρματα τὸ κάθε παλληκάρι ποὺ ἔφευγε νὰ λάβη μέρος στὸν ἀγῶνα. Καὶ σ' ὅλους τοὺς κατοπινοὺς πολέμους ποὺ ἔκανε τὸ ἔθνος, τὰ νέα παιδιὰ ποὺ φεύγουν γιὰ νὰ πᾶνε νὰ πολεμήσουν, ἀπὸ ἕνα τέτοιο σπίτι ξεκινοῦν, μὲ τὴν εὐχὴ τῆς μάνας τους καὶ τὴν εὐλογία κάποιου ἀσπρομάλλη προεστοῦ, ποὺ σὰν ἦταν μικρά, τοὺς ἔλεγε σὰν παραμύθι τὰ κατορθώματα κάποιου ἐθνικοῦ ἥρωα.

—Δὲ μπορῶ παπποὺ νὰ στὸ ἐξηγήσω καλά, εἶπε ὁ Θάνος, ἀλλ' ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ μεγάλωσα καὶ μιλᾶμε περισσότερο μαζί, αἰσθάνομαι πὼς εἶμαι πιὸ μικρός, γιατὶ μονάχος μου δὲν εἶμαι τίποτα σπουδαῖο. Κι' ὅμως, ἀντάμα νοιώθω πὼς εἶμαι πιὸ τρανὸς—γιατὶ ἔτσι ὅπως εἶμαι ἐγώ, ὁ Θάνος, δένομαι μὲ τὰ τόσα ποὺ μοὺ ἔχεις ἐξηγήσει : μὲ τὴν οἰκογένειά μου, μὲ τὸ χωριό μου, μὲ τὴν πατρίδα μου... Ἀρχίζω νὰ καταλαβαίνω πὼς δὲν εἶμαι μόνος καὶ πὼς ὅτι κάνω, καλὸ ἢ κακό, δὲν εἶναι μονάχα καλὸ ἢ κακὸ γιὰ μένα. Εἶναι καλὸ ἢ κακὸ καὶ γι' αὐτὸ ποὺ λὲς ἐσὺ παπού, τὸ «σύνολο».

—Ἀπαράλλαχτα ὅπως χαλάει ὅλο τὸ παιχνίδι, ὅταν ἔστω κι' ἕνα μόνο παιδὶ κάνει ζαβολιές, ἔκανε γελώντας ὁ παπούς. Μὰ θαρρῶ εἶναι καιρὸς νὰ σοῦ ἐξηγήσω τί εἶναι αὐτὸ τὸ «σύνολο» ποὺ δὲν τὸ πολυκαταλαβαίνεις. Μιὰ ἄλλη φορὰ ὅμως. Τὰ ὅσα εἴπαμε σήμερα φτάνουν.

Μαρίνα Κ.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Σ' αὐτὴ τὴ Γῆ...

Ἀλήθεια τὶ παράξενο,
σ' αὐτὴ τὴ γῆ ἀλήθεια,
νὰ ζωντανεύουν θαύματα
καὶ χίλια παραμύθια...

Τὰ παραμύθια τῆς γιαγιᾶς
μὲ τὴ γλυκειά τους χάρη
γιὰ κάποιο βασιλόπουλο,
γιὰ κάποιο καβαλάρη...
Γιὰ μάχες μὲ τὸν Χάροντα
στὰ μαρμαρένια ἀλώνια...
Γιὰ κόσμους ποὺ γεννήθηκαν
καὶ χάθηκαν στὰ χρόνια...
Γι' ἄγριους βάρβαρους ἐχθροὺς
ποὺ μὲ φωτιὰ καὶ λάβα
τὴ Χώρα τῆς Ἐλευθεριᾶς
θέλαν νὰ κάνουν σκλάβα...
Γι' ἀνθρώπους ποὺ κρατήσανε
στὸ χέρι τὴν ἀσπίδα
καὶ μὲ τὸ γέλιο πέθαναν
γιὰ τὴ γλυκειὰ πατρίδα...
Γιὰ ἥρωες ποὺ πότισαν
μὲ αἷμα τ' ἅγιο χῶμα,
ποὺ βάρβαρους πολέμησαν
καὶ πολεμοῦν ἀκόμα,
σὰν ἀετοὶ χρυσόφτεροι
στ' ἀπάτητα τὰ ὄρη
γιὰ τὴν Ἑλλάδα, τὴ γλυκειὰ
γαλανομάτα κόρη...
Γιὰ θρύλους ποὺ ζωντάνεψαν
ἀπ' τὰ παλιὰ τὰ χρόνια,
στὴ Χώρα τὴν τρισένδοξη...
στὴ Χώρα τὴν αἰώνια...

Ἀλήθεια τί παράξενο
σ' αὐτὴ τὴ γῆ ἀλήθεια..
νὰ ζωντανεύουν θαύματα
καὶ χίλια παραμύθια !

Γιῶργος Μαρμαρίδης



Εἶδε τὸ σαμάρι..

Ἕνας φίλος τοῦ Κουφιοκεφαλάκη πῆγε μιὰ μέρα νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὸ σπίτι του.

—Ἔφαγες καρύδια, Κουφιοκεφαλάκη ; τὸν ρώτησε.

—Ναί. Μὰ πῶς τὸ κατάλαβες ;

—Εἶδα τὶς φλοῦδες τῶν καρυδιῶν ἀπ' ἔξω.

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες ὁ Κουφιοκεφαλάκης πῆγε στὸ σπίτι τοῦ φίλου του.

—Ἔφαγες ἕνα γάϊδαρο ; τοῦ εἶπε.

—Γάϊδαρο ; Τὶ λὲς ἀδελφέ !... Μίλα καλά !...

—Δὲ μὲ γελᾶς ἐμένα... Εἶδα τὸ σαμάρι του ἀπ' ἔξω !

Πορτραῖτα ποδοσφαιριστῶν

Νῖκος Πεντζαρόπουλος

Πρὶν τέσσερα χρόνια ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του, ὑπερασπίζοντας τὰ δίχτυα τῆς ὁμάδας τοῦ Πανιωνίου, ἕνας ψηλόκορμος ἔφηβος μὲ θαυμάσιες ἀποκρούσεις καὶ ξεχωριστὸ θάρρος. Ἦταν ὁ Νίκος Πεντζαρόπουλος ὁ «λαστιχένιος» τερματοφύλακας, ποὺ εἶναι σήμερα ἕνα ἀπὸ τὰ ποιὸ ἐπίλεκτα στελέχη τῆς Ἐθνικῆς μας ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας.

Ὁ Πεντζαρόπουλος γεννήθηκε πρὶν εἰκοσιδύο χρόνια στὴν Καλλιθέα καὶ πέρασε τὰ παιδικά του χρόνια μέσα στὴ μιζέρια καὶ τὴ φτώχεια. Ἡ μόνη του χαρὰ ἦταν νὰ προσπαθῆ νὰ ἐμποδίση ἄλλα παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς του, νὰ περάσουν μιὰ κουρελόμπαλλα μέσα ἀπὸ δυὸ πέτρες, ποὺ ἀπεῖχαν μεταξύ τους μερικὰ βήματα. Φυσικὰ αὐτὸ δὲν τὸ κατώρθωνε πάντοτε, ἀλλὰ τὰ χτυπημένα του γόνατα καὶ τὰ ἀνάκατα μαλλιά του, ἔδειχναν τὶς προσπάθειές του στὴ διάρκεια τοῦ παιχνιδιοῦ.

Στὸ διάστημα τῆς κατοχῆς, ὁ Νῖκος πολλὲς φορὲς κινδύνεψε νὰ πεθάνη, ἀλλὰ γιὰ καλή του τύχη οἱ συνομήλικοι φίλοι καὶ θαυμαστές του, δὲν τὸν ξέχασαν, στὰ δύσκολα αὐτὰ χρόνια, κι' ἔτσι μπόρεσε νὰ περάση τοὺς δυὸ φοβεροὺς χειμῶνες τοῦ 41 καὶ 42. Τὸ 1943 ὁ Πεντζαρόπουλος ὑποστηρίζει τὰ τέρματα διαφόρων ἀνεξαρτήτων μικροομάδων τῆς Καλλιθέας, τῆς Νέας Σμύρνης καὶ τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου. Εἶναι ἕνας πραγματικὸς «ἐπαγγελματίας» τερματοφύλακας ἀφοῦ κάθε φορὰ ποὺ ἀγωνίζεται, παίρνει σὲ εἶδος (ψωμί, λαχανίδες, χαρούπια κ. ἄ.) τὴν ἀμοιβή του! Οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι καὶ τὸ δεκαπεντάχρονο παιδὶ συνεχίζει αὐτὸ τὸ «ἐπάγγελμα». Τὸ ὄνομά του γίνεται γνωστὸ σὲ ὅλους τοὺς φίλους τοῦ ποδοσφαίρου τῶν νοτιοδυτικῶν προαστείων καὶ συνοικισμῶν τῆς Ἀθήνας ποὺ τρέχουν νὰ τὸν θαυμάσουν σὲ κάθε μικροαγῶνα ποὺ δίνει.

Ὅταν μαθαίνουν πὼς τὸ τέρμα τῆς Α ὁμάδας θὰ τὸ ὑπερασπίση ὁ Πεντζαρόπουλος, τρέχουν νὰ πισάουν ἀπὸ νωρὶς θέσεις στὸ γήπεδο γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὶς θεαματικὲς ἀποκρούσεις του. Κι' ὁ Νῖκος συνεχίζει ν' ἀγωνίζεται ἔτσι ἀνεπίσημα, ὥσπου μιὰ μέρα τὸν ἀνακάλυψε ὁ προπονητὴς τοῦ Πανιωνίου.

Ὁ Νῖκος Πεντζαρόπουλος μὲ λύπη ἀποχωρίζεται τοὺς συνομήλικούς του ποδοσφαιριστὲς καὶ πρωτοπαίζει στὴν Γ' ὁμάδα τοῦ «Πανιωνίου» καὶ τὸ 1946 κάνει τὶς πρῶτες του ἐμφανίσεις στὴν Α' ὁμάδα. Ἡ ἐπιτυχία του σὰν ποδοσφαιριστῆς Α' κατηγορίας, εἶναι καταπληκτική. Τὰ «πλονζόν» του εἶναι ἀξιοθαύμαστα, οἱ ἀποκρούσεις του περίφημες, ἡ ἀντίληψή του μοναδική. Δὲν περνάει λίγος καιρὸς καὶ τὸ ἄστρο τοῦ καινούργιου τερματοφύλακα ἀρχίζει νὰ μεσουρανῆ. Τὸ 1947 ὁ Πεντζαρόπουλος ἀγωνίζεται στὴν μικτὴ ὁμάδα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀργότερα στὴν Ἐθνικὴ ὁμάδα.

Λ.

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Ἑλλὰς - Αἴγυπτος.

Αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ διεξαχθοῦν στὴν Ἀλεξάδρεια δύο ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες, μεταξὺ τῶν Ἐθνικῶν ὁμάδων Ἑλλάδας καὶ Αἰγύπτου. Ἡ Ἑλληνικὴ ὁμάδα καταρτίσθηκε ἀπ' τὴν ποδοσφαιρικὴ ὁμοσπονδ'α μὲ τὴν ἑξῆς σύνθεση:

Τερματοφύλακας: Δελαβίνιας (ΑΕΚ).

Ὀπισθοφύλακες: Μουράτης (Ὀλυμπ.) καὶ Κυριαζόπουλος (Παναθην.).

Μέσοι: Μινάρδος (Ὀλυμπιακοῦ), Σταφυλίδης (Παναθην.) καὶ Πούλης (Α.Ε.Κ.).

Κυνηγοί: Βασιλειάδης (Ὀλυμπ.), Μπέμπης (Ὀλυμπ.), Παπαγεωργίου (ΑΕΚ), Μαρόπουλος (ΑΕΚ) καὶ Φυλακτὸς (Παναθ.).



Ἀναπληρωματικοί: Πεντζαρόπουλος (Πανιων.), Παραγυιὸς (ΑΕΚ), Χατζηνικολάου (Παναθ.), Πετσανᾶς (Παναθ.) καὶ Σεφερίδης (Ἀπόλλ.).

Ἔρχεται ὁ Τζὶμ Λόντος.

Πληροφορίες ἀναφέρουν, ὅτι ὁ παλιὸς πρωτοπαλαιστὴς τοῦ κόσμου, Ἕλληνας Τζὶμ Λόντος, θὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Πάσχα τὴν Ἀθήνα μαζὶ μὲ τὴν ἀμερικανίδα γυναῖκα του καὶ τὰ δυό του κορίτσακια. Ὁ Τζὶμ Λόντος, ποὺ κράτησε δέκα ὁλόκληρα χρόνια τὸν τίτλο τοῦ παγκόσμιου πρωταθλητῆ καὶ ἐτίμησε τὸ Ἑλληνικὸ ὄνομα στὸ ἐξωτερικό, βρίσκεται σήμερα στὴν Ἀμερική, ὅπου ἀπολαβάνει τοὺς καρποὺς μιᾶς δαφνοστεφανωμένης ἀθλητικῆς ζωῆς.

Ὁ Τζὶμ Λόντος — τὸ πραγματικό του ὄνομα εἶναι Χρῆστος Θεοφίλου — ξεκίνησε τὸ 1910 ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, σὲ ἡλικία 15 χρονῶν καὶ ξενητεύτηκε στὴν Ἀμερική, ὅπου ὕστερα ἀπὸ ἀγῶ-



νες εἴκοσι ὁλόκληρων χρόνων κατώρθωσε νὰ κατακτήση τὴν χρυσῆ ζώνη τοῦ πρωτοπαλαιστῆ τοῦ κόσμου.

Ὁ δοξασμένος μας πρωτοπαλαιστής, ἂν καὶ εἶναι σήμερα 55 χρονῶν, ἔχει σκοπὸ νὰ δώση στὴν Ἀθήνα ἕναν ἀγῶνα. Τὶς εἰσπράξεις θὰ τὶς διαθέση γιὰ ἕνα κατεστραμένο χωριὸ τῆς Βορείου Ἑλλάδας.

150.000 θέσεις!...

Ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἀθλητικοὺς στίβους τοῦ κόσμου εἶναι τὸ στάδιο τοῦ Οὐέμπλεϋ, στὸ Λονδῖνο. Χτίστηκε τὸ 1923 γιὰ νὰ γίνη ἐκεῖ ὁ τελικὸς ποδοσφαιρικὸς ἀγῶνας τῆς χρονιᾶς ἐκείνης. Εἶναι ἀπὸ μπετὸν ἀρμὲ κι' ἔχει ἑκατὸ χιλιάδες θέσεις γιὰ καθημένους. Τὰ δύο τρίτα ἀπὸ τὶς ἐξέδρες τοῦ σταδίου εἶναι σκεπασμένες. Σὲ μεγάλους ἀγῶνες τὸ στάδιο μπορεῖ νὰ χωρέση ἀπὸ 120 μέχρι 150 χιλ. θεατές.

Σύντομα νέα

Στὶς 26 Φεβρουαρίου θὰ ἀρχίση τὸ σχολικὸ πρωτάθλημα (βόλεϋ καὶ μπάσκετ μπώλ), ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, τῆς περιφέρειας Ἀθηνῶν.

* Στὰ διάφορα ποδοσφαιρικὰ πρωταθλήματα προηγοῦνται: Ἡ Α.Ε.Κ. στὴν Ἀθήνα, ὁ Ἐθνικὸς στὸν Πειραιᾶ καὶ ὁ Π.Α.Ο.Κ. στὴν Θεσσαλονίκη.

* Ἐξ ἄλλου στὴ Β' κατηγορία προηγοῦνται ὁ Α.Γ. Ν. Ἐλβετίας στὴν Ἀθήνα, ἡ Α. Ε. Μοσχάτου στὸν Πειραιᾶ καὶ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος στὴν Θεσσαλονίκη.

* Ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, θὰ καθιερωθῆ παιδικὸ εἰσιτήριο στὰ γήπεδα καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἀθλητικοὺς χώρους.

Τὰ χρώματα τῶν ὁμάδων.

Τὰ χρώματα τῶν πιὸ γνωστῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων, ποὺ μποροῦν νὰ ἀποτελέσουν τὴν βάση ἑνὸς διασκεδαστικοῦ παιγνιδιοῦ ἐρωταποκρίσεων, μεταξὺ τῶν μικρῶν φιλάθλων ἀναγνωστῶν μας, εἶναι:

Ὀλυμπιακός: κόκκινο—ἄσπρο. Παναθηναϊκός: πράσινο—ἄσπρο. Α.Ε.Κ.: κίτρινο — μαῦρο. Πανιώνιος: κόκκινο — μπλέ. Ἐθνικός: μπλὲ—ἄσπρο. Φωστῆρας: κίτρινο — μαῦρο. Ἀπόλλων: μπλὲ — ἄσπρο. Ἄρης Θεσσαλονίκης: κίτρινο — μαῦρο.

Ὁ Παναθηναϊκὸς ἔχει γιὰ σῆμα του ἕνα τριφύλλι, ἡ Α.Ε.Κ. ἕνα δικέφαλο ἀετὸ κι' ὁ Ὀλυμπιακὸς τὸ δαφνοστεφανωμένο κεφάλι ἑνὸς ὀλυμπιονίκη.

68 φορές.

Οἱ δύο δημοφιλέστεροι καὶ παλαιότεροι ποδοσφαιρικοὶ σύλλογοι τοῦ Κέντρου, Παναθηναϊκὸς (Ἀθηνῶν) καὶ Ὀλυμπιακὸς (Πειραιῶς) ἔχουν συναντηθῆ μεταξύ τους, ἀπὸ τὸ 1928 μέχρι σήμερα, 68 φορές. Ὁ Παναθηναϊκὸς ἐνίκησε



27 φορές, ὁ Ὀλυμπιακὸς 24 καὶ 17 ἀγῶνες τελείωσαν ἰσόπαλοι. Ὁ Ὀλυμπιακὸς ὅμως ἔχει πετύχει 122 τέρματα, ἔναντι 117 τοῦ Παναθηναϊκοῦ.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

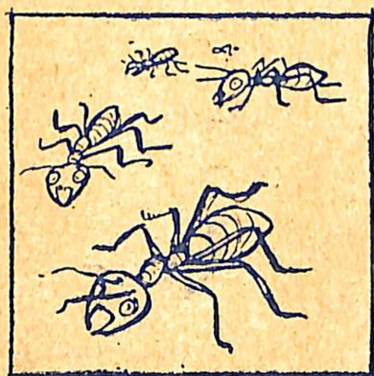
Ἡ ἐξυπνάδα τῶν μυρμηγκιῶν

Δὲ φτιάχνουν μόνο οἱ ἄνθρωποι γέφυρες στὰ ποτάμια γιὰ νὰ περνοῦν καὶ νὰ πηγαίνουν στὶς ἐργασίες τους. Τὴν τέχνη τῆς γεφυροποιΐας τὴν ξέρουν καὶ τὰ μυρμήγκια ποὺ κι' αὐτὰ ὅπως κι' ἐμεῖς, ζοῦν συγκροτημένα σὲ ὑποδειγματικὲς κοινωνίες.

Καθὼς βεβαιώνουν οἱ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες, τὰ μυρμήγκια εἶχαν φτάσει στὸν ὑψηλὸ βαθμὸ τῆς ἐξελίξεώς τους ποὺ παρατηροῦμε σήμερα, πολλὲς χιλιετηρίδες πρὶν ἀρχίση ὁ ἄνθρωπος ν' ἀνεβαίνη τὰ σκαλοπάτια τοῦ πολιτισμοῦ. Ἄλλο ζήτημα ἂν αὐτὰ σταθῆκαν ἐκεῖ, ἐνῶ ἡ ἀνθρώπινη κοινωνία ὅλο καὶ προχωρεῖ σὲ καινούργιες κατακτήσεις.

Σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς γεφυροποιΐας τῶν μυρμηγκιῶν, ὁ διάσημος φυσιολόγος Κάρολος Βόγκ ἀναφέρει τὸ ἑξῆς περιστατικό:

Στὸ περιβόλι ἑνὸς φίλου του μιὰ μεγάλη, μιὰ ἀτελείωτη στρατιὰ μυρμηγκιῶν ἀνέβαινε στὴν κερασιὰ κι' ἔκανε θραύση στὰ κεράσια. Γιὰ ν' ἀναχαιτίση τὴν καταστρεπτικὴ αὐτὴ δράση ὁ ἰδιοκτήτης, ἄλειψε ὁλόγυρα



τὸν κορμὸ τοῦ δέντρου μὲ πυκνὸ ζουμὶ ἀπὸ καπνό, μὲ νικοτίνη δηλαδή, ποὺ εἶναι τρομερὸ δηλητήριο γιὰ τὰ περισσότερα ἔντομα. Σχημάτισε ἔτσι μιὰ ἀδιαπέραστη ζώνη πλάτους τριῶν πόντων.

Τὰ μυρμήγκια, ποὺ σὲ μεγάλες σειρὲς ἀνέβαιναν στὸν κορμὸ τῆς κερασιᾶς, μὴ μπορῶντας ν' ἀνεχτοῦν τὴ βαρειὰ μυρωδιὰ τῆς νικοτίνης καὶ νοιώθοντας ὅτι κινδύνευε ἡ ζωή τους, ἔκαναν μεταβολὴ καὶ καταταραγμένα κι' ἀνήσυχα γύριζαν στὶς φωλιές τους. Ὅσα βρέθηκαν ἐπάνω στὸ δέντρο κι' ἀποκλείστηκαν δὲν ριψοκινδύνεψαν νὰ διαβοῦν τὴ θανατηφόρο ζώνη, ἀλλὰ ἀνεβαίνοντας στὰ κλαδιὰ ἔπεφταν ἀπὸ ἐκεῖ στὴ γῆ. Φυσικὰ τόσο ἐλαφρὰ ποὺ ἦταν δὲν πάθαιναν τίποτα ἀπὸ τὸ πέσιμο καὶ χωρὶς χρονοτριβὴ ἔτρεχαν κι' αὐτὰ στὶς φωλιές τους, ὅπου ἀσφαλῶς θὰ γίνονταν συνεδριάσεις καὶ συσκέψεις γιὰ νὰ βρεθῆ ὁ τρόπος ποὺ θὰ γινόταν πάλι δική τους ἡ τόσο πλούσια σὲ τροφὴ κερασιά!

Ἔτσι ἡ κερασιὰ γλύτωσε γιὰ τὴν ὥρα ἀπὸ τοὺς ἐπιδρομεῖς.

Ὡστόσο τὴν ἄλλη μέρα, τὰ μυρμήγκια σὲ πολὺ μεγαλύτερο ἀριθμό, ἄρχισαν καὶ πάλι νὰ κάνουν ἐφόδους ἐναντίον τοῦ δέντρου. Ὅλα κρατοῦσαν στὰ δαγκάνια τους μικροσκοπικοὺς κόκκους ἄμμου καὶ μὲ ἐξαιρετικὲς προφυλάξεις ἄρχισαν νὰ τοὺς ρίχνουν ἐπάνω στὴ θανατηφόρο ζώνη τῆς νικοτίνης μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ σχηματίζεται ἕνα πέρασμα. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ εἶχε ὁλοκληρωθῆ τὸ ἔργο τους. Μιὰ γέφυρα ἀρκετοῦ πλάτους δημιουργήθηκε ἐπάνω ἀπὸ τὴ δηλητηριώδη οὐσία. Ὁ δρόμος πρὸς τὴν πηγὴ τῆς τροφῆς ἦταν ἀνοιχτός.

Καὶ τότε ἄρχισαν πάλι ν' ἀνεβοκατεβαίνουν ἄφοβα τὸν κορμὸ τοῦ δέντρου, νὰ κοματιάζουν νὰ κεράσια καὶ νὰ τὰ μεταφέρουν στὶς φωλιές τους.

Μπορεῖ νὰ μὴ θαυμάση κανεὶς τὰ μυρμήγκια γιὰ τὴν ἐξυπνάδα τους, τὴν ἐπινοητικότητά τους καὶ τὴν ἐπιμονή τους;

Φυλαχτῆτε ἀπ' τοὺς κεραυνούς.

Θὰ σᾶς ἔτυχε, χωρὶς ἄλλο, νὰ δῆτε κάποτε δέντρα ποὺ τὰ χτύπησε ὁ κεραυνός: Εἶναι καψαλισμένα ἢ ξεφλουδισμένα, ξεκλαδισμένα, στριμμένα καὶ σκισμένα, σὰ νὰ τὰ ἔπιασε μὲ μανία κανένας γίγαντας καὶ προσπάθησε νὰ τὰ κομματιάση.

Ὁ κεραυνὸς ἔχει τεραστία δύναμη καὶ μπορεῖ νὰ προκαλέση μεγάλες ζημιὲς καὶ νὰ σκοτώση ζῶα καὶ ἀνθρώπους, ὅταν πέση ἐπάνω τους.

Ὅταν βρισκόμαστε στὸ ὕπαιθρο καὶ βλέπομε νὰ φτάνη ἡ καταιγίδα, εἶναι φυσικὸ νὰ ζητήσωμε μέρος ἀσφαλισμένο γιὰ νὰ προφυλαχτοῦμε ἀπὸ τὴν νεροποντὴ ποὺ θ' ἀκολουθήση. Τρέχομε, λοιπόν, καὶ κρυβόμαστε κάτω ἀπ' τὰ κλαδιὰ τοῦ πλησιέστερου δέντρου. Δὲ συλλογιζόμαστε ὅτι ἴσως τρέχομε πρὸς τὸ θάνατο. Γιατὶ ὁ κεραυνὸς προτιμάει νὰ πέφτη σὲ ἀντικείμενα ποὺ ἐξέχουν ἀπ' τὸ ἔδαφος, π. χ. στὰ δέντρα.

Πολλοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν τὴν ἀπερισκεψία νὰ καταφύγουν κάτω ἀπὸ δέντρα μοναχικὰ καὶ ψηλὰ σὲ καιρὸ καταιγίδας, τοὺς ἔκαψε τὸ «ἀστροπελέκι».

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὸ τὸ ἀστροπελέκι, ὁ κεραυνός;

Ἁπλούστατα εἶναι ἕνας ἠλεκτρικὸς σπινθήρας πολὺ μεγάλος καὶ πολὺ δυνατός, ποὺ σχηματίζεται ὅταν γίνει ἠλεκτρικὴ ἐκκένωση ἀνάμεσα σ' ἕνα σύννεφο καὶ στὸ ἔδαφος.

Ὁ κεραυνὸς παράγεται ὅταν ἕνα σύννεφο φορτωμένο ἀπὸ ἠλεκτρισμὸ πλησιάση ἀρκετὰ στὴ γῆ ποὺ ἔχει ἀντίθετο ἠλεκτρισμό. Ἡ τεραστία αὐτὴ ἐκκένωση ἐπιταχύνεται καὶ διευκολύνεται ὅταν κάτω ἀπ' τὸ σύννεφο τύχη νὰ βρίσκονται ψηλὰ οἰκοδομήματα, μοναχικὰ σπίτια, δέντρα καὶ γενικὰ μέρη ποὺ ἐξέχουν καὶ εἶναι μυτερά.

Ἔχει τὶς ἰδιοτροπίες του καὶ τὶς προτιμήσεις του ὁ κεραυνός. Ἀπ' τὰ δέντρα προτιμάει περισσότερο τὴ λεύκα κι' ὕστερα τὴ βελανιδιά, τὸ πεῦκο, τὸ ἔλατο κλπ. Τὴ λεπτομέρεια αὐτὴ πρέπει νὰ τὴν ἔχωμε ὑπ' ὄψη μας ὅταν βρεθοῦμε στὴν ἀνάγκη νὰ ζητήσωμε καταφύγιο καὶ βρίσκονται κοντὰ μας πολλῶν εἰδῶν δέντρα. Στὴ λεύκα δὲν πρέπει οὔτε νὰ πλησιάσωμε, ἔστω κι' ἂν εἶναι τὸ πιὸ κοντινὸ μας δέντρο.

Καὶ στὰ ἄλλα ὅμως δέντρα μόνο σὲ ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ καταφεύγωμε. Καλύτερα νὰ βραχοῦμε καὶ νὰ γίνωμε παπί, παρὰ νὰ κεραυνοβοληθοῦμε.

Πολὺ ἐπικίνδυνο εἶναι ἐπίσης νὰ κρατᾶμε ἢ νὰ ἔχωμε ἐπάνω μας μετάλλινα ἀντικείμενα π. χ. τσαπί, φτυάρι, καρφιά, ὀμπρέλα, ἁλυσσίδα κ.λ.π.

Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἠλεκτρισμὸς ποὺ ἐκκενώνεται μὲ τὸν κεραυνό, εἶναι πολλῶν ἑκατομμυρίων βόλτ. Προκαλεῖ τὸ λυώσιμο τῶν μετάλλων, τὴν ἀνάφλεξη τῶν ἀντικειμένων, ποὺ παίρνουν φωτιά, τὴν ἀπανθρά-



κωση ξύλων, καθὼς καὶ τὸ γκρέμισμα τοίχων, τὸ σπάσιμο βράχων, τὸ ξεφλούδισμα δέντρων κ.λ.π.

Καθὼς εἴπαμε, σκοτώνει ζῶα καὶ ἀνθρώπους. Ὄχι ὅμως πάντοτε. Πολλὲς φορὲς ἄνθρωποι ποὺ κεραυνοβολήθηκαν δὲν ἔπαθαν ἀπολύτως τίποτα. Μάλιστα, πολλοὶ μὲ τὴν κεραυνοπληξία θεραπεύτηκαν ἀπὸ ρευματισμοὺς καὶ ἄλλες ἀρρώστειες.

Ἐννοεῖται, πὼς θὰ ἦταν καθαρὴ παραφροσύνη νὰ ἐπιδιώξη κανεὶς νὰ κεραυνοβοληθῆ γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὴ θεραπεία του. Πειραματισμοὶ μὲ ἠλεκτρισμὸ ἑκατομμυρίων βόλτ δὲν ἐπιτρέπονται, γιατὶ θὰ προκαλέσουν τὸ θάνατο.

Σὲ ὥρα καταιγίδας πρέπει κανεὶς ν' ἀποφεύγη τὰ μεγάλα δέντρα, τὰ ψηλὰ κτίρια καὶ τὰ τρεχούμενα νερὰ ποὺ κι' αὐτὰ τραβοῦν τὸν κεραυνό. Μιὰ ἄλλη πρόνοια ποὺ πρέπει νὰ λαβαίνη καθένας, εἶναι ν' ἀφήνη χάμω κάθε μετάλλινο ἀντικείμενο ποὺ κρατάει ἢ ἔχει ἐπάνω του.

Πάντως δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ φοβόμαστε καὶ τόσο πολύ, γιατὶ οἱ περιπτώσεις κεραυνοπληξίας εἶναι πάρα πολὺ σπάνιες.





...Καὶ ἡ μυγδαλιὰ ν' ἀνθίση...

Στὸ μικρό μας τὸ χωριὸ
ξέσπασε βαρειὰ ἡ Μπόρα,
ὅμως δὲν θ' ἀργήση νἄρθη
πάλι τῆς χαρᾶς ἡ ὥρα.

Ποὺ ὁ ἥλιος θὰ προβάλλη
πέρα ἀπ' τὶς βουνοκορφὲς
κάμπους, λόγγους νὰ χρυσίση
καὶ ἡ μυγδαλιὰ ν' ἀνθίση.

Θ. Α.

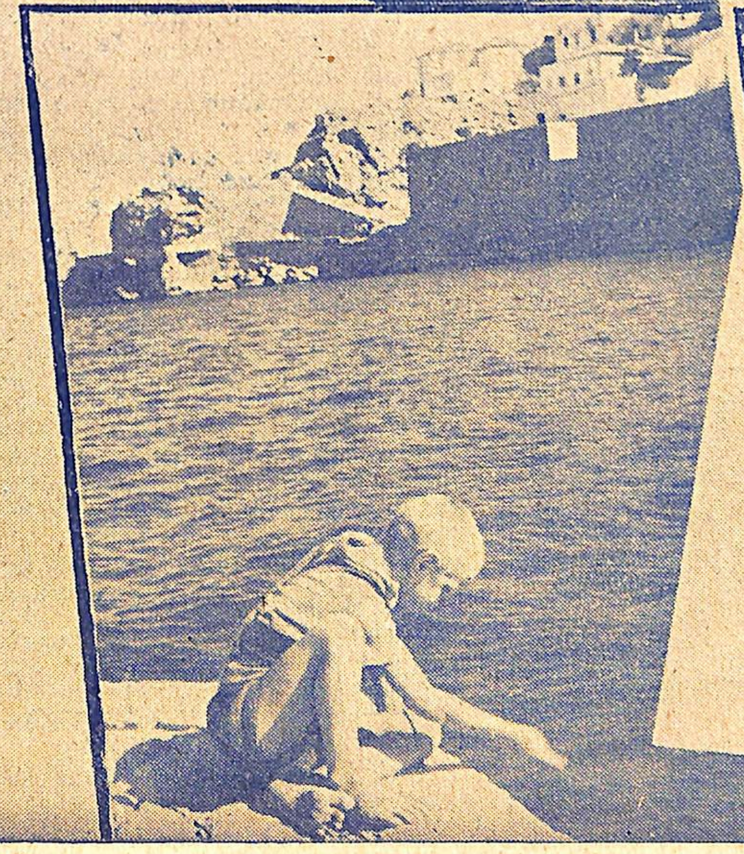














Τά παιδιά γράφουν

Ἡ τάξη μου

Μιὰ ἡλιόλουστη αἴθουσα μὲ παιδιὰ πάντα γελαστά, εἶναι ἡ τάξη μας. Τὴν προσέχουμε καὶ τὴν ἀγαπᾶμε ὅπως ἀγαπᾶμε τὸ σπίτι μας. Πάντα προσπαθοῦμε νὰ κάνουμε κάτι καλὸ γι' αὐτή. Τὰ παιδιὰ εἶναι πάντα ταχτικὰ καὶ τὸ χειμώνα πρωὶ-πρωὶ ποὺ ἡ βροχὴ πέφτει συνέχεια κουκουλωμένα κάτω ἀπ' τὰ ζεστά τους παλτά, τρέχουν γοργὰ κατὰ τὴν τάξη μας γιὰ νὰ βροῦν ζεστασιὰ κοντά της.

Κι' αὐτὴ σὰν στοργικὴ μητέρα, μᾶς ζεσταίνει. Καὶ τὴν ἄνοιξη ποὺ τὰ πουλάκια τραγουδοῦν γλυκὰ καὶ ὁ ἥλιος ζεσταίνει μὲ τὶς ἀχτῖδες του τὴν πλάση, πρωὶ-πρωί, ἔρχονται τὰ παιδιὰ κρατώντας ὡραῖα μπουκέττα μὲ τριαντάφυλλα κι' ἄλλα εὐωδιαστὰ λουλούδια, ποὺ σκορποῦν γύρω τὸ γλυκό τους ἄρωμα καὶ τὰ τοποθετοῦν ἐπάνω στὸ ὡραῖο της ἀνθογιάλι.

Μ' ὅλ' αὐτά, τὰ παιδιὰ κατάφεραν νὰ κάνουν τὴν τάξη σὰν μιὰ μικρὴ κι' εὐτυχισμένη φωλίτσα πουλιῶν ποὺ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὰ χαρούμενα κελαϊδήματά τους.

Καλή μας ταξούλα! Πόσα καὶ πόσα χτυποκάρδια δὲν περάσαμε καθισμένοι ἐπάνω σ' αὐτά σου τὰ θρανία! Πόσες καὶ πόσες λύπες καὶ χαρές μας δὲν εἶδαν οἱ γέρικοι τοῖχοι σου; Κι' ὅταν σὲ ἀποχωριστοῦμε δὲν θὰ ξεχάσωμε τὰ μαθήματα ποὺ πήραμε καθισμένοι ἐπάνω στὰ θρανία σου.

ΝΙΚΗ ΜΕΤΑΞΑ
(Δ' Τάξη δημοτικοῦ — Μαράσλειο)

Δυὸ γιορτὲς

Εἶναι πρωὶ ἢ μᾶλλον νύχτα ἀκόμη. Μέσα στὸ ἥσυχο περιβάλον τῆς παιδόπολης δὲν ἀκούγεται τίποτα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γλυκὲς φωνὲς τῶν παιδιῶν τῆς χορῳδίας ποὺ ὑμνοῦν τὴ Γέννηση τοῦ Θεανθρώπου. Ὅλοι μας μὲ τὴ σειρὰ καὶ μὲ θρησκευτικὴ κατάνυξη περνοῦμε ἀπὸ τὴ φάτνη ποὺ φτιάσαμε καὶ βλέπουμε τὸν γεννημένο μας Χριστὸ ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ σώση τὴν παραπλανημένη ἀνθρωπότητα. Τέλος περνοῦμε ἀπὸ τὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρο καὶ ἡ σκέψη μας πετᾶ γιὰ λίγο στὰ ἀπόκρημνα μέρη τῆς πατρίδας μας. Μὰ τὶς σκέψεις διακόπτει, ἕνα γλύκισμα ποὺ μᾶς προσφέρει ὁ ἀρχηγός. Κατὰ τὸ ἀπόγευμα μᾶς ἐπεσκέφτηκαν οἱ μαθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Ζαροχλέϊκων καὶ μὲ τὰ γλυκίσματα ποὺ μᾶς πρόσφεραν μᾶς ἔκαναν νὰ νοιώθουμε κάπως περισσότερο τὴ Χριστουγεννιάτικη χαρά. Μεγάλη ὅμως ἦταν ἡ χαρά μας τὴν Πρωτοχρονιά. Στὴν Παιδόπολή μας εἶχε ὀργανωθῆ μιὰ σεμνὴ γιορτὴ στὴν ὁποία ἦρθε κι' ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης καὶ πολλοὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν. Στὴ μέση τῆς γιορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος ἔκοψε τὴ βασιλόπητα καὶ ἔπειτα ἕνας τρόφιμος ποὺ εἶχε μεταμφιεσθῆ σὲ Ἅγιο Βασίλη μᾶς μοίρασε τὰ δῶρα τῆς Πρωτοχρονιᾶς ποὺ μᾶς ἐπρόσφερε ὅλη ἡ Πατραϊκὴ κοινωνία καὶ πρὸ πάντων τὰ σχολεῖα τῆς μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Κι' ἐμεῖς ὅταν γυρίσωμε στὰ πολυαγαπημένα μας χωριὰ μὲ τὴν ψυχή μας γεμάτη Ἑλλάδα, θὰ θυμόμαστε ὅσους ἐργάσθηκαν, πόνεσαν καὶ προσέφεραν γιὰ μᾶς.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΠΑΝΤΟΣ
(Παιδόπολη «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» Πατρῶν)

Ἥρωες

Ἥρωες σεῖς δὲ δένεστε μὲ τῆς ζωῆς τοὺς [νόμους
σεῖς μ' ἀνοιγμένα τὰ φτερὰ πετᾶτε σ' ἄλ-[λους δρόμους.

Σὲ δρόμους πρωτογνώριστους πλατειοὺς καὶ [φῶς γιομάτους
ποὺ σοῦ θαμπώνετ' ἡ ματιὰ μόνο στ' ἀντί-[κρυσμά τους.

Δρόμους π' ἀκολουθώντας τους φτάνετε σὲ [βασίλειο
πιὸ φωτερὸ κι' ὁλόλαμπρο ἀκόμη κι' ἀπ' τὸν [ἥλιο.

Κι' ὁλόρθα καὶ περήφανα θωρᾶτε κεῖ [παρέκει
σὰν μεγαλόφαντη θεὰ ἡ Ἀθανασία νὰ στέκη.

Τῆς ζώνουν ὅλο τὸ κορμὶ σπασμένες [ἁλυσσίδες
ἀντὶ γιὰ μάτια ἔχει φωτιές, ἀντὶ μαλλιὰ [ἀχτῖδες.

Στὰ χέρια της, στὰ πόδια της καὶ στὸ [λαιμὸ τριγύρω
πλεγμένες δάφνες ποὺ σκορποῦν κάποιο [αἰθέριο μύρο.

Στεφάνι φτιάχνει ἀτίμητο μὲ κάθε δάφνης [κλῶνι
καὶ τὰ μαλλιά σας τὰ χυτὰ μ' αὐτὸ τὰ [στεφανώνει

Στὰ μέτωπά σας βάζει ἀχνά, μετὰ τὰ [δάχτυλά της
κι' ὤ! Ἥρωες ἀθάνατοι γίνεστε στ' ἀγ-[γιγμά της!

ΙΩΑΝΝΑ ΛΑΜΠΙΡΗ
(Μαθήτρια 6ης Γυμνασίου)

Ἕνα μήνυμα

Πέρασαν 19 μῆνες ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ οἱ γονεῖς μου φοβισμένοι ἀπὸ τὴν ἄγρια καταιγίδα ποὺ χτυποῦσε τότε χωριά μας, μ' ἐμπιστεύθηκαν στὴν ἀγκαλιὰ τῆς δεύτερης μανούλας ὅλων τῶν ἑλληνόπουλων, τῆς ἀγαπημένης μας Βασίλισσας, γιὰ νὰ μὲ προστατέψη ἀπὸ τὰ νύχια τῶν ἁρπακτικῶν ὄρνιων ποὺ ἅρπαζαν τὰ ἑλληνόπουλα γιὰ ν' ἀφανίσουν τὴ φυλή μας.

Σὰν νὰ εἶναι χθὲς νοιώθω ζεστὰ ἀκόμη στὰ μάγουλά μου τὰ δάκρυα τῆς γλυκειᾶς μου μητερούλας κι' ἀκούω στ' αὐτιά μου ν' ἀντηχοῦν ἀκόμη τὰ λόγια της. «Παιδί μου πήγαινε στὸ καλὸ — κι' ἡ Παναγιὰ μαζί σου. Ἀγάπα αὐτοὺς ποὺ θὰ φροντίζουν γιὰ σένα, ὅπως ἀγαπᾶς ἐμένα, κι' ἔχε πίστη στὸ Θεὸ πὼς γρήγορα θὰ γυρίσης στὴν ἀγκαλιά μου».

Ἔφυγα μὲ σφιγμένη τὴν καρδιὰ καὶ μὲ μόνη μου παρηγοριὰ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθηση στοὺς γενναίους μας στρατιῶτες πὼς μὲ κάθε θυσία θὰ ἐλευθέρωναν γρήγορα τὰ χωριά μας κι' ἐμεῖς θὰ ξαναγυρίζαμε πιὰ στὰ σπίτια μας καὶ στοὺς δικούς μας, γιὰ νὰ συνεχίσωμε τὴν ειρηνική μας ζωή.

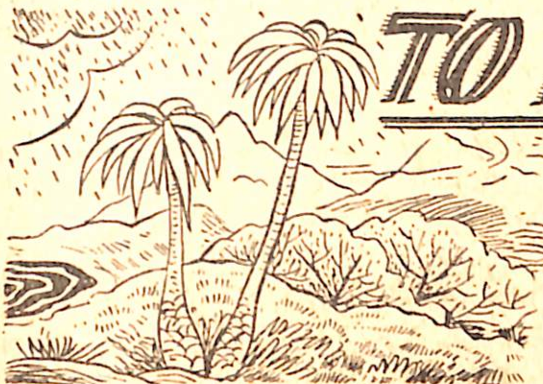
Ἔζησα 19 μῆνες μιὰ ζωὴ χαρούμενη ποὺ τὴν σκοτείνιαζε μόνο ἡ σκέψη ὅτι οἱ γονεῖς μου ὑποφέρουν μαζὶ μὲ τόσους ἄλλους Ἀκρῖτες ἀπ' τὰ ἀνθρωπόμορφα θηρία τῆς ἐποχῆς μας.

Ἐκτὸς ἀπ' τὸ ὅτι μ' ἔμαθαν γράμματα, μ' ἔμαθαν ἀκόμη ν' ἀγαπῶ πολὺ-πολὺ τὴν γλυκειά μας Πατρίδα, τὴ Θρησκεία μας, τοὺς γονεῖς μου καὶ νὰ βοηθῶ ὅλους, ἀκόμη καὶ τοὺς ἐχθρούς μου.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα νὰ μὴν ξεχάσω ποτὲ τὸ ἔργο τῆς Μεγάλης Μάνας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῆς θρυλικῆς Βασίλισσάς μας, ποὺ ἔσωσε τὰ ἑλληνόπουλα ἀπὸ τὸ παιδομάζωμα καὶ τὸν σλαβισμό.

Ἂς εἶναι δοξασμένο τὸ ὄνομά της. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ ἐπιστρέφοντας στὸ ἐλεύθερο πιὰ χωριό μου, ποὺ ὅπως μοῦ εἶχε πῆ ἡ μητέρα μου θὰ τὸ ἐλευθέρωναν οἱ ἡρωϊκοί μας φαντάροι, θὰ κάνω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ μεταδώσω αὐτὰ ποὺ ἔμαθα καὶ νὰ κρατήσω ἀμόλυντα τ' ἁγιασμένα χώματα τῆς πατρίδας μου, ὅπως σήμερα μᾶς τὰ παραδίνουν οἱ ἀδάμαστοι πάντα στρατιῶτες μας.

ΧΡ. ΣΤΕΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ
(Παιδόπολη «Ἅγιος Γεώργιος» Καβάλλας)



ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

— Μπράβο! φώναξε. Χωρὶς ὅπλο καὶ χωρὶς σκυλί, δὲν κάναμε ἄσκημο κυνήγι! Ὁ κ. Σπίλετ θὰ εὐχαριστηθῆ πολύ.

— Πένκροφ εἶσαι σπουδαῖος! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Ἕρμπερτ. Καὶ τώρα ἃς γυρίσωμε πίσω. Αὐτὰ ποὺ κουβαλᾶμε εἶναι ἀρκετὰ γιὰ σήμερα!

— Γιὰ σήμερα καὶ γι' αὔριο, εἶπε ὁ ναυτικός. Μιὰ φορὰ δὲν πρόκειται νὰ πεθάνωμε τῆς πείνας!...

— Ἀφοῦ βρίσκεσαι ἐσὺ μαζί μας, δὲν ὑπάρχει τέτοιος φόβος!

Ἔτσι, κουβαλῶντας θριαμβευτικὰ τὸ κυνήγι τους οἱ δυὸ φίλοι, πῆραν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ, ἀκολουθῶντας τὸ ποτάμι.

Καὶ κατὰ τὸ σούρουπο ἔφτασαν στὶς «Καμινάδες» ὅπου βρῆκαν τὴ φωτιὰ ἀναμμένη καὶ τὸν κ. Σπίλετ νὰ τοὺς περιμένη.

— Ποῦ εἶναι ὁ Νάβ ; ρώτησε ὁ Πένκροφ.

— Ψάχνει πάντα νὰ βρῆ τὸν κύριό του, ἀπάντησε ὁ κ. Σπίλετ. Ἔφυγε καὶ δὲν γύρισε ἀκόμη. Πολὺ φοβοῦμαι, Πένκροφ, πὼς θὰ ξαναπεράση τὴ νύχτα στὸ ὕπαιθρο!

— Καὶ τί νύχτα, μουρμούρισε ἀνήσυχος ὁ ναυτικός. Βλέπετε ἐκεῖνο τὸ συννεφάκι, κύριε Σπίλετ ; Αὐτὸ σημαίνει πὼς ἡ μπόρα εἶναι κοντά! Σὲ λίγο θ' ἀκούσετε τὶς πρῶτες βροντές... Μοῦ φαίνεται πὼς θάχωμε τὸν ἴδιο παληόκαιρο ὅπως τὴν ἡμέρα ποὺ φύγαμε! Οἱ «θαλασσοδρόμοι» χαίρονται ἀπὸ τώρα!

Κι' ὁ Πένκροφ ἔδειξε στὸν δημοσιογράφο κάτι θαλασσοπούλια ποὺ πετοῦσαν χαμηλά, σύρριζα στὰ κύματα ποὺ σιγὰ - σιγὰ φούσκωναν καθὼς τὰ τάραζε ὁ ἄνεμος.

— Αὐτὰ τὰ πουλιά, τοὺς θαλασσοδρόμους, ἐμεῖς οἱ ναυτικοὶ τὰ λέμε «πουλιὰ τῆς τρικυμίας», γιατὶ ὅταν πετοῦν ἔτσι, σίγουρα θὰ ἔχωμε θαλασσοταραχὴ σὲ λίγο.

— Δὲ σοῦ φαίνεται περίεργο Πένκροφ, εἶπε συλλογισμένος ὁ κ. Σπίλετ, ποὺ ἡ θάλασσα δὲν ἔρριξε στὴν ἀκρογιαλιὰ οὔτε τὸ σῶμα τοῦ κ. Σμίθ, οὔτε καὶ τὸ σκύλο του, τὸν Τόπ;

— Ἂν εἶχαν πνιγῆ, ἡ θάλασσα θάπρεπε νὰ τοὺς εἶχε ξεβράσει στὴ ἀκτή, ἔχετε δίκηο.

— Λοιπὸν, τί λὲς Πένκροφ;

— Τί νὰ πῶ κύριε Σπίλετ; Μυστήρια πράγματα!

Κι' ὁ ναυτικὸς μπῆκε στὶς «Καμινάδες» γιὰ νὰ ρίξη μιὰ ματιὰ στὴ φωτιά, ποὺ ἦταν ἡ μεγάλη του ἔγνοια...

Ὅπως ὅλοι οἱ θαλασσινοί, ἦταν λιγομίλητος ὅταν τὸν βασάνιζαν σοβαρὲς σκέψεις. Μερικὲς φορὲς θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς ἦταν ἀναίσθητος. Δὲν ἦταν ὅμως διόλου. Τὸν ἀπασχολοῦσε πολὺ ἡ ἐξαφάνιση τοῦ ἀρχηγοῦ τους. Δὲν τοῦ ἄρεσε, ὅμως, νὰ μιλάη γι' αὐτό.

— Ἕρμπερτ, εἶπε στὸ παιδί. Βγάλε ἀπ' τὸ Βοῦρλο δυὸ ἀγριοπουλάδες. Λέω νὰ τὶς κάνω στὴ σούβλα!

— Σὰ νὰ μποροῦσες νὰ τὶς κάνης ψητὲς στὸ... φοῦρνο, ἢ στὴν κατσαρόλα, τοῦ ἀπάντησε γελῶντας ὁ Ἕρμπερτ. Καὶ τὰ κουρουκοὺ τί θὰ τὰ κάνωμε;

— Αὐτὰ θὰ τὰ μαγειρέψωμε αὔριο. Ἀπόψε ἔχομε ὅλοι ἀνάγκη νὰ φᾶμε κάτι ποὺ νὰ μᾶς πιάση, ὄχι μεζεδάκια!

— Ψάρεψες τὶς ἀγριοπουλάδες, γιαυτὸ βρίσκεις τὰ κουρουκοὺ μεζεδάκια! Ἂς μὴν τὶς πιάναμε καὶ σοῦ ἔλεγα ἐγώ!

Ὁ Πένκροφ χωρὶς νὰ τοῦ δώση ἀπάντηση, μάδησε δυὸ ἀγριοπουλάδες, τὶς καθάρισε μ' ἕνα μυτερὸ λιθάρι καὶ τὶς πέρασε σ' ἕνα ραβδί.



Πρῶτος μπῆκε στὴ σπηλιὰ ὁ κ. Σπίλε.

— Γύριζε τώρα τὴ σούβλα, εἶπε τοῦ Ἕρμπερτ, ἀφοῦ τὶς τοποθέτησε ἐπάνω στὴ φωτιά. Καὶ σιγὰ-σιγά. Ὅταν θὰ ψηθοῦν κάμποσο, φώναξέ με! Γιὰ νὰ ροδοκοκκινίσουν καὶ νὰ ξεροψηθοῦν ὅπως πρέπει, χρειάζεται τέχνη!

— Πένκροφ, ἤσουν ποτὲ σου.... κλεφτοκοτᾶς; Λένε πὼς οἱ κλεφτοκοτάδες εἶναι ἄσσοι στὸ ψήσιμο στὴ σούβλα!

— Πῶς! Τόσα χρόνια στὴ θάλασσα τί ἔκανα; ἐρήμαζα τὰ κοτέτσια ποὺ εἶναι στὰ βάθη τῶν ὠκεανῶν!...

Κι' ἐνθουσιασμένος ὁ ἀγαθὸς ναυτικὸς γιὰ τὸ ἀστεῖο του, βγῆκε νὰ μαζέψη μερικὰ θαλασσινά, πρὶν ἀρχίση ὁ... «πελαγοδαρμός», ὅπως ἔλεγε!

Σὲ λίγο, τὸ ψητὸ ἦταν ἕτοιμο, καὶ φώναξαν τὸν κ. Σπίλετ νάρθη στὶς «Καμινάδες» νὰ φάη.

Ὁ Πένκροφ εἶχε ρίξει μπόλικα ξύλα στὴ φωτιὰ κι' ἔτσι ἔφεγγε ἀρκετά.

Οἱ ἀγριοπουλάδες ἦταν τρυφερὲς καὶ νοστιμώτατες κι' ὁ ναυτικὸς εἶχε φροντίσει νὰ ψηθοῦν σπουδαῖα!

Οἱ τρεῖς φίλοι κατεβρόχθισαν κυριολεκτικὰ τὸ δεῖπνο τους, γιατὶ ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔτρωγαν φαῒ «ἀνθρωπινὸ» καθὼς παρατήρησε ὁ Πένκροφ.

Ὁ Νὰβ ὅμως, ἀκόμη νὰ φανῆ. Τοῦ κάκου βγῆκε ὁ Πένκροφ καὶ τὸν φώναξε ἀρκετὲς φορές. Καμμιὰ φωνὴ δὲν ἀπάντησε στὴ δική του.

Στὸ τέλος γύρισε στὶς «Καμινάδες» καὶ ξαπλώθηκε πλάϊ στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ τὴν προσέχη. Τὴν ἴδια στιγμὴ ξέσπασε ἡ μπόρα. Καὶ δὲν ἦταν μπόρα, ἀλλὰ σωστὴ καταιγίδα, μὲ ἀστραπές, βροντὲς καὶ δυνατὸ ἄνεμο.

Οἱ τρεῖς φίλοι θὰ ἔνοιωθαν μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ εἶναι ξαπλωμένοι κοντὰ στὴ φωτιά, σὲ προφυλαγμένο μέρος, ἂν δὲν αἰσθάνονταν τὸ Νὰβ ἔξω κι' ἂν δὲν ἀγωνιοῦσαν γιὰ τὴν τύχη τοῦ κ. Σμίθ.

Γι' αὐτὸ δὲν τοὺς ἐρχόταν ὕπνος. Μόλις πήγαιναν νὰ ἀποκοιμηθοῦν πετιόνταν ἀνήσυχοι καὶ τέντωναν τὸ αὐτί. Στὸ στέλος ὁ Ἕρμπερτ ἀποκοιμήθηκε. Ἔπειτα ὁ κ. Σπίλετ καὶ τελευταῖος ὁ Πένκροφ, ποὺ σὰν ναυτικός, εἶχε συνηθίσει στὶς ἀγρύπνιες.

Ἡ νύχτα ἦταν προχωρημένη, ὅταν ὁ Πένκροφ ξύπνησε κι' ἀνακάθησε ἐπάνω στὰ ξερόφυλλα ποὺ ἦταν ξαπλωμένος

— Τί εἶναι Πένκροφ; Τί συμβαίνει;

ρώτησε ὁ κ. Σπίλετ ποὺ κοιμόταν πάντα ἐλαφρὰ κι' εἶχε ξυπνήσει κι' αὐτός.

— Δὲν ἀκούσατε κύριε, Σπίλετ;

Ὁ δημοσιογράφος τέντωσε τ' αὐτί, μὰ δὲν ἄκουσε παρὰ τὸ σφύριγμα τοῦ ἀνέμου καὶ τὸ βογγητὸ τῆς θάλασσας.

— Ὄχι, εἶπε. Δὲν ἀκούω τίποτα!

— Μοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσα ἕνα σκύλο νὰ γαυγίζῃ, εἶπε ὁ ναυτικός.

— Ἕνα σκύλο, εἶπες Πένκροφ; Τ' ἄκουσες καλά; Μ' αὐτὸ τὸ κακὸ ποὺ γίνεται ἔξω, θαρρεῖ κανεὶς πὼς ἀκούει μύριες ὕαινες καὶ μύρια τσακάλια νὰ οὐρλιάζουν ὅλα μαζύ! Ποῦ νὰ ξεχωρίσῃς γαύγισμα!

— Κι' ὅμως, κύριε Σπίλετ, τὸ κεφάλι μου κόβω πὼς δὲ γελάστηκα! Ἄκουσα καθαρὰ γαύγισμα.

Μ' ἕνα πήδημα, ὁ δημοσιογράφος βρέθηκε ὄρθιος.

— Πρέπει νὰ τὸ ξεκαθαρίσωμε αὐτὸ Πένκροφ, εἶπε, τραβώντας πρὸς τὴν ἔξοδο.

Στὸ μεταξὺ ξύπνησε κι' ὁ Ἕρμπερτ.

— Τί εἶναι; ρώτησε.

— Ὁ Πένκροφ λέει, πὼς ἄκουσε γαύγισμα!

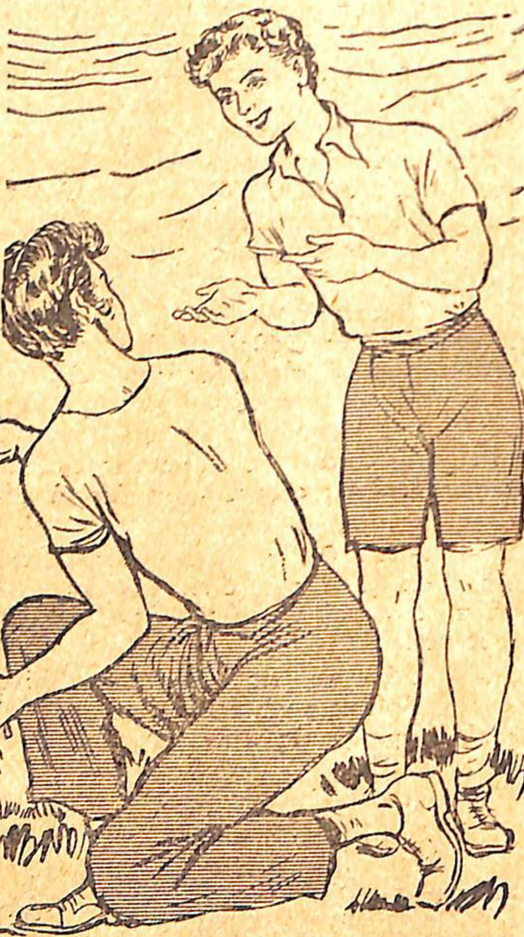
Ὁ κ. Σπίλετ ἅρπαξε ἕνα δαδὶ ἀναμμένο ἀπ' τὴ φωτιὰ κι' ἔτρεξε ἔξω!

— Τόπ! φώναξε. Τόπ! Τόπ! Ἐδῶ Τόπ!

Οἱ δυὸ ἄλλοι ἔτρεξαν κι' αὐτοὶ ἔξω, κι' ἕνωσαν τὴ φωνή τους μὲ τὴ δική του. Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, ἡ φωνή τους μόλις ἀκουγόταν.

— Βάλθηκε ἀπόψε ὁ ἄνεμος νὰ τὸ σηκώσῃ τοῦτο τὸ νησί; μουρμούριζε ὁ Πένκροφ θυμωμένος.

Ὡστόσο, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμεναν, ὁ σκύλος πήδησε ξαφνικὰ μπροστά τους, κουνώντας τὴν οὐρά του, μὲ τρελλὴ χαρά.



— Πένκροφ, ἤσουν ποτέ σου... κλεφτοκοτᾶς; εἶπε ὁ Ἕρμπερτ γελώντας...

— Γαύγισμα; Θὰ εἶναι ὁ Τόπ! Καλὰ τἄλεγα ἐγώ! Ὁ κύριος Σμὶθ δὲ μποροῦσε νὰ πνιγῇ...

Ἔξω, χαλοῦσε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο. Τοῦ κάκου τέντωναν κι' οἱ τρεῖς τ' αὐτιά τους. Δὲν ἄκουγαν τίποτα.

— Ὄνειρο θὰ εἶδες Πένκροφ, εἶπε ἀπογοητευμένος ὁ Ἕρμπερτ.

— Κάνε μου τὴ χάρη Ἕρμπερτ, τὸν ἔκοψε ὁ Πένκροφ, ποὺ εἶχε πειραχτῆ τὸ φιλότιμό του. Δὲν εἶμαι δὰ τρελλὸς ν' ἀκούω γαυγίσματα στὸν ὕπνο μου! Νά! Νά! Τώρα! Τὸ ξανάκουσα καθαρά! Τί διάβολο! Βουλωμένα εἶναι τ' αὐτιά σου καὶ δὲν τ' ἀκοῦς;

Πραγματικά! Ἀμυδρά, μέσα στὴν καταιγίδα, ἀκουγόταν κάτι σὰν γαύγισμα. Ἀλλὰ θάπρεπε νἄχῃ κανεὶς τὸ αὐτὶ τοῦ Πένκροφ γιὰ νὰ τὸ ξεχωρίσῃ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸν πόλεμο τῶν στοιχείων...

— Τόπ! Ἔλα δῶ καλέ μου Τόπ, φώναξε ὁ Ἕρμπερτ ποὺ ἅρπαξε τὸ σκύλο ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸν ἔσφιξε στὸ στῆθος του σὰν νἄταν ἄνθρωπος. Ἦρθες νὰ μᾶς πῇς πὼς ὁ ἀφέντης σου ζῇ, δὲν εἶν' ἔτσι σκυλαράκο μου;

— Γάβ! γάβ! γάβ! ἔκανε θριαμβευτικὰ ὁ σκύλος, σὰν νὰ ἔλεγε: «Καὶ βέβαια ζῇ! Δὲν εἶναι ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ποὺ πνίγονται ὁ ἀφέντης μου»!

ΚΑΦΑΛΑΙΟ 7ο

ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ...

— Πένκροφ, εἶπε ὁ κ. Σπίλετ ἀφοῦ ἔδωσαν τοῦ Τόπ νὰ φάῃ τὰ κόκκαλα ποὺ εἶχαν μείνει ἀπ' τὸ δεῖπνο, τους, δὲ σοῦ κάνει ἐντύπωση ἡ κατάσταση τοῦ Τόπ;

— Τί θέλετε νὰ πῆτε κύριε Σπίλετ;

— Τὸ σκυλὶ πρέπει νὰ ἔρχεται ἀπὸ μακριά. Δὲν εἶναι ὅμως οὔτε λασπωμένο, οὔτε κουρασμένο. Πῶς τὸ ἐξηγεῖς αὐτό;

— Δὲν βρίσκω ἐξήγηση κύριε Σπίλετ.

— Ἔπειτα, μ' ὅλο τὸ περίφημο ἔνστικό του, πῶς κατώρθωσε νὰ μᾶς βρῇ ἐδῶ μέσα στὶς «Καμινάδες» ποὺ εἴμαστε; Δὲν ἔχει ξανάρθει ποτὲ σὲ τοῦτα τὰ μέρη!

— Ξέρω κι' ἐγὼ κύριε Σπίλετ; Οἱ σκύλοι ἔχουν μύτη φοβερή κι' ὁ Τὸπ εἶναι ἀπὸ ράτσα.

— Λὲς νὰ μᾶς βρῆκε μὲ τὴν ὄσφρηση ὁ Τὸπ μέσα σὲ τούτη τὴ νεροποντή;

— Ἐγὼ δὲ λέω τίποτα, κύριε Σπίλετ! Τὸ γεγονὸς πάντως εἶναι πὼς μᾶς βρῆκε! Καὶ πὼς πρέπει νὰ τὸν ἀκολουθήσωμε τὸ γρηγορώτερο ἂν θέλωμε νὰ μᾶς πάῃ στὸν κύριό του.

— Ἔχεις δίκηο καλέ μου Πένκροφ, συμφώνησε ὁ δημοσιογράφος. Δὲν ἔχομε καιρὸ γιὰ χάσιμο. Πρέπει νὰ βιαστοῦμε. Ἀργότερα τὰ ξαναλέμε!

Ὁ Πένκροφ ἔρριξε ξύλα στὴ φωτιά, ἔκρυψε στὴ στάχτη ἀναμμένη χόβολη, κι' ἀφοῦ τύλιξε ὅ,τι φαγώσιμο εἶχε μείνει στὸ μεγάλο του ναυτικὸ μαντήλι, ἐδήλωσε πὼς ἦταν ἕτοιμος.

— Ἐμπρός! Ξεκινάμε! εἶπε ὁ κ. Σπίλετ. Κατάλαβες Τόπ; Πρέπει τώρα νὰ μᾶς πᾷς στὸν κύριό σου!

Τὸ ἔξυπνο ζῶο, τοὺς περίμενε κιόλας ἔξω κι' ὅταν εἶδε πὼς τὸν ἀκολουθοῦσαν, ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Κάθε τόσο στεκόταν καὶ γύριζε νὰ δῇ ἂν ἔρχονταν πίσω του.

— Πιὸ ἀργά, Τόπ, φώναξε ὁ κ. Σπίλετ. Δὲν ἔχουμε τὰ τέσσερα πόδια σου!

Δὲν ἦταν διόλου εὔκολη ἐκείνη ἡ νυχτερινὴ πορεία μέσα στὴν καταιγίδα. Δὲν πρόφτασαν νὰ κάνουν λίγα βήματα κι' εἶχαν κι' ὅλας μουσκέψει. Τσαλαβουτοῦσαν στὶς λάσπες καὶ σκόνταφταν ἐπάνω στὶς πέτρες καὶ τὰ λιθάρια. Καὶ κάθε τόσο φώναζαν τὸ σκύλο, γιατὶ τὸν ἔχαναν...

— Ἀκοῦτε τίποτα; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ Πένκροφ.

— Καὶ τί δὲν ἀκοῦμε μέσα σὲ τοῦτον τὸν κατακλυσμό, γέλασε ὁ Ἕρμπερτ.

— Ὄχι..., ρωτάω ἂν ἀκοῦτε ἕνα ἐλαφρὸ σφύριγμα...

— Πένκροφ, αὐτὴ τὴ φορὰ πραγματικὰ βουΐζουν τ' αὐτιά σου, φώναξε ὁ Ἕρμπερτ.

Ὁ Πένκροφ δὲ θύμωσε. Φαινόταν συλλογισμένος κι' ἀνήσυχος.

— Κύριε Σπίλετ, εἶπε, τὸν Τὸπ τὸν ὁδηγεῖ ἕνα σφύριγμα... Κάτι πάει μπροστὰ καὶ σφυρίζει. Ἔτσι ἐξηγεῖται πὼς δὲ χάνει τὸ δρόμο...

Ὁ Ἕρμπερτ ἔσκασε στὰ γέλια.

Μὰ ὁ κ. Σπίλετ ἔμεινε συλλογισμένος...

Ἡ πορεία τους μέσα στὸ πυκνὸ

σκοτάδι, κράτησε πάρα πολλὲς ὧρες. Πλησίαζε νὰ ξημερώση ὅταν ἔφτασαν σ' ἕνα ἄλλο σημεῖο τῆς ἀκτῆς, ὅπου οἱ βράχοι ἔφθαναν ὥς τὸ κῦμα.

Ὁ σκύλος ἔτρεχε τώρα πιὸ ἀνυπόμονος νὰ φτάση. Γύριζε πιὸ συχνὰ τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ δῆ ἂν τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ γαύγιζε σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε:

— Μὰ βιασθῆτε λοιπὸν λιγάκι! Δὲ θὰ φτάσωμε ποτέ!

Ἀντί, ὅμως, νὰ τοὺς ὁδηγήση πρὸς τὴν παραλία, τοὺς ἔφερε πρὸς τὸ ἐσωτερικό, ὥς τὸ ἄνοιγμα μιᾶς μικρῆς σπηλιᾶς, ὅπου σταμάτησε κουνώντας τὴν οὐρά του.

Οἱ τρεῖς ναυαγοὶ πλησίασαν τότε κι' ἔρριξαν μιὰ ματιὰ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς μικρῆς σπηλιᾶς. Τὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρυσαν τοὺς γέμισε χαρὰ ἀλλὰ καὶ ἀγωνία.

Ὁ Νὰβ ἦταν γονατισμένος μπροστὰ στὸν ἀναίσθητο κύριο Σμίθ!

Σὲ ποιὰ κατάσταση ὅμως ἦταν; Ὑπῆρχαν ἄραγε, ἐλπίδες νὰ σωθῆ;

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ προχώρησε πρῶτος καὶ γονατίζοντας ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, σήκωσε τὸ χέρι τοῦ μηχανικοῦ καὶ ἐξέτασε τὸ σφυγμό του.

— Ζῆ! εἶπε ἁπλά.

Οἱ ἄλλοι ποὺ τὸν παρακολουθοῦσαν μὲ ἀγωνία, ἀναστέναξαν μ' ἀνακούφιση. Ἀκόμη κι' ὁ Τόπ, ποὺ στὸ μεταξὺ εἶχε μπῆ κι' αὐτὸς στὴ σπηλιά, κούνησε τὴν οὐρά του σὰ νὰ κατάλαβε τί σήμαινε ἡ μονοσύλλαβη ἐκείνη λεξούλα.

— Δόξα νἄχη ὁ Θεός, ψιθύρισε ὁ Ἕρμπερτ.

— Εἶναι ὅμως πολὺ ἐξαντλημένος, εἶπε ὁ κ. Σπίλετ. Πότε τὸν βρῆκες Νάβ; Καὶ πρῶτα-πρῶτα ποῦ τὸν βρῆκες;

Χθὲς τὸ βράδυ, κύριε Σπίλετ, λίγο πρὶν πιάση ἡ βροχή. Μὲ ὡδήγησαν τὰ γαυγίσματα τοῦ Τόπ. Μπῆκα σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ σπηλιὰ καὶ τὸν βρῆκα ξαπλωμένο χάμω, ἀναίσθητο ὅπως τώρα. Ἔψαξα νὰ βρῶ λίγο νερό, ἀλλὰ δὲν βρῆκα πουθενά. Ψάχνοντας, βρῆκα πὼς μόνο αὐτὴ ἡ σπηλιὰ ὑπάρχει σὲ ὅλη τὴν περιοχή. Φαίνεται πὼς ὁ κύριός μου μ' ὅλη του τὴν ἐξάντληση, κατάφερε νὰ τὴν ἀνακαλύψη καὶ νὰ βρῆ καταφύγιο σ' αὐτή. Σὲ λίγο ἄρχισε ἡ βροχὴ καὶ τότε βρέχοντας τὸ μαντήλι μου, ἔσταξα λίγο νερὸ στὰ χείλη του. Ἀλλὰ δὲν συνῆλθε. Ἔτσι περάσαμε τὴ νύχτα. Ὅσο γιὰ τὸν Τόπ, τὸν ἔχασα.

— Ὁ Τὸπ μᾶς ἔφερε, εἶπε ὁ Πένκροφ.

Ὁ ἀγαθὸς Νάβ, ἄνοιξε τὸ στόμα του ἀπὸ τὴν ἔκπληξη κι' ἔμεινε ἀρκετὴ ὥρα ἔτσι μὴ μπορώντας νὰ προφέρη λέξη.

— Ὁ Τόπ; Ἀδύνατο! εἶπε τέλος.

— Εἶναι παράξενο... Πολὺ παράξενο... ἔκανε ὁ κ. Σπίλετ Ὅμως εἶν' ἀλήθεια! Ὁ Τὸπ ἦρθε καὶ μᾶς βρῆκε στὶς «Καμινάδες» καὶ μᾶς ὡδήγησε ὥς ἐδῶ. Θὰ ξαναμιλήσωμε γιὰ ὅλ' αὐτὰ ἀργότερα. Τώρα, πρέπει νὰ κοιτάξωμε νὰ συνεφέρουμε τὸν κ. Κύρο...

Εἶχε πιὰ ξημερώσει. Ὁ Ἕρμπερτ κατέβηκε ὥς τὴν παραλία, ὅπου βρῆκε δυὸ μεγάλα ὄστρακα ἀπὸ πίνα, τὰ γέμισε νερὸ ἀπὸ κάποιο λάκκο ποὺ εἶχε μαζέψει βρόχινο νερὸ καὶ τὰ ἔφερε στὴ σπηλιά. Ἔχυσαν τὸ ἕνα στὸ στόμα τοῦ Κύρου Σμὶθ καὶ στὸ ἄλλο ὄστρακο ὁ Πένκροφ ἔκανε ἕνα πολτὸ ἀπὸ λυωμένο ψητὸ κρέας. Ὅταν ὁ μηχανικὸς ἄρχισε κάπως νὰ συνέρχεται τοῦ ἔβαλαν στὸ στόμα λίγο ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν πολτό, ποὺ τὸν κατάπιε μὲ βουλημία. Ἦταν φανερὸ πὼς ἡ ἐξάντλησή του ὀφειλόταν κατὰ μεγάλο μέρος στὴν ἀσιτία. Γι' αὐτὸ ὅταν τοῦ ἔδωσαν κι' ἔφαγε, ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ τὰ χείλη του κουνήθηκαν ἐλαφρά.

— Θέλει νὰ μιλήση! Κάτι θέλει νὰ μᾶς πῆ. Ὦ ἀγαπημένε μου κύριε, μίλησε ν' ἀκούσω τὴ φωνή σου, φώναξε



Ὁ Νὰβ ἦταν γονατισμένος μπροστὰ στὸν ἀναίσθητο κύριό του.

ὁ πιστὸς Νὰβ ποὺ ἔκλαιγε ἀπὸ συγκίνηση καθὼς ἔβλεπε τὸν κύριό του νὰ ξαναγυρίζη στὴ ζωή...

— Νησὶ ἢ Ἤπειρος; ψιθύρισε στὸ τέλος ὁ Κύρος Σμὶθ καὶ ξανάκλεισε τὰ μάτια ἐξαντλημένος.

— Ἔχουμε καιρὸ νὰ τὸ μάθωμε, ἀγαπητέ μου Κύρε, εἶπε ὁ Γεδεών. Τὸ σπουδαῖο εἶναι νὰ γίνης γρήγορα καλά!

Ὁ Κύρος Σμίθ, ἄνοιξε τὰ μάτια του πάλι καὶ χαμογέλασε.

— Εἶμαι πολὺ καλύτερα! ψιθύρισε. Μόνο πεινῶ!

Μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ περηφάνεια, ὁ Νὰβ τὸν τάϊσε ἀκόμα λίγο κρέας λυωμένο.

— Μόλις αἰσθανθῆς λίγο καλύτερα, θὰ φύγωμε ἀπὸ δῶ, εἶπε ὁ κ. Σπίλετ. Ἔχουμε στήσει τὸ κονάκι μας στὸ πιὸ φιλόξενο μέρος τοῦ νησιοῦ, κοντὰ σ' ἕνα ποταμάκι. Θὰ δῆς!

— Φοβοῦμαι πὼς δὲν εἶμαι ἀκόμη σὲ κατάσταση νὰ περπατήσω, εἶπε ὁ κ. Σμίθ.

— Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς πρόκειται νὰ περπατήσης; Ὁ Πένκροφ κι' ὁ Ἕρμπερτ σοῦ φτιάνουν ἕνα φορεῖο καὶ θὰ σὲ μεταφέρωμε στὶς «Καμινάδες» σάν... πασᾶ!

— Στὶς «Καμινάδες»; Ποιὲς «Καμινάδες»;

— Ἔτσι λέμε τὸ σπίτι μας, στὰ βράχια, γέλασε ὁ κ. Σπίλετ. Δὲν πιστεύω νὰ φαντάστηκες πὼς κατοικοῦμε σὲ τίποτα... καμινάδες, σὰν λελέκια!

Οἱ δυὸ ἄντρες γέλασαν. Τὴν ἴδια στιγμὴ μπῆκε ὁ Ἕρμπερτ καὶ τοὺς εἶπε πὼς τὸ φορεῖο τοῦ μηχανικοῦ ἦταν ἕτοιμο. Τὸ εἶχε φτιάσει ὁ Πένκροφ μὲ ξύλα δεμένα μὲ γερὰ βοῦρλα καὶ κλαριὰ ποὺ ἐπάνω τους ἅπλωσαν φύκια. Ξάπλωσαν τὸ μηχανικὸ καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸν τεράστιο γρανίτινο βράχο ποὺ μόλις φαινόταν στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα καὶ ποὺ στὰ πόδια του ἦταν οἱ «Καμινάδες».

Προχωροῦσαν πολὺ σιγὰ μὲ τὸ βάρος ποὺ εἶχαν νὰ σηκώνουν κι' ἔτσι ἔφτασαν στὶς «Καμινάδες» κατὰ τὶς πέντε τ' ἀπόγευμα.

Τότε παρατήρησαν τὸ κακὸ ποὺ ἔκανε στὴν προσωρινή τους κατοικία ἡ θεομηνία: Ἐπάνω ἀπὸ τὶς «Καμινάδες» οἱ μεγάλοι ὀγκόλιθοι εἶχαν μετατοπιστῆ, οἱ τρῦπες ποὺ εἶχαν φράξει μὲ λάσπη εἶχαν ἀνοίξει. Καὶ τὸ χειρότερο, τὴν ὥρα τῆς πλημμυρίδας τ' ἀγριεμμένα κύματα τῆς θάλασσας ἀφοῦ πέρασαν ἐπάνω ἀπ' τὸ ξερονῆσι ὅπου εἶχαν ναυαγήσει, πλημμύρισαν τὴν στενὴ λουρίδα τῆς στεριᾶς μπροστὰ ἀπὸ τὸν γρανίτινο ὄγκο καὶ μούσκεψαν τὴν ἄμμο, στὶς «Καμινάδες».

Μὲ μιὰ κραυγὴ ἀγωνίας ὁ Πένκροφ ἔτρεξε στὸ μέρος ποὺ ἦταν τὸ παραγώνι του. Ἡ φωτιά τους εἶχε σβύσει! Ἡ θάλασσα εἶχε μπῆ στὶς «Καμινάδες» καὶ εἶχε παρασύρει τὰ πάντα. Ὡς καὶ τὰ κουρουκοῦ, ποὺ βέβαια τώρα τοὺς ἦταν ἄχρηστα...

— Ὢ συμφορά! φώναξε ὁ Πένκροφ. Καὶ τί θὰ κάνωμε τώρα χωρὶς φωτιά; Τί θὰ τρῶμε; Ὢ κακὸ ποὺ μᾶς βρῆκε!

Ὁ Νὰβ κι' ὁ Ἕρμπερτ φαίνονταν τὸ ἴδιο ἀπελπισμένοι κι' ἂς μὴν ἔλεγαν τίποτα. Ἕνα ζεστὸ δεῖπνο θὰ ἔκανε τόσο καλὸ στὸ μηχανικό! Καὶ θὰ ἦταν τόσο εὐχάριστο σὲ ὅλους τους!

Μόνο ὁ κ. Σμὶθ δὲ φαινόταν διόλου στενοχωρημένος, οὔτε κι' ὁ κ. Σπίλετ.

— Τί κάνεις ἔτσι Πένκροφ; τοῦ εἶπε μάλιστα ὁ δημοσιογράφος. Δὲ χάλασε δὰ ὁ κόσμος!

— Μᾶς ἔσβυσε ἡ φωτιὰ κύριε Σπίλετ, φώναξε ὁ ναυτικός. Δὲν καταλαβαίνετε τί σημαίνει αὐτό;

— Τὸ καταλαβαίνω, δὲν εἶναι ἀνάγκη οὔτε νὰ μοῦ τὸ τραγουδήσης, οὔτε νὰ μοῦ τὸ χορέψης: Ἔσβυσε ἡ φωτιά! Καλά. Καί; Θὰ περάσωμε ὅπως-ὅπως, ἀπόψε κι' αὔριο βλέπουμε!

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ ΤΑ ΒΡΑΔΥΑ




Ὁ φασουλέτος



Ἡ καμήλα



Ἕνας ἀνατολίτης πρίγκιπας



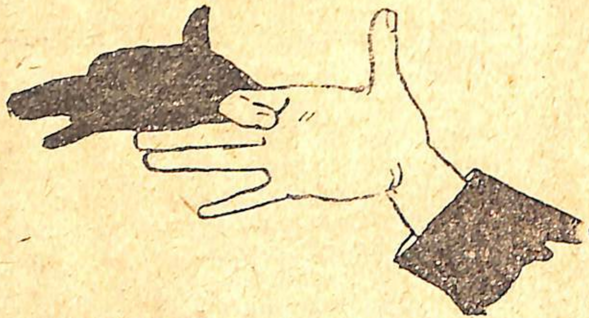

Ἡ πεταλούδα



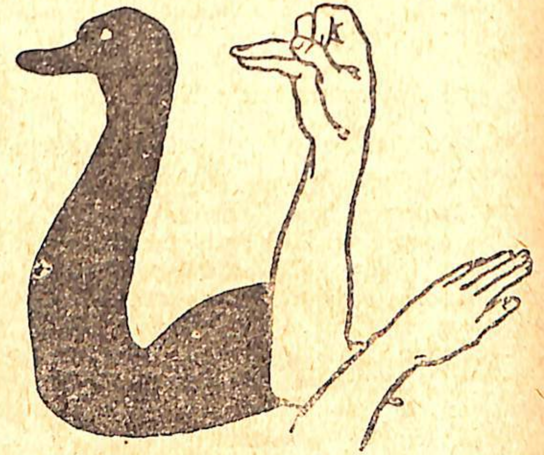

Ὁ κυνηγὸς

Ἂν τελειώσατε τὸ διάβασμά σας, καὶ θέλετε νὰ διασκεδάσετε, κάντε μὲ τὰ χέρια σας σκιὲς στὸν τοῖχο. Εἶναι τόσο εὔκολο! Φτάνει νὰ κοιτάζετε τὶς εἰκόνες μας καὶ θὰ γίνετε ἄσσοι! Ἀνάψτε ἕνα κερί, ἢ μιὰ λάμπα, καὶ σβῆστε τ' ἄλλα φῶτα. Τὰ χέρια σας πρέπει νὰ εἶναι ἀνάμεσα στὸ κερὶ καὶ στὸν τοῖχο. Πλέξτε τὰ δάχτυλά σας ὅπως βλέπετε στὶς εἰκόνες καὶ θὰ δῆτε πῶς θὰ ζωντανέψουν στὸν τοῖχο τὰ σχέδιά σας! Μὲ λίγες ἐπιδέξιες κινήσεις, ἡ πεταλούδα μπορεῖ νὰ παίζη τὰ φτερά της, ὁ λύκος νὰ οὐρλιάζη ἀνοιγοκλείνοντας τὸ στόμα του — χού! χού! χού! — τὸ ζαρκαδάκι νὰ κουνάη τ' αὐτιά του...

Ἐμπρὸς λοιπόν!...



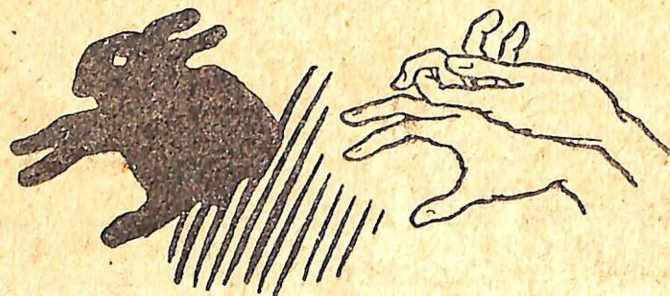
Ὁ λύκος



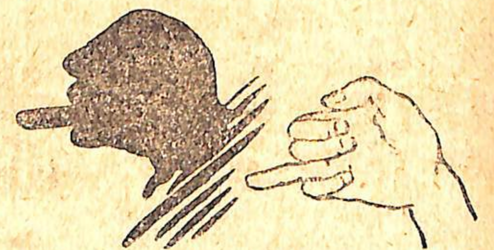
Ὁ κύκνος



Τὸ ζαρκάδι



Τὸ κουνέλι



Τὸ παιδὶ ποὺ βγάζει τὴ γλῶσσα

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

Τὸ Παραμυθάκι μας



Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ζοῦσε ἕνα ὡραῖο κοριτσάκι μὲ γαλάζια μάτια καὶ σγουρὰ μαλλιά, ποὺ ἔμοιαζε μὲ κουκλίτσα καὶ τὸ ἔλεγαν Λιλίκα. Ὅλοι στὸ σπίτι ἀγαποῦσαν τὴ Λιλίκα πολύ, μὰ ἦταν μαζὺ καὶ πολὺ λυπημένοι γιατὶ ἡ μικρὴ εἶχε ἕνα φοβερὸ ἐλάττωμα. Ἔλεγε ψέμματα.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ ἡ Λιλίκα ἔπαιζε στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ τους, παρουσιάσθηκε μπροστά της μιὰ νεράϊδα. Ἡ μικρούλα ὅταν τὴν εἶδε τόσο ὄμορφη, ἅπλωσε τὰ χεράκια της καὶ θέλησε νὰ τὴ φιλήση. Ἡ νεράϊδα τότε ἔσκυψε, τὴ φίλησε καὶ τῆς εἶπε :

"Αν εἶσαι φρόνιμη καὶ καλὴ θἄχης πάντα ὅ,τι θελήσης. Τώρα σοῦ χαρίζω αὐτὸ τὸ μαργαριταρένιο περιδέραιο. Βάλτο στὸν λαιμό σου καὶ θὰ δοῦμε ἂν ἀξίζης νὰ σ' ἀγαπῶ. Αὐτὰ τὰ μαργαριτάρια ὅμως εἶναι μαγεμένα. Κάθε φορὰ ποὺ θὰ λὲς ἕνα ψέμμα, θὰ χάνεται κι' ἕνα μαργαριτάρι. Μάθε πὼς ἐγὼ εἶμαι ἡ Νεράϊδα τῆς Ἀλήθειας καὶ δὲ μ' ἀρέσει τὸ ψέμμα.

Ἡ Λιλίκα ὡρκίστηκε πὼς δὲ θὰ ἔλεγε ποτὲ ψέμματα ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμή.

Τὶς πρῶτες μέρες ὅλα πῆγαν καλὰ κι' ἡ μικρούλα καμάρωνε τὰ ὄμορφα μαργαριτάρια της. Μὰ σὲ λίγο ξεχάστηκε κι' εἶπε κάποιο ψέμμα. Ἀμέσως ἕνα μαργαριτάρι κύλησε ἀπ' τὸ περιδέραιο καὶ χάθηκε. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα χάθηκε δεύτερο καὶ τρίτο, ὥσπου ἔμειναν τέσσαρα μόνο μαργαριτάρια.



— Αὐτὰ τὰ μαργαριτάρια εἶναι μαγεμένα.

Ἡ Λιλίκα τότε ἀπ' τὴν ντροπή της ἔβγαλε τὸ περιδέραιο καὶ τὸ ἔκρυψε σ' ἕνα συρτάρι.

Μιὰ μέρα ἡ νεράϊδα ξαναγύρισε κι' ἡ μικρὴ μόλις τὴν εἶδε ἄρχισε νὰ κλαίη. Ἡ νεράϊδα τότε τῆς εἶπε :

—Καλό μου κοριτσάκι, δὲν ξέρεις πὼς ὅταν ἕνα παιδὶ λέει ψέμματα δὲν τὸ ἀγαπᾶ κανεὶς καὶ κάνει καὶ τοὺς γονεῖς του δυστυχισμένους ;

Ἡ Λιλίκα ἔκλαψε πολὺ καὶ εἶπε πὼς δὲν θὰ ξανακάνη ποτὲ τέτοιο κακό.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἡ νεράϊδα ξαναγύρισε καὶ βρῆκε τὴ μικρούλα χαρούμενη.

—Καλό μου παιδί, εἶπε ἡ Νεράϊδα τῆς Ἀλήθειας, ὅλους τοὺς βλέπω εὐτυχισμένους στὸ σπίτι σου. Φαίνεται πὼς ξέχασες πιὰ τὰ ψέμματά σου. Κι' ἐγὼ θὰ σ' ἀνταμείψω γι' αὐτό.

Κι' ἡ καλὴ νεράϊδα γέμισε τὴν Λιλίκα μὲ πολλὰ δῶρα κι' ἔπειτα χάθηκε.

Κι' ἀπὸ τότε ἡ Λιλίκα ἔζησε μὲ τοὺς γονεῖς της καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα.

Ἡ Ἀνεμη

Κουβεντοῦλες μὲ τὴ Γιαγιά.

Οἱ παπαγάλοι

Ναί, γιὰ τοὺς παπαγάλους θὰ σᾶς μιλήσω σήμερα, παιδιά μου. Μὰ ὄχι γιὰ τὰ ἔξυπνα ἐκεῖνα πουλιὰ μὲ τὴν πράσινη ζακετούλα ποὺ πότε-πότε μιλοῦν σὰν ἄνθρωποι. Ἀλλὰ γιὰ κάτι κουτὰ ἀνθρωπάκια, ποὺ ξαναλένε σὰν παπαγάλοι αὐτὰ ποὺ ἀκοῦν, χωρὶς νὰ ἐξετάζουν ἂν εἶναι σωστὰ ἢ ὄχι.



Ὁ Λάκης, νὰ ποῦμε, ποτὲ δὲν ἔλεγε ἄσχημο λόγο. Καὶ χτὲς μᾶς ξεφούρνισε κάτι κουβέντες, ποὺ μείναμε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό:

— Εἶσαι ἀνόητος, τοὖπε ὁ μεγαλύτερος ἀδερφός του.

—Ἀνόητος εἶσαι καὶ φαίνεσαι, ἀποκρίθηκε ἀμέσως ὁ παπαγάλος.

Ἡ μητέρα τεντώνει τ' αὐτιά της. «Καλὲ ποιὸς μιλεῖ ἔτσι ; ὁ Λάκης! ὁ γιός μου!»

— Ποῦ τἄμαθες αὐτὰ Λάκη ;

— Τὰ παιδιὰ τἄλεγαν στὸ διάλειμμα.

Ἔ, βέβαια κάπου τἄκουσε... Μάτια ἔχει καὶ βλέπει, αὐτιὰ κι' ἀκούει. Μὰ ὁ Θεὸς ἔβαλε, νομίζω, καὶ λίγο μυαλό, στὸ κεφάλι μας, Λάκη, γιὰ νὰ διαλέγωμε τί εἶναι σωστὸ νὰ μιμούμαστε ἀπ' τοὺς ἄλλους.

Τὶς ξέρετε τὶς μαϊμοῦδες, παιδιά ; Δὲν προφταίνεις νὰ κάνης μπροστά τους μιὰ κίνηση καὶ τὴν ἀντιγράφουν ἀμέσως.

Δέστε τώρα καὶ τὴ μικρὴ μαϊμουδίτσα μας, τὴ Δώρα. Ἦρθε χτὲς στὸ σπίτι μὲ καταβρώμιστο τὸ βιβλίο της ὅλο γιῶτες καὶ καραγκιόζηδες.

— Δὲν εἶχες ἰχνογραφία, Δώρα ; Τί χάλια εἶναι αὐτὰ στὸ βιβλίο σου ;

— Ἔτσι τὄχει ζωγραφισμένο κι' ἡ Ἀμαλία, μᾶς ἀπαντᾶ μὲ τὸ πιὸ μεγάλο καμάρι.

— Ὡραῖα, αὔριο μᾶς τὸ φέρνεις σκισμένο, ἀφοῦ ἔτσι καπνίση τῆς Ἀμαλίας σου.

Ἀκοῦστε καλά μου παιδάκια. Ὅπου πηγαίνετε, στὸ σχολεῖο, στὸ πάρκο, στὴν ἐξοχή, στ' ἀκρογιάλι, σὲ κάθε παιχνίδι, σὲ κάθε παρέα, πολλὰ θὰ δῆτε, καὶ θ' ἀκούσετε. Γιατὶ κάθε παιδὶ κουβαλᾶ μαζί του τοὺς τρόπους καὶ τὴν ἀνατροφή του. Κι' ὅλα τὰ παιδιὰ δὲν εἶχαν τὴν τύχη νὰ πάρουν, ἴσως, καλὴ ἀνατροφή. Νὰ μὴν ἀντιγράφετε, λοιπὸν ὅτι ἀκοῦτε, ὅτι βλέπετε. Ἕνα χαριτωμένο λογάκι, μιὰ πράξη εὐγενικὴ νὰ τὴ μιμηθῆτε μὲ ὅλη σας τὴν καρδιά. Ὄχι ὅμως νὰ παίρνετε καὶ τὸν πρῶτο παλιόλογο ποὺ θ' ἀκούσετε καὶ νὰ τὸν ἐπαναλαβαίνετε κάνοντας τὸν ἔξυπνο.

Γιατί, μὲ τὸ δίκιο τους τότε, θὰ σᾶς φωνάζουν οἱ μεγαλύτεροι παπαγάλους καὶ μαϊμουδάκια σὰν τὴ Δώρα καὶ τὸ Λάκη, καὶ θὰ σᾶς κλείσουν στὸ σπίτι ἢ στὸ σχολεῖο ὥσπου νὰ πήξη τὸ μυαλουδάκι σας.

Μὲ ἀγάπη

Ἡ γιαγιὰ Καντιανή.

Ἡ Σάλπιγγα

— Γιατί, Τοτό, γιατὶ δὲν πίνεις
τὸ γάλα σου σὰν πάντα ἐσύ,
μόνο σὰν σπάταλος το χύνεις
στὴ σάλπιγγά σου τὴ χρυσῆ ;

— Γιατὶ σὰν βράχνιασα μιὰ μέρα
καὶ το λαιμό μου εἶχα κλειστό,
ἔτρεξε ἀμέσως ἡ μητέρα
καὶ γάλα μοὔδωσε ζεστό.

Κι' ἡ σάλπιγγά μου κρυωμένη
τρεῖς μέρες τώρα εἶναι βραχνή,
καὶ τὴ φυσῶ κι' αὐτὴ σωπαίνει
σὰν νἄχη χάση τὴ φωνή.

Κι' ἀφοῦ κρυώνει καὶ βραχνιάζει
μὲ τὸν λαιμό της τὸν κλειστό,
γιὰ νὰ τὴν κάνω νὰ φωνάζη
γάλα τῆς ἔδωκα ζεστο !

Ι. Πολέμης



Στὴ Μεγάλη Λαγκάδα

Ὅταν ξεκινήσαμε, τὸ πρωῒ ἐκεῖνο, ὁ Αὐγερινὸς ἔλαμπε ἀκόμη στὸν οὐρανό.

Ὁ Φάνης κι' ὁ Λεωνίδας ἦταν καβάλλα σὲ δυὸ γαϊδουράκια, ἐγὼ κι' ἡ Μυρτούλα σὲ δυὸ μουλάρια κι' ὁλόστητος, σὰν τὰ κυπαρίσσια τοῦ κάμπου, στὸ ἄσπρο ἄλογο, ὁ θεῖος Βρασίδας.

Ἐννιὰ ὧρες θὰ κάναμε ἔτσι, ἀνάμεσα ἀπ' τὴ μεγάλη Λαγκάδα ποὺ σκίζοντας τὸν Ταΰγετο, βγαίνει στὸν κάμπο τῆς Καλαμάτας. Ξέρομε πὼς ὁ δρόμος εἶναι κακός, ἡ πορεία κουραστική. Εἴκοσι χιλιόμετρα μέσα ἀπὸ κλεισοῦρες, σὲ γλυστερὰ μονοπάτια ποὺ κυκλοσέρνονται πάνω ἀπὸ γκρεμοὺς καὶ τρισκότεινα φαράγγια. Μὰ ξέρομε ἀκόμη πὼς τὸ θέαμα ποὺ θὰ δοῦν τὰ μάτια μας, δὲν ἔχει τὸ δεύτερό του στὸν κόσμο. Γι' αὐτὸ δὲν τὴ λογαριάζουμε τὴν ταλαιπωρία. Ἀνηφορίζουμε τραγουδώντας κατὰ τὴν Τρύπη, τ' ὁλόδροσο χωριουδάκι ἀπ' ὅπου ἀρχίζει ν' ἀνοίγεται ἡ καρδιὰ τοῦ βουνοῦ.

Ἕνα σύννεφο ροδισμένο ἀπ' τὴν ἀνατολή, κάθεται σὲ μιὰ κορυφὴ τοῦ Ταΰγετου σὰν τριανταφυλλένιο σκουφάκι. Πρὶν χωθοῦμε στὴ ρεμματιά, ρίχνουμε μιὰ τελευταία ματιὰ στὸν καταφυτο κάμπο π' ἀφήνουμε πίσω μας.

— Πόσο ἥμερο κάνουν ἕνα τοπίο τὰ κυπαρίσσια, εἶπε ὁ Φάνης. Δέστε πὼς ὑψώνονται ἀνάμεσα ἀπ' τὶς ἐλιές, λὲς καὶ κάνουν τὴν πρωϊνὴ προσευχή τους! Ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ θεόρατο πάνω στὸ λόφο, μοιάζει σὰ βασιλιᾶς τους.

— Καὶ ποῦ νἄβλεπες τὸν πατέρα του, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας.

Ὁ Φάνης τὸν κοίταξε παραξενεμένος.

— Θέλεις ν' ἀκούσης τὴν ἱστορία του; ρώτησε ὁ θεῖος.

— Καὶ μὲ ρωτᾶτε, καλέ μου θεῖε;

— Ἔ, λοιπόν, Φάνη τὰ κυπαρίσσια ἐδῶ, ὅπως ὅλα τὰ πράματα στὴν Ἑλλάδα, ἔχουν τὸ θρύλο τους. Κάθε πέτρα μας ἔχει νὰ ἱστορήσῃ κι' ἕναν ἀγῶνα, κάθε δεντρὶ φύτρωσε μ' ἕνα καϋμό. Βασανισμένος κι' αἱματοποτισμένος, βλέπεις, ὁ τόπος μας. Σ' ἐτοῦτο, λέει, τὸ λόφο γλεντοῦσε μιὰ λιόφωτη μέρα ἕνας πασᾶς. Ἦταν τότες σκλαβιὰ καὶ τουρκοκρατία. Ἕνα ρωμιόπουλο ποὺ ὑπηρετοῦσε τὸν τοῦρκο, κοίταξε μιὰ στιγμὴ τὸν κάμπο κι' ἀναστέναξε.

— Τί ἔχεις, μωρὲ ρωμιέ, κι' ἀναστενάζεις; τὸν ρώτησε ὁ πασᾶς.

— Τί θὲς νἄχω, πασᾶ μου, ἀπάντησε τὸ σκλαβάκι μὲ θάρρος. Κοιτάζω ἐτοῦτα τὰ μέρη καὶ συλλογιέμαι πὼς ἦταν δικά μας καὶ μᾶς τὰ πήρατε. Μὰ ἔχω τὴν ἐλπίδα μου στὸ θεὸ πὼς μιὰ μέρα θὰ ξαναγίνουν δικά μας.

Θύμωσε ὁ πασᾶς:

— Μωρὲ τί μοῦ τσαμπουνᾶς αὐτοῦ γκιαούρη; φώναξε. Κι' ἁρπάζοντας τὴ σούβλα, ὅπου εἶχε ψήσει τ' ἀρνί, τὴν ἔμπηξε μέσα στὴ γῆ.

— Ἂν αὐτὸ τὸ παλούκι, εἶπε βγάλει κλωνάρια καὶ φύλλα, τότε μονάχα θὰ ξαναπάρετε τοῦτα τὰ μέρη.

Ἔ, λοιπόν, τὰ οὐράνια βρεθήκανε ἀνοιχτὰ κι' ὁ Θεὸς ἄκουσε τὰ περήφανα λόγια. Τ' ἄλλο πρωΐ, ἡ σούβλα ποὺ ἦταν ἀπὸ κυπαρισσόξυλο, ρίζωσε καὶ φούντωσε κι' ἔγινε ἕνα θεώρατο καὶ πανώριο κυπαρίσσι.

— Φαντάζομαι τὴ χαρὰ τοῦ σκλαβόπουλου, εἶπε ὁ Φάνης. Καὶ τί ἔγινε τώρα αὐτὸ τὸ θαυματουργὸ κυπαρίσσι;

— Τὸ κάψανε κάτι κυνηγοὶ γιὰ νὰ βγάλουν, λέει, ἀπ' τὴν κουφάλα του ἕνα κουνάβι. Μά, ὅπως βλέπεις, ἄφησε πίσω του λαὸ τ' ἄλλα κυπαρίσσια. Ὅλα εἶναι παιδιά του κι' ἐγγόνια του.

— Ἀφῆστε τὶς ἱστορίες, μᾶς ἔκοψε ὁ Λεωνίδας ποὺ ἦταν ὁ πρακτικὸς τῆς παρέας. Θὰ νυχτώσουμε μεσ' στὴ Λαγκάδα.

Ὁ θεῖος κέντρισε τ' ἄλογό του ποὺ ξεκίνησε μ' ἕνα πήδημα, τινάζοντας πίσω τ' ὄμορφο κεφάλι του. Τὰ γαϊδούρια καὶ τὰ μουλάρια ἀραδιάστηκαν πίσω του, τρέχοντας πρόθυμα νὰ τὸ φτάσουν.

Τὸ πανόραμα ἔχει κι' ὅλας ἀρχίσει. Ἀπὸ πάνω μας κρέμονται ἄγρια βράχια. Δεξιὰ καὶ ζερβά, δασωμένες πλαγιές: Πεῦκα καὶ πουρνάρια καὶ θάμνοι ἀγκαθωτοί. Ποὺ καὶ πού, ἀπαλαίνουν τὸ σκοῦρο τοπίο, τὰ κίτρινα σπάρτα ποὺ τὰ λουλούδια τους μοιάζουν μ' ὁλόχρυσες πεταλοῦδες.

Ἡ Μυρτὼ γέρνει, χάνει σχεδὸν τὴν ἰσορροπία της γιὰ νὰ κόψη ἕνα κλαδί. Μὰ δὲν εἶναι εὔκολο. Τὸ κοτσάνι εἶναι σκληρὸ καὶ δὲ σπάζει. Δυὸ πεταλοῦδες ἀπόμειναν μόνο στὰ δάχτυλά της, ξεχύνοντας μιὰ λεπτὴ εὐωδιά.

Μουδιάζουμε ἀπὸ τὴν ἀκινησία ἐπάνω στὰ ζῶα καὶ κάθε τόσο ἀλλάζουμε στάση. Πότε καθόμαστε ἀντρίκια καὶ πότε γυναικεῖα, κοιτάζοντας τὶς πλαγιές. Μέσα στὰ βαθειὰ φαράγγια λυώνουν σιγὰ-σιγὰ οἱ πυκνὲς χιονοστιβάδες, κατρακυλώντας σὲ χείμαρρους βουερούς. Αὐτοὶ θρέφουν τὰ ποταμάκια καὶ τὰ ρυάκια ποὺ χύνονται στὸν Εὐρώτα. Ἡ νερομάνα εἶναι ὁ Ταΰγετος μὲ τὰ χιόνια του.

Παντοῦ κελαρίζουν νερά, κάτω ἀπὸ τὰ ἔλατα, τὶς βελανιδιὲς καὶ τοὺς σκίνους. Τ' ἀηδόνια ἑνώνουν τὶς τρίλλιες τους μὲ τὸ φλίφλισμα τῶν νερῶν. Ἕνας κότσιφας παίζει φλάουτο μέσα σ' ἕνα πρινάρι. Κάθε τόσο ἀλλάζει ἡ σκηνοθεσία. Ὀρθόστηθα βράχια μᾶς φοβερίζουν πώς, ὥρα τὴν ὥρα, θὰ κλεισουν, σὰν τὶς παλιὲς Συμπληγάδες νὰ μᾶς σκεπάσουν. Κοιτάζουμε τοὺς γκρεμοὺς καὶ τρομάζουμε. Τὰ ζῶα ὅμως δὲν τοὺς φοβοῦνται. Περπατοῦν στὸ φρύδι τῆς κλεισούρας, στέκουν πότε πότε καὶ κοιτάζουν κάτω. Καρδιοχτυπᾶς μὲ τὸ θάρρος τους. Λὲς τώρα θὰ πέσουν νὰ τσακιστοῦν καὶ θὰ πέσωμε κι' ἐμεῖς μαζί τους.

Τὸ γαϊδούρι τοῦ Φάνη εἶναι πιὸ τολμηρὸ ἀπὸ τ' ἄλλα. Τὸ παιδὶ ἀσυνήθιστο βάζει τὶς φωνὲς κάθε τόσο.

— Θεῖε, εἶναι τρελλό, θὰ μὲ ρίξη στὸ ρέμμα. Δὲ μπορῶ νὰ τὸ πάω ἐκεῖ ποὺ θέλω.

— Ὅσο λιγώτερο τ' ὁδηγᾶς, Φάνη, τόσο τὸ καλύτερο, ἀποκρίνεται ἥρεμα ὁ θεῖος. Ξέρει τόσο καλὰ τὸ δρόμο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν περάση καὶ μὲ κλειστὰ μάτια. Ἐξ ἄλλου γιὰ σένα θαρρεῖς προσέχει; Νοιάζεται καὶ γιὰ τὴ δική του ζωή. Λὲς καὶ νὰ θέλη νὰ τσακιστῆ;

— Μήπως ξέρω τὰ γοῦστα του; λέει ὁ Φάνης. Εἶναι ἡ ἀλήθεια πὼς τόσες ὧρες δὲν παραπάτησε οὔτε μιὰ φορά. Ἔχει μιὰ πεποίθηση στὸν ἑαυτό του!

Χάϊδεψε τὸ ζῶο σκύβοντας λίγο μπροστὰ κι' εἶπε:

— Ἔλα, Μπουρῖκο, θὰ γίνουμε φίλοι!

Ὁ Μπουρῖκος γκάριξε εὐχαριστημένος ἀπ' τὸ χάδι. Γελάσαμε ὅλοι.

— Συνεννοεῖστε, βλέπω, θαυμάσια, εἶπε ὁ Λεωνίδας.

Κοντεύει πιὰ μεσημέρι. Οἱ ὀμορφιὲς τοῦ βουνοῦ δὲν τελειώνουν. Κοιτᾶμε τὶς κορυφές. Ἡ ψηλότερη ἔχει στὴ μύτη της ἕνα ξωκκλήσι.

Εἶναι ὁ προφήτης Ἠλίας. Ἀπὸ τότε ποὺ πέταξε μὲ τὸ πύρινο ἅρμα στὸν οὐρανό, ἀγαπᾶ τὶς κορφὲς κι' οἱ χριστιανοὶ ποὺ τὸ ξέρουν τοῦ χτίζουν τὰ ἐκκλησάκια του στὰ πανύψηλα κορφοβούνια. Μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, τὴ μέρα τῆς χάρης του, ἀνεβαίνει παπὰς καὶ τὸν λειτουργᾶ.

— Φαντάζομαι πὼς δὲ θἄχη πολὺ ἐκκλησίασμα, λέει ὁ Φάνης.

— Καὶ ὅμως γεμίζει κι' ὁ κόσμος ποὺ τάζεται ὅλο τὸ χρόνο καὶ πάει ἀπὸ τὰ γύρω χωριὰ καὶ τοὺς κάμπους, σωριάζει ὁλάκαιρους λόφους ἀπέξω ἀπ' τὸ ναὸ τὸ λιβάνι. Ὕστερα βάζει φωτιὰ καὶ τ' ἀνάβει. Ἐκείνη τὴ μέρα τὰ θυμιάματα ἀνεβαίνουν ὁλόκληρα σύννεφα στὸ Θεὸ ποὺ ὁ κόσμος σ' ἐκεῖνο τὸ ὕψος, τὸν νοιώθει πολὺ κοντά του.

Ξεπεζεύουμε σ' ἕναν ἴσκιο κοντὰ σὲ μιὰ νερομάνα νὰ φᾶμε. Γέρνουμε στὸ χορτάρι. Τί γλύκα ποὔχει ἡ ξεκούραση ὕστερα ἀπ' τὸν κόπο. Τρῶμε μὲ ὄρεξη, βρίσκουμε νόστιμο τὸ ξερὸ ψωμοτύρι καὶ τὶς ἐλιές. Ὕστερα ξαπλώνουμε καὶ κοιτᾶμε τὰ βράχια. Δὲ βρίσκεις τὴν ἄκρη τους! Τρυπᾶνε τα

Κουράγιο ἀδέρφια!

Τὸν πύργο χτίζουμε ὅλοι ἀντάμα
καὶ στὸν Χριστὸ κάνουμε τάμα
κανένας μας νὰ μὴ σταθῆ,
ὥσπου ἡ δουλειά μας νὰ τελειώση
στὸ βράχο ὁ πύργος νὰ ριζώση
κι' ἴσαμε τ' ἄστρα νὰ ὑψωθῆ.

Γ. Βερίτης

σύννεφα, ἀνεβαίνουν στοὺς οὐρανούς! Πόσες τέτοιες κορφές. «Πενταδάχτυλος» λέγεται ὁ Ταΰγετος ἀπ' τὶς πέντε ψηλότερες κορφές του ποὺ σπαθίζουν σὰν δάχτυλα τὸν αἰθέρα. Τὸ λέω στὸ Φάνη γιατὶ οἱ ἄλλοι τὸ ξέρουν.

— Καὶ Ταΰγετος γιατὶ λέγεται; μὲ ρωτᾶ ὁ μικρὸς ἀχόρταγος. Κι' ἐγὼ διηγιέμαι τὸ μῦθο, εὐχαριστημένη ποὺ ἐπιτέλους θὰ πάρω τὸ λόγο ἀπ' τὸ θεῖο Βρασίδα.

— Θυμᾶστε τὸν Ἄτλαντα ποὺ κρατοῦσε στὶς πλάτες του τὸν οὐρανό; Ὁ θαλασσινὸς αὐτὸς γίγαντας εἶχε μιὰ πεντάμορφη κόρη, μιὰ νεράϊδα, τὴν Ταϋγέτη. Ὁ Δίας τὴν εἶδε καὶ τὴν ἀγάπησε, μὰ ἡ κόρη δὲν ἤθελε νὰ τὸν παντρευτῇ. Ἄφησε λοιπὸν τ' ἀκρογιάλι καὶ χώθηκε στὸ βουνό. «Σῶσέ με, θεά, φώναξε στὴν Ἄρτεμη ποὺ σαΐτευε κάποιο θεριό. Κράτα με κοντά σου, στὰ δάση σου, κάνε με θεριό, λέαινα, ζαρκάδι.

Ἡ Ἄρτεμη τὴ λυπήθηκε καὶ τὴ μεταμόρφωσε σὲ ἐλαφίνα. Ἀπὸ τότε ζῆ στὸν Ταΰγετο ποὺ τοῦ ἔδωσε τ' ὄνομά της.

— Τί παραμύθια! εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Γίνεται ποτὲ μιὰ κοπέλλα ἐλάφι; Ἂν θέλετε θὰ σᾶς πῶ ἐγὼ γιατὶ εἶναι ψηλὸς ὁ «Ταΰγετος».

Μαζευτήκαμε γύρω του. Εἶχε καταφέρει πάλι νὰ γίνη τὸ κέντρο τῆς συντροφιᾶς.

— «Ὄντας ἀγροικήσανε οἱ Ὀβραῖοι ποὺ λέτε, πὼς ἀναστήθηκε ὁ Χριστός, τὸν πήρανε τοῦ καταποδιοῦ νὰ τὸν πιάσουν νὰ τὸν ξανασταυρώσουν. Ἔφευγε τὸ λοιπὸν ὁ ἀφέντης Χριστός. Πίσω του κι' οἱ καταραμένοι Ὀβραῖοι. Εἰκοσιτέσσερις βολὲς γύριζε, τὸ μερόνυχτο, τὴ γῆς. Τότε πέρασε κι' ἀπὸ τὸν Ταΰγετο καὶ καθὼς τὸ βουνὸ ἦταν τότες πολὺ χαμηλό, κάθησε σὲ μιὰ του κορφὴ νὰ ξεκουραστῇ. Μὰ ἐκεῖ ποὺ καθόταν, ἀκούει βουὴ μεγάλη. Ἦταν οἱ ἄνομοι ποὺ τὸν εἶχαν προφτάσει. Πρόσταξε, λοιπόν, τὸν Ταΰγετο, νὰ ψηλώσῃ, νὰ φτάσῃ τὰ σύννεφα, νὰ κρυφτῇ μέσ' στὸ ποῦσι τους. Κι' ὁ Ταΰγετος ἀψήλωσε ἀψήλωσε κι' ἔφτασε μεσούρανα. Κι' ἐκεῖ ποὺ γονάτισε ὁ Κύριος φαίνονται ἀκόμη δυὸ γοῦβες. Κι' ἐκεῖ στὸ βραχάκι π' ἀκούμπησε τὸ δεξί Του χέρι, ξεδιακρίνεται ἀκόμη καὶ σήμερα μιὰ ἀπαλάμη μὲ πέντε δάχτυλα σκαλισμένα θαρρεῖς μὲ πικούνι....»

Σὰν τέλειωσε ὁ θεῖος τὴν ὄμορφη λαϊκὴ παράδοση, ἀνεβήκαμε πάλι στὰ ζῶα καὶ συνεχίσαμε τὴν πορεία... Τὰ ἴδια στριφτά, πολυδαίδαλα, δύσβατα στρατόνια, ἡ ἴδια μεγαλοπρέπεια στὶς κορφὲς καὶ στὰ βράχια. Ἀέναο τὸ μουρμούρισμα τοῦ νεροῦ.

Λαχταροῦμε τὸν κάμπο, τὴν πλατειὰ ἔκταση, τὸν ἥλιο. Ἡ χαρὰ βρίσκεται στὴν ἀλλαγὴ καὶ στὴν ποικιλία. Κοιτάζουμε ἀνυπόμονοι κάθε ἐξάγναντο, σκαρφαλώνουμε μὲ λαχτάρα σὲ κάθε λόφο.

Οἱ λόφοι κατεβαίνουν τώρα σὰ σκαλοπάτια, κομμένοι ἀπὸ πυκνόφυτες ρεμματιές.

Εἶναι ἡ Μεσσηνία κι' ἡ Καλαμάτα.

Ἑλένη Παρῆ

★

Ὁ δεύτερος κι' ὁ προτελευταῖος

Ὁ Νῖκος καὶ ὁ Τάκης εἶναι δυὸ ἀγαπημένα ξαδέρφια καὶ καλοὶ ἀθλητὲς στίβου. Σπουδαῖα ἐπίδοση ἔχουν κι' οἱ δυὸ στὸ δρόμο.

Κάποια μέρα, πρόκειται νὰ τρέξουν τὰ 1800 μέτρα μαζὶ μὲ ὀκτὼ ἄλλους νεαρούς δρομεῖς.

Τὴν ὡρισμένη ὥρα ὅμως βλέπουν μὲ κατάπληξή τους πὼς στὸ ἀγώνισμα θὰ τρέξουν μόνο οἱ δυό τους. Οἱ ἄλλοι δήλωσαν πὼς δὲν θὰ πάρουν μέρος τὴν τελευταία στιγμή.

Τὰ δυὸ ξαδέρφια μιὰ καὶ δὲ μποροῦσαν νὰ κάμουν ἀλλοιῶς ἀποφάσισαν ν' ἀγωνιστοῦν.

Ὁ Νῖκος ἦρθε πρῶτος κι' ὁ Τάκης, φυσικά, δεύτερος.

Ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι ὁ Τάκης τὸν ρώτησαν οἱ δικοί του:

— Πῶς πῆγες στὸν ἀγῶνα Τάκη;

— Ἦρθα δεύτερος, ἦταν ἡ ἀπάντησή του.

— Μπράβο! Κι' ὁ Νῖκος;

— Ὁ Νῖκος ἦρθε... προτελευταῖος, συνέχισε ὁ Τάκης κι' ἄλλαξε τὴν κουβέντα, γιὰ νὰ μὴν ὑποχρεωθῇ νὰ δόσῃ περισσότερες ἐξηγήσεις...



Τὰ δάση μας.

Δὲν εἶναι βέβαια ἕνα θέμα ποὺ ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερα τὴ στήλη μας. Ἀπὸ γράμματα τῶν μικρῶν ἀναγνωστῶν μας ὅμως, καταλαβαίνω πὼς πρέπει νὰ πῶ λίγα λόγια γιὰ τὴν ἀναδάσωση. Γιατὶ ἀπ' ὅλες τὶς συμφορὲς ποὺ βρῆκαν τὸν τόπο μας τὰ τελευταῖα χρόνια, ἡ καταστροφὴ ποὺ ἔπαθαν τὰ δάση μας, εἶναι ἀπ' τὶς πιὸ μεγάλες. Τὰ δύο τρίτα ἀπὸ τὴ δασικὴ ἔκταση τῆς χώρας μας, δὲν ὑπάρχουν πιά... Καίγεται ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ὅταν περνάει ἀπ' τὶς ράχες καὶ τὰ φαράγγια ὅπου ἄλλοτε θροΐζαν πεῦκα κι' ἔλατα ἑκατόχρονα καὶ δὲν ἀντικρύζει παρὰ ξερόχωμα καὶ χορτάρια...

Ὡστόσο, τὸ ξέρομε ὅλοι οἱ Ἕλληνες πιὸ εἶναι τὸ χρέος μας τούτη στιγμή: Ὅ,τι γκρεμίστηκε, νὰ τὸ ξαναχτίσωμε, ὅτι κάηκε νὰ τὸ ξαναφτιάξωμε. Καὶ στὶς ἄδειανὲς λακοῦβες ποὺ δείχνουν πὼς κάποτε ἦταν ἐκεῖ ριζωμένο ἕνα δέντρο, νὰ φυτέψωμε ἕνα ἄλλο.

Ἀργεῖ πολὺ νὰ ξαναγίνη ἕνα δάσος. Χρειάζονται χρόνια καὶ χρόνια. Ὅμως ὅσο πιὸ γρήγορα ἀρχίσωμε, τόσο πιὸ γρήγορα ἡ γενιὰ ποὺ θἄρθη ὕστερ' ἀπὸ μᾶς, θὰ χαρῇ τὰ ὠφέλη του.

Γιατὶ τὸ δάσος δὲν εἶναι μονάχα ὀμορφιά. Δὲν εἶναι μονάχα ἡ περήφανη, λεβέντικη φορεσιὰ τῶν γέρικων βουνῶν. Εἶναι προπαντὸς χ ρ ή σ ι μ ο — ἢ καλύτερα — ἀ π α ρ α ί τ η τ ο στοὺς καλλιεργητές. Τίποτα δὲ σταματάει τὰ νερὰ τῆς βροχῆς ποὺ κυλοῦν ἀπ' τὶς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ στὸν κάμπο καὶ κάνουν καταστροφές. Τὰ ρυάκια γίνονται καταράχτες. Τὰ ποτάμια ξεχυλίζουν καὶ προκαλοῦν πλημμῦρες κι' οἱ βροχὲς εἶναι ἀραιὲς κι' ἀκανόνιστες.

Γι' αὐτό, σὲ κάθε σχολεῖο, σὲ κάθε τάξη, τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ μαζευτοῦν μόνα τους καὶ ν' ἀποφασίσουν πὼς καὶ ποῦ θ' ἀρχίσουν τὴν ἀναδάσωση. Ἂς φροντίσουν πρῶτα - πρῶτα νὰ ἔρθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν δασονόμο τῆς περιφέρειας τους, ποὺ θὰ τοὺς πῆ ποῦ μποροῦν νὰ προμηθευτοῦν δενδρύλια καὶ πῶς νὰ τὰ φυτέψουν. Οἱ μικροὶ ὅμως φίλοι τῆς «Παιδοπόλης» ποὺ σκοπεύουν νὰ ἐργαστοῦν σοβαρὰ καὶ ὑπεύθυνα γιὰ τὴν ἀναδάσωση, πρέπει νὰ κατορθώσουν νὰ ἐμπνεύσουν ἐμπιστοσύνη στὶς δασονομικὲς ἀρχές, ἂν θέλουν νὰ πετύχουν τὴ συνεργασία τους.

Τὸ κοτέτσι.

Ὅποιος θέλει νἄχη κότες γερὲς ποὺ νὰ κάνουν πολλὰ αὐγά, πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ τοὺς ἔχη τὸ κατάλληλο κοτέτσι.

Τὸ κοτέτσι πρέπει νὰ εἶναι σὲ τόπο ποὺ νἄχη ἥλιο, γιατὶ ἡ ὑγρασία πειράζει πολὺ τὶς κότες. Πρέπει νὰ τὸ κλείνη καλά, νὰ εἶναι προφυλαγμένο ἀπ' τὴ βροχὴ καὶ τὸν ἄνεμο καὶ ν' ἀσβεστώνεται ὁλόκληρο - τοῖχοι καὶ σκεπὴ - πολλὲς φορὲς τὸ χρόνο.

Τὰ ξύλα ποὺ ἐπάνω κουρνιάζουν οἱ κότες, πρέπει νὰ διατηροῦνται καθαρά, τὸ ἴδιο καὶ τὸ δάπεδο, ποὺ καλὸ εἶναι, νὰ τὸ στρώνετε μὲ λεπτὴ ἄμμο, γιὰ νὰ καθαρίζεται εὔκολα.

Ὁ χῶρος ἔξω ἀπ' τὸ κοτέτσι ὅπου τσιμπολογοῦν οἱ κότες ὅλη μέρα, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχῃ χῶμα. Ἡ κότα δὲν ἀγαπάει τὸ τσιμέντο, κρυολογάει εὔκολα, ἀρρωσταίνει. Ἐκτὸς ποὺ ἔχει ἀνάγκη νὰ καταπίνη λιθαράκια ποὺ ἡ ἴδια τὰ τσιμπολογάει ἀπ' τὸ χῶμα καὶ ποὺ τὴν βοηθοῦν νὰ χωνέψη καὶ νὰ φτιάσῃ τὸ τσόφλι τοῦ αὐγοῦ της.

Κάθε τόσο, τὸ κοτέτσι πρέπει νὰ ἀπολυμαίνεται μὲ πετρέλαιο.

Ὅσο γιὰ τὶς κότες τὶς ἴδιες, ἂν ὑποτεθῇ πὼς ἔχουν ἔντομα, πάρετε σκόνη ντὶ—ντὶ—τὶ καὶ διαλύσετέ την σὲ νερό, 100 μέρη νερὸ καὶ 10 ντὶ—τὶ—τί. Σ' αὐτὴ τὴ διάλυση, βουτῆχτε ἕνα κομμάτι μπαμπάκι καὶ περάστε τὰ φτερὰ τῆς κότας. Προσέξτε μονάχα νὰ μὴν τὴ μουσκέψετε καὶ κρυολογήσῃ!

Ὁ Μπάρμπα Μῆτρος

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

'Από τὴν Χαλκίδα

Οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ μαθήτριες τῆς 'Εμπορικῆς Σχολῆς Χαλκίδος διένειμαν δέματα μὲ γραφικὴ ὕλη καὶ ἄλλα χρήσιμα εἴδη. στὰ ἐπαναπατριζόμενα συμμοριόπληκτα παιδιά. 'Επίσης μοίρασαν διάφορα δῶρα σὲ γιορτὲς ποὺ ὠργάνωσαν στὰ παιδιὰ τοῦ ὀρφανοτροφείου Χαλκίδας.

Ψυχαγωγία τραυματιῶν

Στὶς 16 'Ιανουαρίου τὰ παιδιὰ τῆς παιδόπολης Καστριοῦ ἐψυχαγώγησαν τοὺς τραυματίες. Ἔπαιξαν διάφορα σκέτς, τραγούδησαν καὶ χόρεψαν. Οἱ τραυματίες ἔμειναν πολὺ εὐχαριστημένοι.

'Επαναπατρίσθησαν 210 συμμοριόπληκτα παιδιά.

Τὸ τελευταῖο δεκαπενθήμερο συμπληρώθηκε ὁ ἐπαναπατρισμὸς 210 παιδιῶν ἀπὸ τὶς παιδοπόλεις Καστριοῦ, Ρόδου καὶ Πατρῶν, στὰ χωριά τους τῆς Δυτικῆς Θράκης.

Τὰ περισσότερα παιδιὰ—130 περίπου—προέρχονταν ἀπ' τὴν παιδόπολη Ρόδου, 70 ἀπὸ τὴν παιδόπολη Καστριοῦ καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀπὸ τὴν παιδόπολη Πατρῶν.

Τὰ ἐπαναπατριζόμενα παιδιά, τῶν παιδοπόλεων Ρόδου καὶ Πατρῶν ἔφθασαν στὴν 'Αθήνα μὲ τὴ φροντίδα τῆς ὑπηρεσίας περιθάλψεως ἑλληνοπαίδων τοῦ 'Εράνου «Πρόνοια Βορείων 'Επαρχιῶν Ἑλλάδος».

Συγκινητικὴ ἦταν ἡ ἀναχώρηση τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὴν παιδόπολη Καστριοῦ. Τὰ παιδιὰ ποὺ παραμένουν ἀκόμη στὴν παιδόπολη μὲ δάκρυα στὰ μάτια ἀποχωρίσθηκαν τὰ παιδιὰ ποὺ ἔφευγαν. Τὸ ἕνα παιδὶ ἀγκάλιαζε τὸ ἄλλο μὲ τὴν ὑπόσχεση νὰ μὴ λησμονήσουν ποτὲ τούς ἀγαπημένους τους συντρόφους καὶ τὴν ὡραία ζωὴ ποὺ πέρασαν στὴν παιδόπολη.

Καὶ τὰ 210 παιδιὰ ἐπιβιβάσθηκαν ἀτμοπλοίου μὲ τὴ συνοδεία στελεχῶν τῆς εἰδικῆς ὑπηρεσίας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Δελένδαν, ἔφορον προσκόπων, ἀπεσπασμένον στὸν Ἔρανο.

Ἡ ἀποστολὴ ἔφτασε στὴν 'Αλεξανδρούπολη ὅπου στὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ 'Εράνου ἔγινε θερμότατη ὑποδοχή. Ὁ κ. Δελένδας παράδωσε τὰ παιδιὰ στὶς ἀρχὲς τῆς 'Αλεξανδρουπόλεως καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὅλα μαζὶ ἀπεστάλησαν σιδηροδρομικῶς στὰ χωριά τους, τῆς περιοχῆς κυρίως τοῦ Διδυμοτείχου. Τόσο στὴν 'Αλεξανδρούπολη, ὅσο καὶ στὰ χωριὰ ποὺ ἔφτασαν τὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως διεδραματίσθηκαν πραγματικὰ συγκινητικὲς σκηνές. Οἱ γονεῖς ἔβλεπαν ἔκπληκτοι τὰ παιδιά τους ποὺ εἶχαν γίνει ἀγνώριστα. Στὴ θέση τῶν σκελετωμένων καὶ ρακένδυτων παιδιῶν ποὺ εἶχαν ἐγκαταλείψει τὰ χωριά τους γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὸ παιδομάζωμα. εἶδαν καλοθρεμμένα παιδιά, περιποιημένα, μὲ καθαρὰ καὶ εὐπρεπῆ ροῦχα, καὶ τὴν ὑγεία, τὴ χαρὰ καὶ τὴν αὐτοπεποίθηση ζωγραφισμένα στὰ πρόσωπά τους.

— «Πῶς ἄλλαξες», «πῶς ὀμόρφηνες», «πῶς μεγάλωσες», «ἐσὺ γίνηκες σωστὸς ἄντρας» ἦταν τὰ συνηθισμένα ἐπιφωνήματα ποὺ μ' αὐτὰ οἱ γονεῖς δακρυσμένοι ὑποδέχονται τὰ παιδιά τους.

Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ ἐπαναπατρίζονται, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γραμματικές τους γνώσεις ποὺ συμπλήρωσαν στὶς παιδοπόλεις κατὰ τὰ δύο τελευταῖα χρόνια, ἔμαθαν διάφορες τέχνες ποὺ θὰ τοὺς βοηθήσουν τώρα νὰ δουλέψουν στὸ χωριό τους γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῆς ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

'Οδηγικὰ νέα.

Τὸ Σῶμα Ἑλληνίδων 'Οδηγῶν χάραξε γιὰ κεντρικὴ γραμμὴ τῆς φετεινῆς δουλειᾶς, τὴν υἱοθέτηση χωριῶν σὰν συμβολὴ τῶν 'Οδηγῶν μας στὸ μεγάλο ἔργο τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ.

Ἕως σήμερα τοπικὰ τμήματα υἱοθέτησαν τὰ παρακάτω 14 χωριά.

1) Βράχα (Εὐρυτανίας) τὸ Γ' τμῆμα Χίου.

2) 'Ανατολικὸν (Πτολεμαΐδος) τὸ τμῆμα Πτολεμαΐδος.

3) Ροζενὰ (Κορινθίας) οἱ 'Οδηγοὶ Λουτρακίου.

4) 'Αγαθάγγελο τὸ τμῆμα 'Αργοστολίου.

5) Πευκόδασος (Κιλκὶς) τὸ τμῆμα Κυψέλης περιφερείας 'Αθηνῶν.

6) Πλατανιὰ (Κιλκὶς) τὸ τμῆμα Παγκρατίου τῆς περιφερείας 'Αθηνῶν.

7) Μικρὸ Δάσος (Κιλκὶς) οἱ ὁδηγοὶ Πατησίων περιφερείας 'Αθηνῶν.

8) 'Ακρίτας (Κιλκὶς) οἱ ὁμάδες Πλάκας τῆς περιφερ. 'Αθηνῶν.

9) Νεράϊδα (Φαρσάλων) τὸ τμῆμα Λαρίσης.

10) Ἅγιος Στέφανος (Δομοκοῦ) τὸ τμῆμα Παλαιοῦ Φαλήρου.

11) 'Ερυμάνθεια (Πατρῶν) τὸ Γ. τμῆμα Πατρῶν.

12) Νυφόπετρα (Λαγκαδᾶ) οἱ ὁμάδες Θεσσαλονίκης.

13) Ξινιάδα (Δομοκοῦ) τὰ τοπικὰ τμήματα Πειραιῶς, Καλλιθέας, Ν. Σμύρνης, 'Ελευσῖνος, Νικαίας, Κορυδαλοῦ, Περιστερίου.

14) Ἕνα χωριὸ τῆς Θεσπρωτίας τὸ τμῆμα Κερκύρας.

Ἡ ἀπάντηση στὸ παιχνίδι «Ἔχετε παρατηρητικότητα;»

Ἡ σωστὴ σειρὰ τῶν φωτογραφιῶν εἶναι

3	2
4	1

Ἂν γράψετε αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς ἔτσι στὸ κάθε κενὸ τετραγωνάκι, ποὺ ὑπάρχει στὶς φωτογραφίες θὰ δῆτε ὅτι ἡ πρώτη εἶναι ἡ κάτω-κάτω δεξιά, ἡ δεύτερη ἡ ἀποπάνω, κ.λ.π.

Γνωρίζομε ὅτι κανεὶς δὲν πλησίασε τὸν πάγκο ἐκτὸς ἀπ' τὴν 'Αννούλα. Καὶ γνωρίζομε πὼς ἡ 'Αννούλα ἀπόθεσε τὴν ἄδεια μπουκάλα ἐπάνω στὸν πάγκο ἀφοῦ ἔχυσε τὸ γάλα στὸ πιάτο.

Ἔτσι λοιπόν, γιὰ νὰ βρεθῆ κάτω ἡ μπουκάλα, σημαίνει πὼς ἡ γάτα τὴν ἔρριξε μὲ τὴν οὐρά της. Αὐτὸ μᾶς βοηθεῖ νὰ βροῦμε τὴ σειρὰ ποὺ τραβήχτηκαν οἱ φωτογραφίες.

Τώρα οἱ ἀπαντήσεις:

1) Ἡ 'Αννούλα, πλησίασε τὸν πάγκο ἀπὸ μπροστά. Σήκωσε τὴ γάτα στὰ χέρια της καὶ κάθησε. Ἂν ἐρχόταν ἀπὸ πίσω, ἔπιανε τὴ γάτα κι' ἔπειτα καθόταν, ὅπως μᾶς τὰ δείχνει ἡ φωτογραφία 2, θἄπρεπε νὰ κάνη τὸ γύρο τοῦ πάγκου μὲ τὴ γάτα στὴν ἀγκαλιὰ καὶ τότε τὸ κεφάλι τῆς γάτας θὰ ἦταν ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά.

2) Στὴ φωτογραφία 3, βλέπομε ὅτι τὸ ἀριστερὸ χέρι τῆς 'Αννούλας ποὺ βαστάει τὴ γάτα, ἔχει πέντε δάχτυλα ἐκτὸς ἀπ' τὸν ἀντίχειρα ποὺ δὲ φαίνεται. Στὴ φωτογραφία 2 ὅμως βλέπουμε πὼς ἡ 'Αννούλα ἔχει πέντε δάχτυλα στὸ ἀριστερό της χέρι ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, κι' ὄχι ἔξη. Κάτι λάθος λοιπὸν ἔγινε στὴ φωτογραφία.

3) Τὸ γατάκι ἔφυγε τρομαγμένο, γιαὶ ἡ ἄδεια μπουκάλα ἔπεσε ἀκριβῶς πλάϊ του. Κοιτάξτε ποὺ στεκόταν, στὴν φωτογραφία 3.



Δυὸ ἐνέργειες

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελ. 78)

φισμα τοῦ 'Αμερικανοῦ βουλευτοῦ δὲν θὰ προσθέση τίποτα στὴν πολιτικὴ τοῦ Προέδρου Τρούμαν ποὺ ὅπως ἐπίσημα δηλώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο, ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐξαντλήση ἡ Κυβέρνηση τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὅλες της τὶς προσπάθειες γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὸν ἐπαναπατρισμό. Γιὰ μᾶς ἡ πρόταση τοῦ κ. Γιάβιτς ἔχει μόνο τὴ σημασία ὅτι στὴν 'Αμερικανικὴ κοινὴ γνώμη ὡρίμασε ἀρκετὰ ἡ ἀντίληψη ὅτι ἕνα ἀποτρόπαιο ἔγκλημα ἔχει διαπραχθῆ καὶ κάθε 'Αμερικανὸς θεωρεῖ ὑποχρέωσή του νὰ προσφέρη καὶ αὐτὸς κάτι στὴν ἐκστρατεία τῶν τιμίων ἀνθρώπων ἐναντίον τοῦ παιδομαζώματος. Ἡ συγκληση φυσικὰ τῶν 'Ερυθρῶν Σταυρῶν τῶν Δορυφόρων κρατῶν καὶ τῆς Γιουγκοσλαυΐας, ἔχει ἐξαιρετικὴ σημασία γιατὶ καὶ ἂν ἀκόμη δὲν φέρει ἀποτελέσματα, ἀποτελεῖ ἕνα ἀποφασιστικὸ βῆμα στὴν ὅλη ἐκστρατεία.

Ἡ στήλη αὐτὴ δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐκφράση τὴν εὐγνωμοσύνη ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας γιὰ τὶς ἐνέργειες αὐτὲς καὶ νὰ διαδηλώση τὴν ἀπόφαση τῶν ἑλληνοπαίδων νὰ μὴ σταματήσουν νὰ ἀγωνίζωνται μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ τὰ ἀδέλφια τους θὰ ξαναγυρίσουν στὴν Ἑλλάδα.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) Κλιμακωτὲς λέξεις

	1	2	3	4	5	6	7
1	Δ	Ι	Α				
2		Δ	Ι	Α			
3			Δ	Ι	Α		
4				Δ	Ι	Α	
5					Δ	Ι	Α

Συμπληρῶστε τὰ κενὰ τετραγωνάκια, ὥστε μὲ τὴν προσθήκη καὶ τῶν τριῶν γραμμάτων «ΔΙΑ» νὰ σχηματισθοῦν ὁριζόντια πέντε λέξεις ποὺ νὰ σημαίνουν:

1) Μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ.
2) Ἔχει κάτι τὸ ξεχωριστό.
3) Ἀναφέρονται σὲ μιὰ ὡραία ἑλληνικὴ μεγαλόνησο.
4) Κεντρικὸ ὄργανο τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος στὴ γενική.
5) Χώρα τῆς Πελοποννήσου.

2) Τὰ πορτοκάλια

Σὲ μιὰ πορτοκαλιὰ ὑπῆρχαν ἀρκετὰ πορτοκάλια. Πέρασε κάποιος κι' ἔκοψε τὸ ἕνα τρίτο. Ἄλλος ἕνας, ἔκοψε τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ ὅσα ἔμειναν. Ἕνας τρίτος τέλος ἔκοψε τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ τὰ πορτοκάλια ποὺ εἶχαν μείνει στὸ δένδρο. Ἔπειτα καὶ οἱ τρεῖς μαζί, ἔκοψαν καὶ τὰ τελευταῖα πορτοκάλια καὶ τὰ μοιράστηκαν ἐξ ἴσου. Μπορεῖτε νὰ βρῆτε πόσα πορτοκάλια ὑπῆρχαν στὴν πορτοκαλιὰ καὶ πόσα πῆρε ὁ καθένας;

3) Ἀστέρι.

*   *   *
  *   *   *
    * * *
* * * Α * * *
    * * *
  *   *   *
*   *   *

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι μὲ γράμματα, ὥστε νὰ διαβάζωνται: Ὁριζόντια: Κράτος τῆς Εὐρώπης. Κάθετα: Νησὶ τῆς Ἑλλάδας. Διαγώνια: Μεγάλη Χώρα τῆς Ἀμερικῆς καὶ Ὁμηρικὸς Βασιλιᾶς.

4) Συλλαβόγριφος

Ὑποθετικὸ μὲ κάτοικο
χώρας γνωστῆς ἑνώνεις
καὶ ὀρυκτὸ κοινότατο
ἀμέσως φανερώνεις.

5) Κρυπτογραφικὸ

Κάθε ἀριθμὸς τῆς πρώτης σειρᾶς, ἀντιστοιχεῖ σ' ἕνα γράμμα ποὺ ἀποτελεῖ τὸ κλειδὶ γιὰ τὴν ἐξήγηση τῶν ἀριθμῶν στὶς ἄλλες σειρές. Ἂν βρῆτε τὰ κλειδιὰ τῆς πρώτης σειρᾶς, δὲν εἶναι καθόλου δύσκολο νὰ βρῆτε τὶς λέξεις ποὺ ζητᾶμε. Δοκιμᾶστε.

1 2 3 4 5 6 7 = Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδας
2 6 3 6 7 = Ὕψωμα γῆς
3 5 2 6 7 = Ἀγαπητὸ πρόσωπο
5 6 7 = Νησὶ ἑλληνικὸ
6 3 4 2 6 7 = Κέρδος
7 5 4 2 6 7 = Ὑγρὸ ποὺ βρίσκεται στὸ στόμα

Σταυρόλεξο ἀριθ. 4.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							■						
2		■		■						■		■	
3					■		■		■				
4		■		■						■		■	
5							■						
6		■	■	■						■	■	■	
7	■					■	■	■					■
8		■	■	■						■	■	■	
9							■						
10		■		■						■		■	
11					■		■		■				
12		■		■						■		■	
13							■						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Χρειάζεται καλλιέργεια.— Γεωργικὰ ἐργαλεῖα. 2) Κάνει τὰ μαχαίρια νὰ κόβουν. 3) Μ' αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος ὑπέταξε τὴ φύση.— Τὸν χειμῶνα εἶναι τσουχτερό. 4) Σ' αὐτὴν τοποθετεῖται τὸ νῆμα. 5) Πολλὰ μαζὶ σχηματίζουν τὰ ποτάμια.— Ποταμὸς ποὺ περνάει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. 6) Μ' αὐτὲς ἀσχολοῦνται οἱ δικηγόροι. 7) Περιοχὴ τῆς Λακωνίας.— Αὐτὸς μᾶς προστατεύει. 8) Παίζουν τὸν κυριώτερο ρόλο στὶς ἐκλογές. 9) Ἀχρείαστος νἆναι.— Βρίσκομαι σ' ἐμπόλεμη κατάσταση. 10) Ὡραῖο νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 11) Τέτοιος εἶναι ὁ κάθε Ἕλληνας στρατιώτης.— Πόθος γιὰ ἐκδίκηση. 12) Μ' αὐτὸν τελειώνει ἡ ἄνοιξη. 13) Ἐξολόθρευσε χιλιάδες παιδάκια.—Τὸ ἔχουν τὰ παλληκάρια.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πολλὰ μαζὶ στολίζουν τὸ λαιμὸ τῶν γυναικῶν.— Τὴν ποθεῖ ἡ ἀνθρωπότητα. 3) Οἱ Ἀμερικανοὶ μᾶς ἔστειλαν ἄφθονα.— Τὸ ρῆμα τοῦ φαγᾶ. 5) Μουσικὴ νότα.—Ἑλληνικὴ λουτρόπολη.—Ὅταν λέγεται ἀπαγορεύει. 6) Αὐτὲς κατορθώνουν τὰ πάντα.—Προφήτης. 8) Παράνομη πράξη.—Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. 9) Μισὴ ρίζα.— Τὸ μυαλό του δὲν κόβει.— Δυὸ σύμφωνα. 11) Γαλακτοκομικὸ προϊὸν (καθαρεύουσα).— Ἐπιθυμία (αἰτ.). 13) Δὲν βρίσκεται ἐδῶ (θηλ.)—Ἀνδρικὸ ὄνομα.

6) Διπλῆ ἀκροστιχίδα

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα ἀπ' τὶς λέξεις ποὺ ζητοῦνται, δίνουν νησὶ τοῦ Αἰγαίου καὶ τὰ τρία γράμματα, χώρα τῆς Ἀσίας.

1) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
2) Βουνὸ τῆς Ἑλλάδας.
3) Βασιλιᾶς τῆς Περσίας.
4) Θεὸς τῶν Αἰγυπτίων.
5) Κράτος τῆς Ἀσίας.

ΛΥΣΕΙΣ 3ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Ἀριθμητικὸ

Νά πῶς πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ γιὰ νὰ δίνουν ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια, τὸ ἄθροισμα 101.

21	18	32	30
42	8	6	45
12	39	48	2
26	36	15	24

2) Οἱ τιράντες τοῦ Προέδρου

Γιὰ νὰ μὴ τοῦ... πέση τὸ παντελόνι!

3) Συλλαβικὸ τετράγωνο

Οἱ λέξεις ποὺ θὰ σχηματισθοῦν εἶναι: 1) ΚΡΗΤΗ. 2) ΑΛΑΤΙ. 3) ΜΥΘΟΣ. 4) ΠΟΛΙΣ. 5) ΗΡΩ·Ι·Σ. Κι' ἡ λέξη ποὺ σχηματίζουν τὰ ἀρχικὰ γράμματα εἶναι ΚΑΜΠΗ.

4) Ἡ μπουκάλα καὶ τὸ κρασὶ

Ἡ μπουκάλα κόστιζε 600 δραχμὲς καὶ τὸ κρασι 4.400. Τὰ δυὸ μαζὶ 5.000 καὶ ἡ διαφορά τους 3.800 ὅπως ὁρίζει τὸ πρόβλημα.

5) Οἱ πόλεις

Οἱ 12 πόλεις ποὺ θὰ σχηματισθοῦν ἂν ἑνώσετε τὶς συλλαβές, εἶναι οἱ ἑξῆς: ΚΟΡΙΝΘΟΣ — ΤΡΙΠΟΛΙΣ — ΜΕΓΑΡΑ — ΚΑΡΔΙΤΣΑ — ΚΟΡΩΝΗ — ΚΑΛΑΜΑΙ — ΛΕΧΑΙΝΑ — ΚΑΡΥΣΤΟΣ — ΤΥΡΝΑΒΟΣ — ΒΟΝΙΤΣΑ — ΑΙΓΙΟΝ — ΛΑΡΙΣΣΑ.

6) Μιὰ ἁπλῆ ἐρώτηση

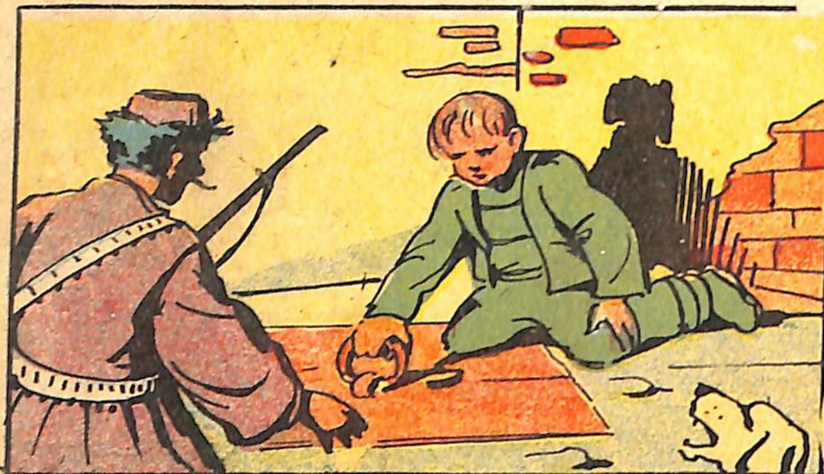
Μπορεῖ κανεὶς νὰ εἰσχωρήση σ' ἕνα δάσος, μόνον μέχρι τὴ μέση του. Γιατὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ πέρα ἀρχίζει νὰ βγαίνη ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ δάσους.

Λύση σταυρολέξου ἀριθ. 3

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΚΟΠΟΣ — ΚΑΙΝΗ. 3) ΛΙΘΡΙΝΙ.— 4) ΕΔΩΣΟΣ. 5) ΜΑΝΗΣ. 6) ΧΑΡΑ—ΚΙΟΣ. 7) ΡΟΥΧΑ. 8) ΕΡΓΑ — ΠΑΛΗ. 9) ΘΕ·Ι·ΚΑ. 10) ΕΣΤΩ — ΝΕΡΑ. 11) ΝΟΗΤΗ. 12) ΙΣΑ — ΙΝΩ. 13) ΠΑΝΑΓΙΑ. 15) ΥΠΝΟΣ ΣΤΑΡΙ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΚΑΛΕ — ΙΔΟΥ. 2) ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ. 3) ΠΩΛΩ — ΑΠΩΝ. 4) ΜΑΡΑΘΩΝ. 5) ΣΑΘΡΑ— ΟΡΝΙΣ. 6) ΝΑΥΤΙΚΗ 7) ΚΡΙΘΗ — ΤΑΓΟΣ. 8) ΣΚΑΠΑΝΗ. 9) ΙΡΙΣ — ΙΑΜΑ. 10) ΟΔΟΚΛΗΡΟΝ. 11) ΗΡΩΣ — ΩΡΑΙ.

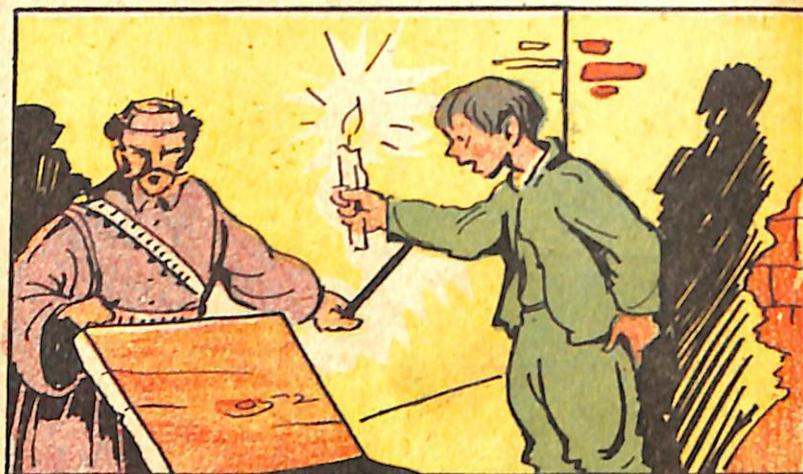
Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου



(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

19) Ἔβγαλαν τὴν ἄμμο καὶ βρῆκαν ἕνα χαλκᾶ. Τὸ σκυλὶ ἦταν τώρα ἀνάστατο. Γαύγιζε, ἔκλαιγε, δάγκωνε τὸ σίδερο. Πότε ὁρμοῦσε λὲς κι' ἤθελε νὰ τραβήξῃ μὲ τὰ δόντια του τὸ χαλκᾶ, πότε ξαναγύριζε πίσω ἀνήσυχο. Κάθε τόσο πήγαινε πρὸς τὴν πόρτα τῆς κουζίνας καὶ κοίταζε στὴν αὐλὴ λὲς κι' δσμιζόταν τὸν κίνδυνο.

— Γρήγορα, φώναξε ὁ Βασίλης, πιάνοντας τὸ χαλκᾶ.

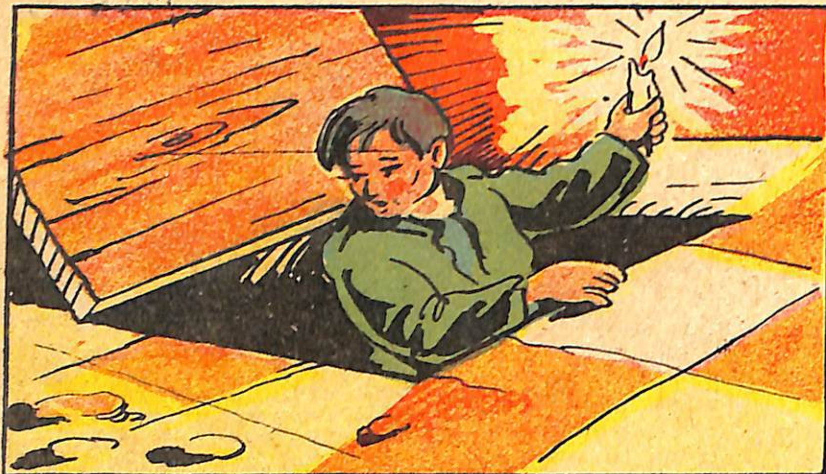


20) Τράβηξαν κι' οἱ δυὸ μὲ δύναμη. Μιὰ καταπακτὴ ἄνοιξε.

— Κυρία Γαλάτεια, φώναξε ὁ Βασίλης. Μὰ κανένας δὲν ἀποκρίθηκε. Ὁ Μιχάλης εἶδε στὸ τραπέζι ἕνα κερὶ κι' ἕνα κουτὶ σπίρτα. Τ' ἄναψε καὶ πῆγε κοντὰ στὴν καταπακτή.

— Νὰ ἡ σκάλα, φώναξε ὁ Μιχάλης. Κράτα τὸ κερὶ νὰ κατέβω ἐγὼ ποὺ εἶμαι πιὸ δυνατός.

— Σύμφωνοι, εἶπε ὁ Βασίλης. Κάνε, ὅμως γρήγορα...



21) Ὁ Βασίλης κρατοῦσε τὴν ἀνάσα του, καθὼς ἔσκυβε ἀπὸ πάνω μὲ τ' ἀναμμένο κερὶ στὸ χέρι.

— Ἐδῶ εἶναι, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Μιχάλη πνιχτὴ ἀπὸ κάτω. Μὰ φαίνεται ἀναίσθητη. Δὲ μπορῶ νὰ τὴν ἀνεβάσω μονάχος. Ἔλα κι' ἐσύ...

Ὁ Βασίλης κατέβηκε ἀφοῦ κόλλησε πρῶτα στὸν τοῖχο τὸ κερὶ νὰ φωτάῃ τὸ σκοτεινὸ ὑπόγειο.



22) Ὁ Μιχάλης, ποὺ ἦταν γεροδεμένος καὶ δυνατός, πῆρε στὰ χέρια του τὴ δασκάλα. Ὁ Βασίλης τὸν βοηθοῦσε... Κάθε τόσο στέκονταν στὴ σκάλα νὰ βροῦν τὸ σκαλοπάτι νὰ μὴ παραπατήσουν καὶ πέσουν. Τὸ κερὶ ἔρριχνε λίγες χλωμὲς ἀκτῖνες. Κόντευε νὰ λυώσῃ. Ὅταν ἀπόθεσαν στὸ πάτωμα τῆς κουζίνας τὴ λιποθυμισμένη κοπέλλα, δὲν ἤξεραν ἀκόμη ἂν ζοῦσε. Ὁ Βασίλης ἔσκυψε ἀπάνω της, ἐνῶ ὁ Μιχάλης περίμενε μ' ἀγωνία.

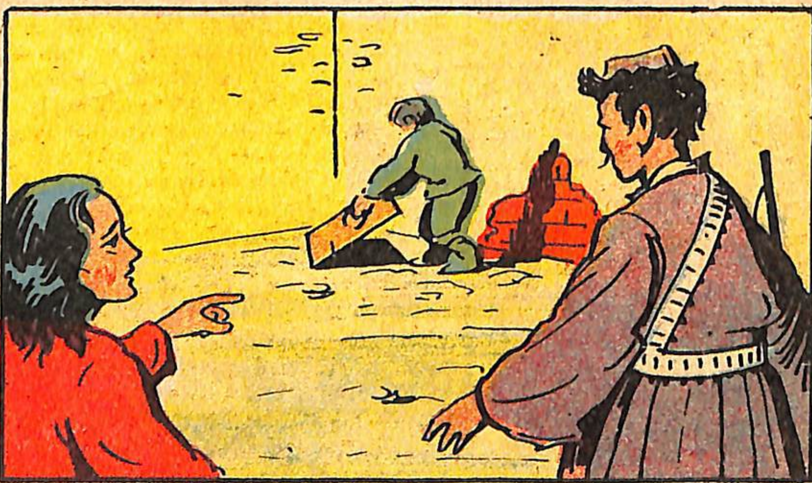


23) Ζεῖ, εἶπε ὁ Βασίλης! Ἄνοιξε τὸ παράθυρο...

Πέρασαν λίγα λεπτά. Ἡ κοπέλλα, ποὺ ἦταν ντυμένη ἀντρίκια ἀνοιγόκλεισε μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια.

Κυρία Γαλάτεια, εἶμαι ἐγὼ κι' ὁ Βασίλης. Πρέπει νὰ φύγωμε γρήγορα, ψιθύρισε ὁ Μιχάλης.

— Κλεῖστε τὴν καταπακτή, ἦταν ἡ πρώτη κουβέντα ποὺ εἶπε ἡ κ. Γαλάτεια.. Εἶναι ἡ καλύτερη κρύπτη. Δὲν πρέπει νὰ τὴ μάθουν.



24) Ἔβαλαν τὴν καταπακτὴ στὴ θέση της, σκέπασαν μ' ἕνα σανιδάκι τὸ χαλκᾶ κι' ἔστρωσαν ἀπὸ πάνω καλὰ τὴν ἄμμο.

Μὲ τὸν καθαρὸν ἀέρα ποὺ ἔμπαινε ἀπ' τὸ παράθυρο κι' ἀπ' τὴ μισάνοιχτη πόρτα, ἡ δασκάλα ξανάρθε στὸν ἑαυτό της. Ἄνοιξε τὰ μάτια της, εἶδε τοὺς δυὸ νέους ποὺ ἔσκυβαν ἀνήσυχοι ἐπάνω της κι' ἀναπήδησε ὄρθια, γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ πὼς ἦταν πιὰ ἐντελῶς καλά.

(Συνεχίζεται)